

Årsbudsjett 2023

Økonomiplan 2023 — 2026

Alvdal kommune

Vedtak i kommunestyret 15.12.2022 og 26.01.2023

Innhold

Innledning.....	4
Budsjettforutsetninger	10
Sentrale temaer.....	13
Formannskapetets innstilling	16
Kommunedirektørens forslag:	16
Behandling:.....	18
Vedtak:	20
Kommunestyrets vedtak	21
Behandling og vedtak i kommunestyret av sak 80/22 Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026.....	21
Behandling og vedtak i kommunestyret 26.01.2023 av sak 1/23 Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 – avklaring av vedtak	25
Budsjettvedtak	26
§ 5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A).....	26
§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B).....	27
Fond.....	27
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	30
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6	33
Gebyrliste	34
Oppvekst.....	34
Kultur	35
Helse og velferd.....	36
Samfunn og utvikling.....	37
Husleie	37
Leie av torgplass	38
Planarbeid	39
Byggesaksarbeid	39
Deling av fast eiendom/rasjonalisering av bruk.....	42
Utslipp fra mindre avløpsanlegg	42
Vann, avløp og renovasjon	43
Gebyr for matrikkelarbeid	46
Befolkningsutvikling	50
Befolkningsutvikling per årsak	50

Demografi.....	50
Investeringer i økonomiplanen	53
Investeringstabell for kommunen samlet	53
Oversikt Investering og finansiering.....	61
Foreslåtte investeringer, ikke vedtatt av formannskapet.....	61
Hovedtallene i budsjettforslaget.....	62
Sentrale inntekter.....	62
Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)	66
Finansinntekter og -utgifter	66
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	68
Fondsutvikling for kommunen	68
Disposisjonsfond per 31.12.2023	70
Disposisjonsfond per 31.12.2024	70
Disposisjonsfond per 31.12.2025	70
Disposisjonsfond per 31.12.2026	70
Økonomisk utvikling i planperioden	70
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	70
Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	71
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	71
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	72
Vurdering av den økonomiske utviklingen.....	72
Kommunens sektorer	73
Stab.....	74
Temaer for sektoren.....	75
Stab.....	75
Oppvekst.....	78
Driftsbudsjett.....	78
Temaer for sektoren.....	79
Alvdal barnehage Plassen.....	81
Alvdal barnehage Øwretun	84
Alvdal Barneskole	87
Alvdal ungdomsskole.....	90
Kommunalsjef oppvekst.....	91
Helse og velferd	94
Driftsbudsjett.....	94

Temaer for sektoren.....	95
Helse	96
Hjemmebasert omsorgstjenester	99
Solsida.....	102
Tjenesten for funksjonshemmede	105
Kommunalsjef helse og velferd	108
Samfunn og utvikling.....	111
Driftsbudsjett.....	111
Temaer for sektoren.....	112
Landbruk og miljø.....	112
Kultur	114
Kommunalteknikk	116
Vann, avløp og renovasjon.....	119
Flyktningtjenesten.....	120
Kommunalsjef samfunn og utvikling.....	123

Innledning

Om budsjettet - lovkrav

Kommunedirektøren legger med dette fram årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023– 2026 for Alvdal kommune i tråd med kommunelovens kap. 14. Budsjettet- og økonomiplanen tar utgangspunkt i sist vedtatte økonomiplan for 2022 - 2025, inneværende års drift og investeringer, statsbudsjettets inntektsrammer og øvrige føringer. Kommunens overordnede planer og kommunens generelle økonomiske situasjon legges også til grunn.

Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens disponering av sine økonomiske midler. Budsjettet må være realistisk der kommunens forventede inntekter og utgifter legges til grunn. Kommunestyret skal prioritere innsats og virkemidler opp mot gjeldende krav og lovpålagte tjenester, vedtatte mål i gjeldende styringsdokumenter som kommuneplanens samfunnsdel med underliggende strategiske planer, og egne ønsker.

Kommuneloven setter klare krav til langsiktig økonomiplanlegging, også ut over gjeldende økonomiplanperiode. Demografiutviklingen både lokalt, regionalt og nasjonalt er i denne sammenhengen grunnleggende for tjeneste- og økonomiplanleggingen da den ligger til grunn for statens rammeoverføringer basert på inntektssystemet. Dette må legges til grunn i kommunestyrets tenkning og prioriteringer. I stor grad handler det om de store sektorene oppvekst, helse og velferd. Spesielt barnehage, skole og eldreomsorg. Det må jobbes i tråd med satsingsområdene i samfunnsdelen, ett av dem er omstillingskompetanse. Det må i dette være fokus jobbes strategisk og konkret med utvikling av omsorgstjenestene og tilsvarende for oppvekst. Administrasjonen og kommunestyret må jobbe for å være i forkant, og gjøre grep for å tilpasse tjenestebehov mens man har styringsfart i den

retningen på utvikling en ser. Det er viktig å jobbe for å motvirke negative trender, men samtidig er det viktig å ta innover seg og tilpasse den reelle situasjonen.

Verdenssituasjonen

Samfunnet står nå oppe i en situasjon der vi har vært gjennom en pandemi, det er krig i Europa med flyktningestrøm som resultat, manko på energi og svært høye strømpriser, generelt høy prisvekst på varer og renteoppgang. Det oppleves en stor grad av usikkerhet som påvirker og gir nye utfordrende rammevilkår for langsiktig planlegging og budsjettarbeid.

Våre ansatte

Vi har en arbeidstokk bestående av dyktige fagfolk med endringsvilje og stå på evne som daglig yter gode tjenester på oppdrag for kommunestyret. Dette er den viktigste ressursen kommunen har og må anerkjennes og tas vare på. Det skal oppleves som, og faktisk være helsefremmende å gå på jobb. Fornøyde medarbeidere er et viktig mål. Det må derfor settes av ressurser også for å jobbe med det. De ansatte jobber kontinuerlig med å tilpasse tjenestene for å dekke brukernes behov. Kommunens verdibegreper *Respekt, Medvirkning og Lojalitet* står sterkt i organisasjonen sammen med kommunens visjon, *Sammen for Alvdal*. Selv med dyktige ansatte vil en framover oppleve at ressursene ikke strekker til. Samskaping og samspillet med næringsliv, frivilligheten og brukerne selv blir et viktig område å jobbe med.

Kommunen som tjenesteleverandør

Kommunelovens formål er å legge til rette for at kommunen kan yte tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Videre legge til rette for kommunens utøvelse av offentlig myndighet, samt bidra til at kommuner er effektive, tillitsskapende og bærekraftige.

De aller fleste oppgaver kommunen utfører har en forankring i lov, de fleste lovene gir en grad av skjønn når tjenestene skal utøves. Det forventes og stilles større krav om å legge et helhetlig tjenestetilbud til grunn rundt brukeren på en slik måte at det i større grad treffer brukerens behov. Dette utfordrer samtidig et satt system der det enkelte faget og særlov står sterkt samtidig som det åpner for fleksible, målrettede og effektive tjenester. Barnevernsreformen som også benevnes en oppvekstreform, er eksempel på dette. Målet er brukerens beste (her barnets) og kostnadseffektivitet. Den enkeltes vurdering av spesifikt fag og tolkning av lovpålagt kan da være en utfordring sett i lys av et helhetlig tjenestetilbud. Den nye organisasjonsstrukturen skal bidra til å jobbe bedre i lys av dette.

Kommeplanens samfunnsdel

Hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel er *Det gode liv* og *Bærekraft*. Det er mange strategier vedtatt i planen, i tillegg er det flere underliggende strategiske planer som er gjeldende. Som eksempel er dette; *Strategisk plan for oppvekst, Strategisk plan for Helse og velferd, Arbeidsgiverpolitikk og Strategisk næringsplan*. Samfunnsdelen har definert følgende 4 satsingsområder; *Næringsutvikling, Sentrumsutvikling, Folkehelse og Omstillingskompetanse*.

Budsjettprosessen – samhandling mellom administrasjonen og de folkevalgte

Det har i budsjettprosessen vært god samhandling politikk og administrasjon underveis. Det er gjennomført 3 sektorvise halvdags strategikonferanser der kommunestyret, administrasjon og tillitsvalgte møtes. Der drøftes strategiske tilnærminger ut fra de muligheter og utfordringer en ser og ønskede satsingsområder i kommende budsjett og økonomiplan. Kommuneplanens samfunnsdel med

underliggende strategiske planer og gjeldene økonomiplan, budsjett og tertialrapporter legges da til grunn. I tillegg er det gjennomført dialogseminar over 2 dager med formannskapet.

Status administrativ organisering

Etter ett år med ny organisering ser en effekt på flere områder, men organisasjonen bruker tid på å gå seg til. Det oppleves tettere samarbeid og samhandling i sektorene og på tvers av disse. Forståelse for helhet og nødvendige tilpasninger øker, det oppleves endringsvilje og omstillingskompetanse som gir en mer dynamisk organisasjon som blir mer tilpasningsdyktig i form av nødvendig ressursbruk etter behov. En har ikke lyktes med å rekruttere i stillingen som kommunalsjef for sektor samfunn og utvikling. Det gjøres nytt forsøk på det nå, dette er en viktig rolle å få på plass. Det iverksetter også nå utarbeidelse av kompetanseplan for hele organisasjonen.

Sjukefravær/nærvær

Over tid har det utviklet seg et høyt nærvær i kommunen, opp mot 95%. I Koronaåret 2020 var nærværet hele 95,2%. Derimot økte sykefraværet betraktelig gjennom 2021 og videre inn i 2022. Etter sommeren 2022 ser en på ny en god utvikling i nærværet. Ser en bort fra langtidsfravær som er forklarbart, er korttidsfraværet lavt. Det er igangsatt flere ulike prosesser som vil pågå inn i 2023 der konkret arbeid med nærvær og oppfølging av sjukefravær er tema. Alvdal kommune skiller seg ikke på noe vis ut med høyt fravær, men følger i stor grad den generelle utviklingen i både privat og offentlig sektor. Fravær vil det alltid være, i en stor organisasjon som kommunen vil det til enhver tid alltid være ansatte som med god grunn har fravær.

Mottak av flyktninger

I 2022 er det bosatt et høyt antall flyktninger. Kommunestyret vedtok som følge av krigen i Ukraina etter anmodning mottak av inntil 65 personer i 2022. Dette utfordrer hele organisasjonen, mange tjenesteområder i stor grad og ikke minst tilgangen på boliger. Som liten kommune er det krevende å justere tjenestene opp og ned, ikke minst å rekruttere på kort sikt nødvendig kompetanse og personalressurs, eller omdisponere ansatte. I en liten kommune er det få ansatte i de ulike tjenestene som gjør dette mer sårbart. Mottaket i 2022 er høyt sett i lys av innbyggertall som igjen harmonerer med størrelsen på kommuneorganisasjonen og boligmarkedet, sammenlignet med det mottaket som er i større kommuner og befolkningssentra. Signalene nå er tilsvarende behov nasjonalt for 2023. Det vil bli en stor utfordring for våre egne tjenester men også flere interkommunale tjenester som skal dekke flere kommuner. Tilgang på boliger vil bli svært krevende. Mottak for 2023 behandles i egen sak når anmodning er mottatt.

Investeringer, lånegjeld, avdrag og renteutgifter

I forslaget til økonomiplan foreslås det å investere for 193 millioner kroner de neste 4 årene. Av dette utgjør investeringer i vann og avløp 140 millioner kr som i sin helhet må lånefinansieres. Renter og avdrag på lån til investeringer i vann og avløp må dekkes inn gjennom økning i gebyrene på vann og avløp. Den største enkeltinvesteringen er nytt renseanlegg som er grovt kostnadsberegnet til 100 millioner kroner med prosjektering i 2023 og byggestart i 2024. Ellers foreslås det en rekke investeringer innen vann og avløp på tilsammen 40 millioner kroner de neste 4 årene, der de fleste er i henhold til VA-planen. Andre store investeringer er 17,7 millioner kroner til den pågående ombyggingen på Solsida og 9 millioner kroner til oppgradering av Sjulhusveien i 2025. Slik økonomiplanen foreligger vil kommunens totale lånegjeld ved utgangen av 2026 være 390 millioner kroner. For investering i kommunale boliger

kan kommunen finansiere kapitalkostnadene ved å sette husleie riktig/høy nok. Økte kapitalkostnader som følge av investeringer i annet enn VA og boliger, må dekkes inn enten ved økning i eiendomsskatt eller ved reduksjon i driftsutgiftene (budsjetttrammene til enhetene). Det samme gjelder ved økning i renta, slik vi nå opplever.

Finansielle måltall/økonomiske handlingsregler

I kommuneloven stilles det krav om fastsetting av finansielle måltall/økonomiske handlingsregler. Alvdal kommune har ikke vedtatt slike tidligere. Kommunedirektøren la fram egen sak på dette for politisk behandling i september hvor det ikke ble fattet vedtak. De finansielle måltallene knyttet til disposisjonsfond, lånegjeld og netto driftsresultat som ligger i budsjettet for 2023 og videre i økonomiplan for årene er viktige. I forslaget til økonomiplan er netto driftsresultat for 2023 på + 1,0 %. Når man hensyntar at det ligger inne inntekt på 8,5 millioner kroner i premieavvik som følge av å gå over til 7 års amortisering, er et resultat på kun + 1,0 % meget svakt. Som følge av endringen i amortiseringen burde netto driftsresultat for 2023 vært minimum + 3,0 %. Dette viser at det er stor ubalanse mellom inntektene og utgiftene i 2023-budsjettet. Ubalansen er på om lag 6 millioner kroner. Det er også stor ubalanse for de øvrige 3 årene, men for disse tre årene er det ikke jobbet nok med utgiftssiden så her må størrelsen på netto driftsresultat brukes med varsomhet.

Tilpasning av driftsnivå

Behov for å tilpasse driftsnivå er en kjent sak som det alltid må jobbes med. Dette er krevende arbeid, ikke minst å holde motivasjon oppe i organisasjonen. Men det er helt nødvendig, endring er ikke noe som skjer en gang, endring er konstant. Alvdal har i mange år hatt en stabil sunn befolkning, dette er viktig faktor for å kunne opprettholde et stabilt godt tjenestetilbud. Antall innbyggere, endring i demografi og endringer i tjenestebehov vil likevel komme. Prognosene for Alvdal viser større endringer i kommende økonomiplanperioden og videre fram i tid. Det må være et mål å jobbe aktivt mot en trend som gir nedgang i antall innbyggere og redusert barnetall. Likevel må en ta inn over seg det fremtidsbilde og prognoser som legges fram, være bevisst og jobbe strategisk for å møte endringene som kommer. Vi ser nå mindre barnekull inn i barnehage. Uansett dersom vi klarer å opprettholde dagens innbyggertall, vil ikke dette være tilstrekkelig da befolkningen på landsbasis øker og vi taper prosentvis. Kaka som fordeles til kommunene er like stor, men vi får en mindre andel av den, ett mindre kakestykke. For å opprettholde rammevilkårene må det til en befolkningsøkning i takt med landet samlet sett. Som budsjettet viser ligger drifta for høyt i forhold til inntektene. Det er nødvendig med prioriteringer skal en sikre tilpasse seg slik at en sikrer riktige tjenester til innbyggerne utover økonomiplanperioden.

Befolkningsprognose

Prognoseberegningene mottatt fra KS viser at antall innbyggere i 2030 vil være 2372 og i 2050 vil det være 2164 innbyggere. Andre kvartal 2022 er antall innbyggere 2451. Det staten beregner som kommunens utgiftsbehov vil endres i takt med endring i antall innbyggere og sammensetningen i befolkningen (demografi). Med en lavere andel barn og unge vil overføringer fra staten rettet mot denne gruppen tilpasses med en reduksjon, tilsvarende tilpasses det i forhold til en demografisk utvikling med større behov innen eldreomsorgen. Det må aktivt jobbes med en tilpasning i de ulike sektorene som medfører omfordeling av ressurser mellom kommunens virksomhetsområder. Det blir viktig å jobbe analytisk og strategisk for å være i forkant slik ressursbruken justeres samtidig som behovene endres.

Kommuner som ikke har innbyggervekst i tråd med gjennomsnittet i landet, vil oppleve en årlig reduksjon i rammetilskuddet. Staten legger også til grunn en forventet årlig effektiviseringsgevinst hos kommunene. For å komme dette i møte må det hele tiden jobbes for å drifte smartere.

Endringsbehov og endringsvilje

Det jobbes aktivt i hele organisasjonen med endringer ut fra behov og økonomiske rammevilkår. Men også uavhengig av økonomi tenkes det innovativt og søkes potensiale for å drive smartere. Kommunedirektøren vil berømme hele organisasjonen for dette arbeidet. Budsjett 2023 og økonomiplan 2023–2026 tilsier at vi fortsatt skal levere et godt tjenesteomfang og høyt tjenestenivå. Gjennom politisk vedtatte styringsdokumenter utarbeidet med god brukermedvirkning er det økt oppmerksomhet på samspill og samhandling. En er i ferd med å dreie fokus i retning bort fra hva kommunen kan gjøre for innbyggerne, til hva kommunen kan gjøre sammen med innbyggerne. Kommune 3.0, hvem vi er til for, hva brukernes behov er, effektiv ressursutnyttelse og helhetlig tenkning med innbygger/bruker i sentrum er ordlyd som blir mer og mer brukt.

Hva betyr budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 for kommunens innbyggere?

Til tross for det som kan oppleves som stramme budsjetttrammer mener kommunedirektøren at Alvdal kommune fortsatt vil tilby gode tjenester til sine innbyggere.

Det vil i året som kommer blant annet jobbes spesielt med:

- Plan for gjennomføring av barnevernsreformen (en oppvekstreform), med interkommunalt barnevern er dette et samarbeidsprosjekt med kommunene Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Tynset.
- Kommunedelplan for Klima og energi, et samarbeidsprosjekt med kommunene Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Tynset.
- Kommunedelplan for Savalen, et samarbeidsprosjekt med Alvdal og Tynset kommuner.
- Nye næringsarealer.
- Utvikling av Steia og det sentrumsnære området med Kvernbekkdalen spesielt.
- Oppstart kommuneplanens arealdel.
- Utredning med mål om å komme i gang med bygging av flere bemannede omsorgsboliger.
- Plan for riving av samfunnshuset og bygging av nye garderober i tilknytning til svømmehallen
- Plan for uteområdet ved ungdomsskolen

Lista er ikke uttømmende.

I tillegg vil det gjennomføres investeringer der blant annet:

- Ombygging og renovering av sørfløya på Solsida fullføres.
- Trafikksikkerhetstiltak i Randmælsveien med fortau i nedre del og gatelys på hele strekningen til Thorsheimveien gjennomføres.
- Thorsheimveien asfalteres
- Vannledning på Sjulhus som sikrer videre utviklingsmuligheter ved Alvdal Skurlag bygges.
- Tiltak i tråd med Hovedplan for vann og avløp iverksettes.

Lista er ikke uttømmende.

Kommunestyret har til behandling Hovedplan for vann og avløp som viser store investeringsbehov framover, noe som vil gi en betydelig vekst i kommunale avgifter. Det må da legges til grunn to forhold;

- I dag er kommunale avgifter i Alvdal svært lave.
- Det store investeringsbehovet og økning i kommunale avgifter gjelder hele kommune-Norge.

Dette er forhold som mange av innbyggerne våre og næringslivet vil merke. Samtidig må en se på verdien av å ha trygghet og sikkerhet for gode tjenester på dette området.

FNs bærekraftsmål, Klima og miljø

FNs bærekraftsmål angår oss alle. Bærekraftige løsninger der både miljø, økonomi og sosiale forhold er sentrale må ligge til grunn for kommunens virksomhet. Tilsvarende i forhold til tema klima og miljø. Det arbeides nå konkret med:

- Interkommunalt råd jobber med FNs bærekraftsmål, hva det innebærer for oss og vårt bidrag.
- Felles regional Kommunedelplan for Klima og energi.

Alvdalssamfunnet

De samfunnsmessige parametere for Alvdal som lokalsamfunn er i utgangspunktet gode. Folketallet har vært forholdsvis stabilt over tid. Pr. andre kvartal 2022 er folketallet 2451 innbyggere. Pr. 1. januar 2022 var folketallet 2445 innbyggere. Næringslivet er aktivt og sørger for mange og stadig flere arbeidsplasser. Alvdal kommune kommer godt ut av objektive målinger av sine kommunale tjenester. Det er viktig å profilere kommunen som en god bo-kommune og tiltrekke oss nye innbyggere. Legge til rette for boligbygging og være attraktiv for boligutbyggere. Deler av arbeidslivet trenger tilgang på arbeidskraft, som igjen gir grunnlag for økt bosetting. For noen år siden var mangel på arbeidsplasser en av utfordringene i vår region. Nå har dette endret seg til at det er stor mangel på arbeidskraft. Dette gjelder både kommunen som arbeidsgiver og i det private næringslivet. Det bør jobbes aktivt for å utnytte potensialet i dette. Vi må både jobbe for å skape enda flere arbeidsplasser og rekruttering av innbyggere/arbeidskraft. Samspillet mellom næringsliv, frivilligheten, innbyggerne og kommunen er viktig. Gode rammevilkår for næringslivet, opplevelsen av en god kommune og bo i der frivilligheten også spiller en viktig rolle er sentralt. NHO's Kommune NM 2022 plasserer Alvdal på en sjuende plass i Innlandet og som nr. 103 i landet. Dette er en liten tilbakegang, men likevel et veldig bra resultat for en kommune som Alvdal. Det skal Alvdal være stolt av!

Kommunen trenger innbyggere - næringslivet trenger arbeidskraft

I alt vi planlegger for, og det vi faktisk gjør skal kommuneplanens samfunnsdel med visjonen «*Sammen for Alvdal*» og målene «*Det gode liv*» og «*Bærekraft*» legges til grunn. Statistikken viser at i 2021 var det 390 personer som pendlet ut av kommunen til arbeid mens det var tilsvarende 474 personer som pendlet inn til kommunen. Det viser et potensiale for økt bosetting. Fokus på boligmarkedet som en viktig faktor for samfunnsutvikling må økes. I arealplanene er det lagt til rette for nye områder, kommunen bør utvikle en strategi for boligbygging og boligutvikling sammen med næringslivet.

Oppsummert

Det legges fram et budsjett for 2023 og økonomiplan 2023-2026 som skal gi rom for å yte gode tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Det må fortsatt løpende jobbes aktivt med hvilke tjenester kommunen skal gi framover, i hvilket omfang, med hvilket nivå og i hvilken form. Det må sikres rom for å gi riktige tjenester i årene som kommer.

Den viktigste ressursen vi har for å yte gode tjenester og drive godt er motiverte, dyktige og tilfredse ansatte. Dem har vi mange av, noe som er et godt utgangspunkt for veien videre og som gir framtidstro!

Alvdal, den 16.11.2022

Per Arne Aaen

Kommunedirektør

•

Budsjettforutsetninger

Statsbudsjettet for 2023

Et statsbudsjett legger føringer for kommunenes budsjetter. Som beskrevet i innledningen foran bestemmer staten i stor grad hva kommunene skal yte av velferdstjenester til sine innbyggere. Staten bestemmer også i stor grad hvor store inntekter kommunene skal disponere, både totalt for alle kommunene og for hver enkelt kommune. De største inntektene for kommunene er skatt og rammetilskudd. Størrelsen på disse bestemmes av staten, det vil si regjering/Storting. Staten tar utgangspunkt i inneværende års skatt og rammetilskudd når de skal beregne disse inntektene for neste år. De legger til kompensasjon for anslått lønns- og prisvekst fra inneværende år til neste år og de legger til midler til nye oppgaver og økte satsinger. Dessuten trekker de fra for endringer som reduseres eller tas helt bort. For 2023 foreslår regjeringen at makssatsen for barnehageplass reduseres til 3000 kr pr. måned, det vil si ned med 315 kr fra 01.01.2022. De foreslår også at barnehageplass for tredje barn i familien som går i barnehage skal være gratis fra 01.08.2023. Videre foreslår de at skolefritidsordningen for 1. klassinger skal være gratis inntil 12 timer pr. uke. Regjeringen foreslår økt basistilskudd for leger og det er lagt inn økte midler til barnevernsreformen. Regjeringen øker rammetilskuddet til å dekke økte utgifter på grunn av at barnetrygd skal holdes utenom beregning av økonomisk sosialhjelp. Tilleggskompensasjonsordningen for ressurskrevende tjenester er foreslått økt med 26 mill. kr, fra 55 mill. til 81 mill. kr. I forslaget til statsbudsjett er det ikke lagt inn midler til bygging av nye heldøgns omsorgsplasser.

Lønns- og prisvekst

I regjeringens forslag til statsbudsjett er det ved beregningen av vekst i skatt og rammetilskudd for kommunesektoren lagt til grunn lønnsvekst på 4,2 % fra 2022 til 2023 og prisvekst på 3,0 %, som gir en deflator på 3,7 %.

Kommunen har liten påvirkning på den samla størrelsen på lønnsoppgjørene. Eksportretta industri forhandler først. Lønnsoppgjøret her legger føringer for de øvrige virksomhetene i landet, inkl. kommunal sektor. For sistnevnte fastsettes lønnsoppgjørets ramme av partene i oppgjøret, dvs. Kommunenes interesseorganisasjon (KS) og arbeidstakerorganisasjonene. Hva neste års lønnsoppgjør blir er det ingen som vet, men det er grunn til å tro at det kan bli et forholdsvis høyt oppgjør på grunn av den høye veksten i priser på en del varer og tjenester, i tillegg til økt rente.

Budsjettrammene til enhetene er kompensert ulikt da lønnsøkningen som følge av lønnsoppgjørene i 2022 varierer. Gjennomsnittlig økning i kommunen er ca. 4 %. Kompensasjonen i enhetenes budsjettrammer er også ulik når det gjelder prisvekst. Prisvekst er ikke kompensert fullt ut. Det er lagt inn en økning på 1 million kr i potten som skal dekke neste års lønnsoppgjør. Sammen med kompensasjonen i budsjettrammene til enhetene er det lagt inn lønnsvekst på drøye 4 % fra 2022 til 2023.

Pensjonspremiene

Kommunal Landspensjonskasse: Kommunen fikk prognose fra KLP i september. Denne viser stor økning i pensjonspremien fra 2022 til 2023. Kommunen har ca. 12 millioner kr i pensjonsfond i KLP som kommunen kan bruke av i 2023 til å redusere premieinnbetalingen i 2023. I tillegg vil overskudd i KLP for 2022 gå til reduksjon på premieinnbetalingen neste år. Hvor stort overskuddet blir, er ukjent. Derfor er prognosen fra KLP usikker. Ved å anslå at det er blir et normalt overskudd og at kommunen bruker 3-4 mill. kr av premiefondet, anslås premiesatsen å bli om lag 1,5 %-poeng høyere enn for 2022. Dette er lagt til grunn i budsjettet for 2023 og det betyr en økning på 2.150.000 kr. Økning i pensjonspremiene må kommunene finne inndekning for sjøl. Staten bidrar ikke økonomisk til dette.

Statens pensjonskasse: Satsen som ligger til grunn for innbetalt premie er uendret fra 2022 til 2023, men kommunen reduserer budsjettert beløp da vi har benyttet en høyere sats ved budsjetteringen for 2022 enn den faktiske satsen oppgitt av pensjonskassen. Reduksjonen i kommunens budsjett fra 2022 til 2023 er 390.000 kr.

Premieavvik pensjon

Premieavvik pensjon er innbetalt pensjonspremie minus de faktiske pensjonsutgiftene (inkl. adm.kostn). Det er pensjonskassene som beregner premieavviket pensjon. Staten har bestemt at kommunene skal budsjettere og regnskapsføre premieavviket. I tillegg har Staten bestemt at premieavviket skal amortiseres (tilbakeføres) i budsjettet og regnskapet. Kommunen har valgfrihet mht. tilbakeføring, enten over 7 år eller 1 år. Hensikten med å bruke 7 års tilbakeføring er å jevne ut pensjonsutgiften slik at det gir mer forutsigbarhet i kommunens økonomi. Alvdal kommune har helt siden ordningen ble innført av Staten i 2003, brukt 1 års tilbakeføring, noe som har gitt en mer ujevn pensjonsutgift fra år til år enn det 7 års tilbakeføring gir. Premieavvik pensjon påvirker netto driftsresultatet. Utgiftsføring over 1 år eller 7 år påvirker netto driftsresultat forskjellig da størrelsen på premieavviket kan variere med flere millioner kroner fra år til år. Mest mulig forutsigbarhet på faktorene som påvirker netto driftsresultat er en forutsetning for å ha måltall på netto driftsresultat som vil ha verdi. Dessuten vil tilbakeføring over 7 år gjøre netto driftsresultat i egen kommune sammenlignbart med de fleste andre kommunene da de fleste bruker 7 års tilbakeføring.

Forslaget til økonomiplan er basert på at kommunen tilbakefører premieavviket over 7 år.

Inntekter

Skatt og rammetilskudd

Kommunen har lagt forslaget til statsbudsjett og KS sin prognosemodell til grunn for kommunens budsjettering. Beløpet i skatt og rammetilskudd samlet er 190,5 millioner kr for 2023, som er 9,8 millioner kr mer enn i opprinnelig 2022-budsjett. Regjeringen foreslår at kommuneskatten økes fra 10,95 % til 11,15 %. Dette har betydning kun for fordelingen av skatteinntektene mellom kommunen, fylkeskommunen og staten.

Konsesjonskraftinntektene:

Det er innhentet prognose fra Ishavskraft som viser 6,2 millioner kr for 2023, noe som er en økning på 4,4 millioner kr fra kommunens opprinnelige budsjett for 2022.

Eiendomsskatt:

For 2023 er det budsjettert med samme beløp som for 2022 for både verker og bruk og boliger og hytter. Fra og med 2024 er det lagt inn økt eiendomsskatt på boliger og hytter med kr 3,0 mill. Dette forutsetter gjennomføring av retaksering i 2023 og endring i skattegrunnlagene.

Integreringstilskudd:

IMDI anmodet Alvdal kommune i april 2022 om å bosette totalt 65 flyktninger i løpet av 2022. Kommunestyret behandlet sak om dette på våren og vedtok at Alvdal kan bosette inntil 65 flyktninger i 2022. Da arbeidet med økonomiplan 2023-2026 startet opp i september var det ankommet 35 flyktninger til Alvdal siden 01.01.2022. I tillegg var det informert fra IMDI om at ytterligere 9 skulle komme til Alvdal i løpet 2022. På dette tidspunkt måtte administrasjonen ta en avgjørelse på hvor mange flyktninger man skulle legge til grunn for budsjett 2023. Administrasjonen bestemte da at forslaget til budsjett for 2023 skulle baseres på 44 flyktninger som bosatt i 2022. Integreringstilskudd er frie midler. Hvordan tilskuddet brukes er opp til kommunen å bestemme. Det er ingen rapporteringsplikt til staten på hvordan midlene er brukt.

Husleieinntektene:

Husleien for kommunens boliger/leiligheter ble sist endret 01.02.2021, det vil si for snart to år siden. Kommunen kan regulere leiesatsene etter endring i konsumprisindeksen (KPI). Forrige justering var basert på endring i KPI for perioden oktober 2019 til september 2020. Det betyr at denne gangen skal perioden oktober 2020 til september 2022 legges til grunn. I følge statistisk sentralbyrå var endringen i KPI for denne perioden 12,4 %. Det betyr at det foreslås å øke leiesatsene med 12,4 % fra 01.02.2023.

Refusjon ressurskrevende tjenester:

Beregningen av refusjonen fra staten er basert på en økning i innslagspunktet tilsvarende "normal" lønnsvekst fra 2022 til 2023. I forslaget til økonomiplan er det ikke lagt inn eventuell tildeling fra den statlige tilleggskompensasjonsordningen til kommuner med ekstra høye utgifter til ressurskrevende tjenester og med innbyggertall under 3200 og skatteinntekter under et visst nivå målt pr. innbygger. I 2021 fikk Alvdal kommune 1,5 mill. kr fra denne ekstra-potten, mens vi fikk 0,5 mill. kr i 2022. Selv om potten har økt siden 2022, er det usikkert om og eventuelt hvor mye Alvdal får fra tilleggskompensasjonsordningen. Svar på det foreligger ikke før i juni/juli 2023.

Strømprisen/strømutgiftene

Budsjettforslaget er basert på en gjennomsnittlig strømpris som er 120 % høyere enn den som ble lagt til grunn for 2022-budsjettet. Det er budsjettert med 9,0 mill. kr til strøm i bygninger, veier og parkeringsplasser i 2023 som er 4,9 mill. kr mer enn i 2022. For årene 2024-2026 er det lagt inn forventning om gradvis reduksjon i strømprisen/strømutgiften ned til et "normalt" nivå i 2026.

Rentenivå og nedbetaling av lånegjeld

Kommunen har bundet lånerenta for ca en tredjedel av lånegjelden, det vil si for 80 millioner kr. Med en lånegjeld ved utgangen av 2022 på ca 240 mill. kr, betyr det at kommunen har 160 mill. kr i lån på p.t.-rente (flytende rente). I forslaget til økonomiplan er det lagt til grunn en gjennomsnittlig flytende rente på 4,5 % i alle 4 årene i økonomiplanperioden. Forslaget til økonomiplan forutsetter at kommunen inngår avdragsfrihet for en periode for deler av lånegjelden i tillegg til at kommunen nedbetaler raskere enn avtalt med långiver for andre deler av lånegjelden.

Sentrale temaer

Investeringer, lånegjeld, avdrag og renteutgifter

I forslaget til økonomiplan for de neste 4 årene foreslås det investeringer på til sammen 193 millioner kroner. Dette fører til et totalt lånebehov på 182 millioner kroner i neste 4-årsperiode, noe som vil øke lånegjelda med 75 %, fra 240 mill. kr ved utgangen av 2022 til 390 mill. kr ved utgangen av 2026. Investeringer i vann og avløp utgjør 140,5 mill. kr av totalbeløpet på 193 mill. kr. Det betyr at 52,5 mill. kr gjelder bygninger, veier og utstyr. Av sistnevnte beløp utgjør moms ca. 10 mill. kr som kommunen får refundert fra staten. Investeringene i vann og avløp vil som nevnt være 140,5 mill. kr, som også blir lånebehovet til investeringene i vann og avløp. Renter og avdrag på lån til investeringer i vann og avløp skal dekkes inn gjennom økning i gebyrene på vann og avløp.

Lånerenta har økt i 2022 fra et svært lavt nivå. Pr. november 2022 er lånerenta mellom 3,5 og 4 %. Den kommer til å stige ytterligere i år og neste år. Økning i renter og avdrag må finansieres slik:

- Den delen av økningen som gjelder lån til investeringer innen vann og avløp skal dekkes inn ved økning i gebyrene på vann og avløp.
- Den delen av økningen som gjelder lån til investeringer i utleieboliger/leiligheter bør dekkes inn gjennom husleien, dog innenfor husleielovens begrensninger.
- Den delen av økningen som gjelder lån til andre investeringer må dekkes inn enten ved økning i eiendomsskatten eller ved reduksjon i budsjettrammer på enhetene, det vil si endret tjenesteyting.

Det kommer med andre ord ikke økte midler fra staten for å dekke økte rente- og avdragsutgifter i kommunen. Det er også viktig å være klar over at selv om økonomiplanen inneholder investeringer på hele 193 millioner de neste 4 årene, er det flere store kommende investeringer som ikke er med i planen, men som må tas inn i planen og gjennomføres i løpet av de neste 4 årene. Dette gjelder riving av samfunnshuset, bygging av nye garderober for svømmehallen, bygging av bemannede omsorgsboliger m/dagsenter og utomhusområdet ved ungdomsskolen. I forslaget til investeringer i økonomiplanen er disse kun ført opp med bevilgning til planlegging og prosjektering.

Klima og miljø

Kommunene Folldal, Alvdal, Rendalen, Tynset, Tolga og Os har iverksatt arbeidet med å lage en felles Kommunedelplan for klima og energi. Målet er å redusere klimagassutslipp, og sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunen. Hva som kan gjøres, skal beskrives i planen.

Klima- og energiplanen skal identifisere tiltak som bidrar til å nå overordnede mål om bærekraftig utvikling, grønn omstilling og kutt i klimagassutslipp, som:

- FNs mål om bærekraftig utvikling, begrense global oppvarming til 1,5°C.
- Nasjonal målsetting om at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050.
- Regionalt mål i Innlandet fylke, om å halvere direkte utslipp innen 2030.

Planen tar utgangspunkt i føringer fra:

- FNs bærekraftsmål.
- Klimastrategi for 2030 (St.mld. 41, 2016-2017).
- Klimaplan 2021-2030 (St.mld. 13, 2020-2021).
- Stortingsmelding «Mål med mening». (St.mld. 20, 2020-2021, for å nå bærekraftmålene).
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019-2023).
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (20.9.2018), med tilhørende veileder for klima- og energiplanlegging.
- Mobilitetsstrategi for Innlandet 2021-2030.
- Landbrukets klimaplan 2021-2030 (avtale inngått mellom staten og landbrukets organisasjoner).
- Tiltaksplan for skog- og tre sektoren for Innlandet 2021-2024.

Planen vil ta utgangspunkt i tre strategier for å nå overordnede mål om utslippskutt og grønn omstilling:

- Kutte utslipp, og unngå nye utslipp
- Effektiv drift og ressursforvaltning
- Bærekraftig forbruk

Planen skal vedtas av kommunestyret i september 2023. Kommunen er medlem i Klimapartner. Det vil være aktivt fokus på å komme i gang med klimabudsjett. Det jobbes allerede med stort fokus på og tiltak med tanke på klima og miljø i all virksomhet kommunen driver/ er involvert i.

FNs bærekraftsmål

Verden har en felles arbeidsplan. Alvdal kommune har et ansvar og skal være med å sikre at vi, Norge og verden skal oppnå FNs 17 bærekraftsmål.

Bosetting og integreringsarbeid av flyktninger i 2023-2026

Bosetting og integrering av flyktninger i det omfanget vi gjør nå er krevende for mange tjenester. Ut fra de signalene som er kommet, mener fylkeskommunen det er riktig å forberede kommunene på et høyere anmodningstall fra IMDi kan forventes enn det som er kommunenes tilbakemeldinger om kapasitet for 2023. Fra Alvdal er det gitt signal om at kapasiteten er tøyd langt, og kapasiteten er maksimalt 20 nye bosatte i 2023. Et høyt antall bosatte i 2023 vil utfordre hele organisasjonen på tvers

av enheter og sektorer. Og ikke minst interkommunale tjenester vi er avhengig av og som skal forholde seg til mottak i mange kommuner.

NAV Nord-Østerdal (heretter NAV):

For NAV merkes omfattende bosetting ekstra godt, da de jobber mot fem kommuner som alle har i 2022 hat mottatt et høyt antall flyktninger for bosetting. Når NAV får beskjed om mottak fatter de vedtak om levekostnader ved bosetting og i venteperioden før oppstart av introprogram som normalt skal starte innen 3 måneder etter bosetting. NAV har videre dialog med flyktningetjenesten om når antatt første utbetaling av introlønn skjer. Hvis det skjer forsinkelse i utbetalingen av introlønn, medfører det behov for vedtak om forlengelse av levekostnader. Introlønn starter ikke til utbetaling før introprogrammet har startet opp, det kan være noe ventetid på dette. Det er iverksatt en forenkling i form av ventestønad som utbetales direkte fra flyktningetjenesten i venteperioden. Ved tilfeller av endret/ fremskyndet dato for bosetting, skaper dette merarbeid for NAV/utfordringer med å fatte vedtak og få klargjort utbetalinger raskt. NAV har hittil hatt to ansatte som har hatt ansvar for oppfølging av ukrainske flyktninger i fem kommuner. Når det gjelder veien videre skal NAV samhandle med programrådgiver, om kartlegging og oppfølging opp mot kvalifisering og arbeid. Samarbeidsavtale mellom NAV og flyktningetjenesten er under revidering.

Legetjenester:

Legekontoret har for tiden et lavt antall ledige legetimer. Årsaken knytter seg først og fremst til generell legemangel og ustabilitet i forhold til oppgavemengde. Å finne timer til mottak av flyktninger på kort varsel er utfordrende. Legekontoret har omdisponert noe tid/ressurs fra Helsestasjon for ungdom for å klare å ta inn flyktninger innen rimelig tid. Dette kan gjør at det kan blir noe venting på ungdommene som kommer på Helsestasjon for ungdom, tilsvarende kan det gå utover ressurs som tilsynslege og legevisitter i institusjon. Samfunnsmedisinske oppgaver blir heller ikke prioritert.

Helsestasjonstjenester:

Erfaringsmessig har en del av familiene ved bosetting behov for tett kontakt og veiledning av helsestasjon. Helsestasjon ser det godt både der hvor det er barn i barnehage og barneskole. Det må på plass/arbeides med rutiner for samhandling, rolle og ansvar mellom flyktningetjenesten, skole, barnehage og helsestasjonen.

Boliger:

I forslag til statsbudsjett for 2023 er tilskuddsordningen for utleieboliger tatt ut og foreslås permanent avviklet. Tilskuddsordningen ville i 2023 – dersom det ble videreført – vært til stor nytte for kommunens arbeid med å sikre boligtilbud til nyankomne flyktninger. Det samme gjelder kommunale boliger til andre grupper slik som vanskeligstilte. Boliger er i dag en knapphets-ressurs for bosetting av flyktninger. Skal kommunen fortsette å bosette et høyt antall flyktninger i 2023 må det vurderes ordninger der det kan bosettes utenfor sentrum og ut i grendene for å få tilgang på boliger.

Personell:

Med det høye antall bosettinger som har vært i 2022 (tilsvarer ca. 2,5% av innbyggertallet i Alvdal) på kort tid utløser det et behov for oppskalering av mange tjenesteområder, både i egen organisasjon og i interkommunale samarbeid. Rekruttering av kompetanse og personell er utfordrende. De som blir bosatt kan selv være en ressurs og en hjelp, men vil ikke kunne fylle behovet tilstrekkelig. Små kommuner er ofte mer sårbare på ressurser som kan omdisponeres.

Barnevernsreformen – en oppvekstreform

Fra august 2022 ble det iverksatt en reform der lovverket om tjenester til barn og unge med behov for sammensatte tjenester ble endret. 14 ulike lover justeres og det innføres en rett til barnekoordinator. Reformen iverksettes fordi flere studier og utredninger har reist kritikk mot at ulike faginstanser samarbeider for dårlig og er for lite koordinert. Dette har ført til utfordringer med kvaliteten på tjenestene, ikke minst samordningen på tvers av ulike instanser. Formålet for reformen er å påvirke praksis slik at barna og familiene møtes på en bedre og mer koordinert måte. Dette vil påvirke samarbeidet på tvers av instanser i kommunen og krever ressurser og systemer for samhandlingen. Med barnevernsreformen – en oppvekstreform, sikres flere en trygg og god barndom som legger grunnlaget for å leve gode liv «hele livet». Grunnlaget for god folkehelse legges også i barndommen. Fysisk aktive barn blir stadig viktigere i en moderne tid der en kan velge å ikke være i aktivitet. Det arbeides med en felles plan for kommunene Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Tynset. Disse kommunene har felles barnevern og tilsvarende samarbeid på andre tjenester dette berører slik som NAV. Kommunestyret får plan for oppfølging av Barnevernsreformen – en oppvekstreform i 2023.

Leve hele livet

Det blir stadig flere eldre som lever lengre. For mange vil pensjonisttilværelsen utgjøre nesten en tredjedel av livet, og de aller fleste holder seg aktive og har lite behov for helsetjenester i størstedelen av pensjonsårene. Samtidig blir det framover færre yrkesaktive per pensjonist og det vil ikke være nok arbeidskraft til å dekke tjenestebehovet på samme måte som i dag. Hvordan skal vi sammen rigge lokalsamfunn og tjenester for at så mange som mulig skal oppleve god livskvalitet og få den helsehjelpen de trenger, og på det tidspunkt de trenger det? Hvordan motiverer vi dagens og morgendagens pensjonister til å bidra med sin kunnskap og sine ressurser? Og hvordan kan det offentlige, det private og sivilsamfunnet samarbeide tettere for å løse disse utfordringene? Den demografiske utviklingen er ikke en "bølge", men kommer som vår nye hverdag. Kommuner, næringsliv og sivilsamfunn må jobbe sammen, og på nye måter for å løse morgendagens utfordringer. «Leve hele livet» kan betegnes som samskaping, der flere aktører med ulike roller i samfunnet går sammen om å utvikle felles løsninger til kommunens og samfunnets beste. Fokuset på folkehelse der en ser på tiltak for å gi våre innbyggere mulighet til å mestre hverdagen og klare seg selv gjennom livets mange faser blir viktig. Strategi for å få til dette må være at levkår og folkehelse gjøres til et gjennomgående tema i alle sektorer. I Alvdal må vi se på hvordan folkehelsearbeidet skal koordineres. Målet vårt må være at flere får en god livskvalitet, lenge.

Alternativ arena innen oppvekst og helse

Fra de yngste i barnehagen, til de eldste i kommunen er det viktig å få utfordret seg i omgivelser som stimulerer nysgjerrigheten, gir mestringsopplevelser og en opplevelse av å kunne bidra til fellesskapet. I de fleste tilfeller dekkes disse behovene med dagens tilbud. Allikevel finnes det arenaer som i dag ikke benyttes. Tilbud som «Inn på tunet» er noe kommunen bør vurdere i tiden fremover.

Formannskapets innstilling

Kommunedirektørens forslag:

1. Skattøret for 2023 fastsettes til høyeste lovlig sats fastsatt av Stortinget.
2. Eiendomsskatt 2023.

a. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal utskrivningsalternativ a -faste eiendommer i hele kommunen- benyttes for skatteåret 2023. «For eiendomsskatteåret 2023 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2023 være lik 3/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019, som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.»

b. I medhold av eiendomsskatteloven fritar kommunestyret eiendomsskatt for bygninger som er hjemlet i lovens § 7 i henhold til egne lister.

c. «Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2023 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med sjølvstendige boligdelar for skatteåret 2023 er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger».

d. Eiendomsskatten betales i like terminer samtidig med kommunale eiendomsgebyr.

Antall terminer er 4 med forfall 20. mars, 20. juni, 20. september og 20. november i skatteåret. Eiere av eiendom med et samlet årsbeløp i eiendomsskatt og kommunale eiendomsgebyr høyere enn 10.000 kroner, kan velge 12 terminer med forfall den 20. i hver måned. Dette forutsetter digital faktura kombinert med avtalegiro.

e. Ved taksering- og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte eiendomsskattevedtekter av 31.10.2013 jf. esktl. § 10.

f. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2023 er basert på takster fastsatt ved alminnelig taksering med virkning fra år 2014.

3. Gebyr- og betalingssatser for 2023 vedtas slik de framgår av gebyrliste.

4. Driftsbudsjettet for 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 vedtas slik det framgår av bevilgningsoversikt drift i kapittel «Budsjettvedtak».

5. Det bevilges driftstilskudd slik:

Alvdal sokneråd 2.430.000 kroner

Alvdal vei 285.000 kroner

Frivilligsentralen 210.000 kroner

6. Investeringsbudsjettet for 2023 vedtas slik det framgår av bevilgningsoversikter i kapittel «Budsjettvedtak». Det tas opp 37,2 millioner kr i lån. Lånet nedbetales over 30 år.

1. Kommunedirektøren gis delegert myndighet til kjøp av boliger ved behov for bosetting av flyktninger gjennomført ved låneopptak.
2. Vedtekter for Alvdal barnehage revideres og legges fram for politisk behandling før neste hovedopptak.
3. Det gjennomføres Eiermøte i Aukrust AS som drøfter forventning til økonomiske forpliktelser som leie av kommunens eiendom. Leieavtaler gjennomgås.

4. Det igangsettes prosesser i løpet av 1. halvår 2023 der målet er å redusere utgiftene med minimum 6 millioner kroner, slik at gjennomsnittlig netto driftsresultat bringes opp til + 3,0 % i neste økonomiplanperiode, det vil si 2024-2027.
5. Som finansielle måltall vedtar kommunestyret netto driftsresultat på + 1,0 % for 2023 og + 3,0 % for hvert av årene 2024, 2025 og 2026.

Behandling:

Tilleggsforslag fra høyre v/Ingvar Brohaug;

1. *For budsjett 2023 så økes bevilgningen for driftstilskudd til Alvdal Vei til kr 350 000. Økningen på 65 000 kr belastes disposisjonsfondet. Dette tilsvarer økning i «kostnadsindeks for drift og vedlikehold av veger» siste 8 kvartaler.*
2. *Ifm eiendomsskatt er det planlagt retaksering i 2023 og endring i skattegrunnlaget, og høyere skatteinngang i 2024 som er anslått til 3 mill kr. Noe av dette øremerkes Alvdal Vei ved at det innarbeides fullfinansiering av driftstilskudd til veilagene i budsjett og økonomiplan som skal vedtas desember 2023. Størrelsen på dette tilsvarende dagens tilskuddordning fra Alvdal Vei ut til veilagene.*

Tilleggsforslag fra krf v/Arne Dagfinn Øynes;

Svømmehallen vinterstenges, brukes til intensiv svømmetrening vår og haust.

Tilleggsforslag fra arbeiderpartiet v/Johnny Hagen;

Foreslår følgende organisering:

1. *Veiene forblir private.*
2. *Veilagene vurderer selv behovet for egne veiavgifter til sine respektive oppsittere i tillegg til tilskudd fra kommunen.*
3. *Kommunen utbetaler årlig direkte til veilagene for veidrift.*
4. *For 2023 utbetales kr. 22,-/meter vei - totalt 60 000 meter vei (indeksreguleres årlig).*
5. *Alvdal Vei sine eiendeler overføres til kommunen - lånes ut på forespørsel til veilagene*

Utbetaling til veilagene kr 1 320 000

Administrering kr 44 000

TOTALT kr 1 364 000

Besparelse i kostnader for administrering av Alvdal Vei: kr 135 500

Økt kostnad for Alvdal Kommune:

*Total kostnad - dagens tilskudd fra Alvdal Kommune (1 364 000 - 285 000) **kr 1 079 000***

I 2023 belastes kr. 1 364 000,- disposisjonsfondet.

I økonomiplan 2024-2027 innarbeides

kostnaden i budsjett til enhet Kommunal teknikk.

Endringsforslag til investeringsbudsjettet fra arbeiderpartiet v/Ole Arne Sandli;

- *Utomhusplan ungdomsskole, 250.000, utsettes og legges til riving av Samfunnshuset i 2024.*
- *Huset Aukrust, låssystem, 375.000 halveres, det legges til grunn 50/50 fordeling mellom huseier og leietaker.*
- *Nye garderober og riving Samfunnshuset, 930.000, utsettes til 2024*
- *Opparbeiding parkering Nedre Kvennbekkdalen, 625.000 i 2023 og 1.500.000 og 2024 strykes.*

Endringsforslag til investeringsbudsjettet fra senterpartiet v/Arne Solvang;

Trekke ut tellemaskin valg, 200.000

Ved votering over tilleggsforslaget fra høyre falt dette med 3 mot 4 stemmer.

Ved votering over tilleggsforslaget fra krf ble dette vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Ved votering over tilleggsforslaget fra arbeiderpartiet falt dette med 3 mot 4 stemmer.

Ved votering over endringsforslag til investeringsbudsjett fra arbeiderpartiet ble dette votert over strekpunkt for strekpunkt:

Strekpunkt 1 falt med 2 mot 5 stemmer.

Strekpunkt 2 enstemmig vedtatt.

Strekpunkt 3 falt med 2 mot 5 stemmer.

Strekpunkt 4 vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Ved votering over endringsforslag til investeringsbudsjett fra senterpartiet ble dette enstemmig vedtatt.

Videre ble det votert over innstillingen punkt for punkt.

Punkt 1, enstemmig vedtatt.

Punkt 2, enstemmig vedtatt.

Punkt 3, enstemmig vedtatt.

Punkt 4 med vedtatte tilleggsforslag, enstemmig vedtatt.

Punkt 5, enstemmig vedtatt.

Punkt 6 med vedtatt endringsforslag, enstemmig vedtatt.

Punkt 7, enstemmig vedtatt.

Punkt 8, enstemmig vedtatt.

Punkt 9, enstemmig vedtatt.

Punkt 10, enstemmig vedtatt.

Punkt 11, enstemmig vedtatt.

Til slutt ble det votert over innstillingen med vedtatte tillegg og endringer samlet, enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Skattøret for 2023 fastsettes til høyeste lovlige sats fastsatt av Stortinget.
2. Eiendomsskatt 2023.
 - a. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal utskrivningsalternativ a -faste eiendommer i hele kommunen- benyttes for skatteåret 2023. «For eiendomsskatteåret 2023 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2023 være lik 3/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019, som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.»
 - b. I medhold av eiendomsskatteloven fritar kommunestyret eiendomsskatt for bygninger som er hjemlet i lovens § 7 i henhold til egne lister.
 - c. «Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2023 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med sjølvstendige boligdelar for skatteåret 2023 er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger».
 - d. Eiendomsskatten betales i like terminer samtidig med kommunale eiendomsgebyr.

Antall terminer er 4 med forfall 20. mars, 20. juni, 20. september og 20. november i skatteåret. Eiere av eiendom med et samlet årsbeløp i eiendomsskatt og kommunale eiendomsgebyr høyere enn 10.000 kroner, kan velge 12 terminer med forfall den 20. i hver måned. Dette forutsetter digital faktura kombinert med avtalegiro.
 - e. Ved taksering- og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte eiendomsskattevedtekter av 31.10.2013 jf. esktl. § 10.
 - f. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2023 er basert på takster fastsatt ved alminnelig taksering med virkning fra år 2014.
3. Gebyr- og betalingssatser for 2023 vedtas slik de framgår av gebyrliste.
4. Driftsbudsjettet for 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 vedtas slik det framgår av bevilgningsoversikt drift i kapittel «Budsjettvedtak» med følgende tillegg;
 - Svømmehallen vinterstenges, brukes til intensiv svømmetrening vår og haust.
5. Det bevilges driftstilskudd slik:

Alvdal sokneråd 2.430.000 kroner

Alvdal vei 285.000 kroner

Frivilligsentralen 210.000 kroner

6. Investeringsbudsjettet for 2023 vedtas slik det framgår av bevilgningsoversikter i kapittel «Budsjettvedtak», med følgende endringer;

- Huset Aukrust, låssystem, 375.000 halveres, det legges til grunn 50/50 fordeling mellom huseier og leietaker.
- Opparbeiding parkering Nedre Kvennbekkdalen, 625.000 i 2023 og 1.500.000 og 2024 strykes.
- Trekke ut tellemaskin valg, 200.000.

Finansiering ved lånebeløp med 37,2 millioner kr i lån justeres i tråd med vedtatte endringer. Lånet nedbetales over 30 år.

1. Kommunedirektøren gis delegert myndighet til kjøp av boliger ved behov for bosetting av flyktninger gjennomført ved låneopptak.
2. Vedtekter for Alvdal barnehage revideres og legges fram for politisk behandling før neste hovedopptak.
3. Det gjennomføres eiermøte i Aukrust AS som drøfter forventning til økonomiske forpliktelser som leie av kommunens eiendom. Leieavtaler gjennomgås.
4. Det igangsettes prosesser i løpet av 1. halvår 2023 der målet er å redusere utgiftene med minimum 6 millioner kroner, slik at gjennomsnittlig netto driftsresultat bringes opp til + 3,0 % i neste økonomiplanperiode, det vil si 2024-2027.
5. Som finansielle måltall vedtar kommunestyret netto driftsresultat på + 1,0 % for 2023 og + 3,0 % for hvert av årene 2024, 2025 og 2026.

Kommunestyrets vedtak

Behandling og vedtak i kommunestyret av sak 80/22 Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026

Behandling i kommunestyret 15.12.2022:

Endringsforslag til innstillingens punkt 3 fra Alvdal arbeiderparti v/Ole Arne Sandli:

Avløpsgebyret inkludert mva. for 2023 økes med 20%, det vil si fra 5.132 i 2022 til 6.158 i 2023 og videre 20% for der påfølgende år inntil investeringsbehovet og eventuell fordelingsnøkkel er avklart med Synnøve Finden og beslutningsgrunnlaget er kvalitetsforbedret. Gebyrart vann, renovasjon og slamtømming, opprettholdes som angitt i budsjett/økonomiplan.

Endringsforslag til innstillingens punkt 4 fra Helen Margrethe Schjelderup, Alvdal senterparti;

Svømmehallen holdes åpen fra og med første uka etter høstferien til vinterferien.

Endringsforslag til innstillingens punkt 5 fra Alvdal arbeiderparti og Alvdal høyre v/Johnny Hagen:

Det bevilges driftstilskudd slik:

Alvdal sokneråd 2 430 000 kroner

Frivilligsentralen 210 000 kroner

Driftstilskudd til veier bevilges slik:

1. *Alvdal kommune utbetaler kr.22,- pr. meter vei - totalt 60 000 meter vei, til sammen*

1 320 000 kroner.

1. *Beløpet belastes disposisjonsfondet for 2023.*
2. *I økonomiplanen 2024 til 2027 innarbeides driftstilskuddet for veier i budsjett til Seksjon Samfunn og utvikling - enhet kommunalteknisk. Finansieres med økt eiendomsskatt.*

Tilleggsforslag til innstillingens punkt 6 fra Alvdal senterparti v/Olov Grøtting:

- *Ladeinfrastruktur parkering i nedre Kvennbekkdalen og Steia tas inn med totalt kr. 500.000 i 2023 og kr. 800.000 i 2024.*
- *Alvdal kommune utfordrer næringsaktører lokalt, leverandører av strøm og ladeinfrastruktur til å bidra inn i prosjektene.*

Endringsforslag til innstillingens punkt 6 fra Arne Solvang Alvdal senterparti:

Thorsheimveien justeres ned til 1,5 million i investeringsbudsjettet.

Tilleggsforslag til innstillingens punkt 7 fra Alvdal arbeiderparti v/Johnny Hagen:

..... Før kjøp av bolig skal leie alltid vurderes.

Det ble votert over innstillingen og endrings-/tilleggsforslag slik:

- Innstillingens punkt 1, enstemmig vedtatt.
- Innstillingen punkt 2, innstillingen enstemmig vedtatt.
- Endringsforslaget fra arbeiderpartiet til innstillingens punkt 3, endringsforslaget vedtatt med 13 mot 4 stemmer.
- Innstillingens punkt 3 med vedtatt endring, enstemmig vedtatt.
- Endringsforslag fra Helen Scheldrup til innstillingens punkt 4, endringsforslag vedtatt med 9 mot 8 stemmer.
- Innstillingens punkt 4 med vedtatt endring, enstemmig vedtatt.
- Endringsforslag fra arbeiderpartiet og høyre til innstillingens punkt 5, endringsforslaget vedtatt med 9 mot 8 stemmer.
- Innstillingens punkt 5 med vedtatt endring, vedtatt med 9 mot 8 stemmer.
- Endringsforslag fra Arne Solvang til innstillingens punkt 6, enstemmig vedtatt.
- Innstillingens punkt 6 med vedtatt endring, enstemmig vedtatt.
- Tilleggsforslag fra senterpartiet til innstillingens punkt 6, falt med 9 mot 8 stemmer.
- Tilleggsforslag fra arbeiderpartiet til innstillingens punkt 7, enstemmig vedtatt.

- Innstillingens punkt 7 med vedtatt tillegg, enstemmig vedtatt.
- Innstillingens punkt 8, enstemmig vedtatt.
- Innstillingens punkt 9, enstemmig vedtatt.
- Innstillingens punkt 10, enstemmig vedtatt.
- Innstillingens punkt 11, enstemmig vedtatt.

Til slutt ble det votert over budsjettet samlet med vedtatte tillegg og endringer, vedtatt med 13 mot 4 stemmer.

Protokolltilførsel:

Arne Dagfinn Øynes stemmer mot samlet budsjett fordi vedtak om Alvdal Vei medfører ubeskrevet betydelig svekkelse av budsjettbalansen.

Vedtak i kommunestyret 15.12.2022:

1. Skattøret for 2023 fastsettes til høyeste lovlige sats fastsatt av Stortinget.
2. Eiendomsskatt 2023.
 - a. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal utskrivningsalternativ a -faste eiendommer i hele kommunen- benyttes for skatteåret 2023. «For eiendomsskatteåret 2023 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2023 være lik 3/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019, som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.»
 - b. I medhold av eiendomsskatteloven fritar kommunestyret eiendomsskatt for bygninger som er hjemlet i lovens § 7 i henhold til egne lister.
 - c. «Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2023 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med sjølvstendige boligdelar for skatteåret 2023 er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger».
 - d. Eiendomsskatten betales i like terminer samtidig med kommunale eiendomsgebyr.

Antall terminer er 4 med forfall 20. mars, 20. juni, 20. september og 20. november i skatteåret. Eiere av eiendom med et samlet årsbeløp i eiendomsskatt og kommunale eiendomsgebyr høyere enn 10.000 kroner, kan velge 12 terminer med forfall den 20. i hver måned. Dette forutsetter digital faktura kombinert med avtalegiro.
 - e. Ved taksering- og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte eiendomsskattevedtekter av 31.10.2013 jf. esktl. § 10.
 - f. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2023 er basert på takster fastsatt ved alminnelig taksering med virkning fra år 2014.
3. Gebyr- og betalingssatser for 2023 vedtas slik de framgår av gebyrliste med følgende endring; Avløpsgebyret inkludert mva. for 2023 økes med 20%, det vil si fra 5.132 i 2022 til 6.158 i 2023 og videre 20% for der påfølgende år inntil investeringsbehovet og eventuell fordelingsnøkkel er avklart

med Synnøve Finden og beslutningsgrunnlaget er kvalitetsforbedret. Gebyrart vann, renovasjon og slamtømming, opprettholdes som angitt i budsjett/økonomiplan.

4. Driftsbudsjettet for 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 vedtas slik det framgår av bevilgningsoversikt drift i kapittel «Budsjettvedtak» med følgende endring; Svømmehallen holdes åpen fra og med første uka etter høstferien til vinterferien.

5. Det bevilges driftstilskudd slik:

Alvdal sokneråd 2 430 000 kroner

Frivilligsentralen 210 000 kroner

Driftstilskudd til veier bevilges slik:

1. Beløpet belastes disposisjonsfondet for 2023.
2. I økonomiplanen 2024 til 2027 innarbeides driftstilskuddet for veier i budsjett til Seksjon Samfunn og utvikling - enhet kommunalteknisk. Finansieres med økt eiendomsskatt.

6. Investeringsbudsjettet for 2023 vedtas slik det framgår av bevilgningsoversikter i kapittel «Budsjettvedtak», med følgende endringer;

- Huset Aukrust, låssystem, 375.000 halveres, det legges til grunn 50/50 fordeling mellom huseier og leietaker.
- Opparbeiding parkering Nedre Kvennbekkdalen, 625.000 i 2023 og 1.500.000 og 2024 strykes.
- Trekke ut tellemaskin valg, 200.000.
- Thorsheimveien justeres ned til 1,5 million i investeringsbudsjettet.
- Finansiering ved lånebeløp med 37,2 millioner kr i lån justeres i tråd med vedtatte endringer. Lånet nedbetales over 30 år.

7. Kommunedirektøren gis delegert myndighet til kjøp av boliger ved behov for bosetting av flyktninger gjennomført ved låneopptak. Før kjøp av bolig skal leie alltid vurderes.

8. Vedtekter for Alvdal barnehage revideres og legges fram for politisk behandling før neste hovedopptak.

9. Det gjennomføres eiermøte i Aukrust AS som drøfter forventning til økonomiske forpliktelser som leie av kommunens eiendom. Leieavtaler gjennomgås.

10. Det igangsettes prosesser i løpet av 1. halvår 2023 der målet er å redusere utgiftene med minimum 6 millioner kroner, slik at gjennomsnittlig netto driftsresultat bringes opp til + 3,0 % i neste økonomiplanperiode, det vil si 2024-2027.

11. Som finansielle måltall vedtar kommunestyret netto driftsresultat på + 1,0 % for 2023 og + 3,0 % for hvert av årene 2024, 2025 og 2026.

Behandling og vedtak i kommunestyret 26.01.2023 av sak 1/23 Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 – avklaring av vedtak

Innstilling:

Kommunestyret vedtar følgende presisering og endring av sitt vedtak 80/22:

1. Punkt 3 i vedtaket. Kommunale gebyrsatser for avløp 2023 fastsettes som vist ovenfor i avsnittet «Kommunedirektørens samla vurdering og anbefaling». Reduserte gebyrinntekter på 2,2 millioner kroner i forhold til formannskapetets innstilling av 23.11.22 dekkes i 2023-budsjettet ved redusert avsetning til disposisjonsfondet. Underskudd innen avløp påløpt i 2023, anslått til 2,2 millioner kroner, dekkes i sin helhet inn igjen i 2024 ved økning i avløpsgebyret. Underskudd innen avløp påløpt i 2022 anslått til 900 000 kroner dekkes inn igjen fordelt over år fra 2025.
2. Punkt 4 i vedtaket. Økte utgifter som følge av utvidet og endret åpningstid i bassenget fra høsten 2023 finansieres i Budsjett 2023 og Økonomiplan 2023-2026 ved redusert avsetning til disposisjonsfondet.
3. Punkt 5 i vedtaket. Økt tilskudd til private veier finansieres ved redusert avsetning til disposisjonsfondet i Økonomiplan 2023-2026 for årene 2024, 2025 og 2026.
4. Punkt 11 i vedtaket. Netto driftsresultat for 2023 justeres i tråd med punkt 1, 2 og 3 her. Kommunestyret har som mål at gjennomsnittlig netto driftsresultat for årene 2024-2026 skal være 3,0 %.

Behandling:

Endringsforslag til innstillingens punkt 1 fra senterpartiet v/Leif Langodden;

Punkt 3 i vedtaket. Kommunale gebyrsatser for avløp 2023 fastsettes slik som i formannskapetets innstilling av 23.11.2022.

Det ble votert punkt for punkt.

Endringsforslag fra senterpartiet ble satt opp mot innstillingens punkt 1, endringsforslaget vedtatt med 13 mot 4 stemmer.

Innstillingens punkt 2 enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 3 enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 4 enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommunestyret vedtar følgende presisering og endring av sitt vedtak 80/22:

1. Punkt 3 i vedtaket. Kommunale gebyrsatser for avløp 2023 fastsettes slik som i formannskapetets innstilling av 23.11.2022.

Økonomiplan for 2023-2026

- Punkt 4 i vedtaket. Økte utgifter som følge av utvidet og endret åpningstid i bassenget fra høsten 2023 finansieres i Budsjett 2023 og Økonomiplan 2023-2026 ved redusert avsetning til disposisjonsfondet.
- Punkt 5 i vedtaket. Økt tilskudd til private veier finansieres ved redusert avsetning til disposisjonsfondet i Økonomiplan 2023-2026 for årene 2024, 2025 og 2026.
- Punkt 11 i vedtaket. Netto driftsresultat for 2023 justeres i tråd med punkt 1, 2 og 3 her. Kommunestyret har som mål at gjennomsnittlig netto driftsresultat for årene 2024-2026 skal være 3,0 %.

Budsjettvedtak

§ 5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Sentrale inntekter							
Inntekts- og formuesskatt	-66 180	-65 670	-67 970	-71 740	-71 740	-71 740	-71 740
Rammetilskudd	-116 734	-115 030	-114 430	-118 809	-117 709	-117 709	-117 709
Eiendomsskatt	-9 213	-9 250	-9 250	-9 250	-12 250	-12 250	-12 250
Andre generelle driftsinntekter	-10 247	-8 370	-10 240	-24 050	-21 270	-19 270	-17 970
Sum Sentrale inntekter	-202 374	-198 320	-201 890	-223 849	-222 969	-220 969	-219 669
Driftsutgifter per tjenesteområde	179 570	191 978	197 790	204 631	198 285	193 495	188 649
Avskrivninger	12 482	11 800	11 800	12 700	12 700	12 700	12 700
Brutto resultat (KOSTRA)	-10 322	5 458	7 700	-6 518	-11 984	-14 774	-18 320
Netto finansutgifter og inntekter							
Renteinntekter	-624	-700	-700	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Utbytte og eieruttak	0	-500	0	-500	-500	-500	-500
Renteutgifter	3 482	5 000	5 000	9 200	11 000	13 800	17 200
Avdrag på lån	10 821	10 100	10 100	10 500	11 800	13 800	16 300
Finansutgifter i tjenesteområdene	-639	-87	-587	-283	-283	-283	-283
Sum Netto finansutgifter og inntekter	13 040	13 813	13 813	17 817	20 917	25 717	31 617
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	-12 482	-11 800	-11 800	-12 700	-12 700	-12 700	-12 700
Netto resultat	-9 764	7 471	9 713	-1 400	-3 766	-1 756	598
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner							
Overføring til investering	3 700	1 000	1 000	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	3 808	1 000	1 000	2 398	2 878	1 454	399
Til bundne avsetninger	1 611	1 270	1 270	1 781	1 270	1 270	1 270
Bruk av ubundne avsetninger	-3 000	-300	-3 952	-162	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-814	-525	-525	-2 245	-525	-525	-525
Overføring til investering	0	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	4 459	-9 916	-8 506	-1 372	-857	-1 443	-2 742
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	9 764	-7 471	-9 713	1 400	3 766	1 756	-598
Årsoverskudd / underskudd	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Stab	17 358	20 610	21 735	25 100	22 940	23 100	22 940
Alvdal barnehage Plassen	6 638	6 700	7 400	9 850	8 877	8 137	7 882
Alvdal barnehage Øwretun	7 095	7 670	7 940	8 380	8 207	8 187	7 986
Alvdal Barneskole	18 656	19 340	20 670	22 280	22 160	21 769	21 769
Alvdal ungdomsskole	10 876	11 240	12 090	12 500	12 500	12 500	12 500
Kommunalsjef oppvekst	8 479	8 873	8 873	11 080	11 080	11 080	11 080
Helse	13 450	12 180	12 750	14 340	14 178	14 178	14 178
Hjemmebasert omsorgstjenester	15 397	15 200	15 200	15 200	15 423	15 423	15 423
Solsida	23 098	21 400	21 700	23 540	23 540	23 540	23 540
Tjenesten for funksjonshemmede	25 172	23 600	23 600	24 000	24 000	24 000	24 000
Kommunalsjef helse og velferd	3 255	5 967	6 317	6 900	6 900	6 900	6 900
Landbruk og miljø	1 911	2 150	4 150	2 230	2 230	2 230	2 230
Kultur	3 861	3 760	3 760	4 000	4 082	4 082	4 082
Kommunalteknikk	13 197	11 540	12 521	19 105	17 755	17 105	16 905
Vann, avløp og renovasjon	-3 130	-2 450	-2 450	-3 733	-5 907	-10 372	-13 751
Flyktningtjenesten	4 720	0	5 016	8 380	8 130	7 590	4 320
Kommunalsjef samfunn og utvikling	7 128	7 925	7 925	8 537	8 487	8 487	8 537
Premieavvik	1 688	0	0	-8 512	-7 236	-5 966	-4 696
Felles inntekter, finans med mer	4 541	6 270	-500	-200	-200	-200	-200
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Sum netto rammer	183 390	181 975	188 697	202 977	197 146	191 770	185 625
Herav:							
Avskrivninger	12 482	11 800	11 800	12 700	12 700	12 700	12 700
Renteinntekter	-33	-40	-40	-236	-236	-236	-236
Utbytter	-2 733	-50	-550	-50	-50	-50	-50
Renteutgifter	0	3	3	3	3	3	3
Avdrag på lån	2 126	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	-12 482	-11 800	-11 800	-12 700	-12 700	-12 700	-12 700
Avsetninger til bundne driftsfond	4 331	0	0	511	1 366	482	93
Bruk av bundne driftsfond	-3 609	-4 039	-4 156	-1 720	-2 060	-1 762	-2 672
Avsetninger til disposisjonsfond	15 601	10 210	3 940	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-11 864	-16 087	-8 289	-163	-163	-163	-163
Sum rammer uten 1A-poster	179 570	191 978	197 790	204 631	198 285	193 495	188 649

Fond

Avsetning og bruk av fond

Beløp i 1000 kr

Enhet	Art	Regn. 2021	Bud 2022	2023	2024	2025	2026
Alvdal barnehage Plassen	Avsetninger til bundne fond	21	0	0	0	0	0
Sum Alvdal barnehage Plassen		21	0	0	0	0	0
Alvdal barnehage Øwretun	Avsetninger til bundne fond	27	0	0	0	0	0
Alvdal barnehage Øwretun	Bruk av bundne driftsfond	-110	0	0	0	0	0
Alvdal barnehage Øwretun	Bruk av ubundne fond	-410	-270	0	0	0	0
Sum Alvdal barnehage Øwretun		-493	-270	0	0	0	0
Alvdal Barneskole	Avsetninger til bundne fond	70	0	0	0	0	0
Alvdal Barneskole	Bruk av bundne driftsfond	-334	-122	0	0	0	0
Alvdal Barneskole	Bruk av ubundne fond	-1 250	-1 030	0	0	0	0
Sum Alvdal Barneskole		-1 514	-1 152	0	0	0	0
Alvdal ungdomsskole	Bruk av ubundne fond	-800	-550	0	0	0	0
Sum Alvdal ungdomsskole		-800	-550	0	0	0	0
Felles inntekter, finans med mer	Avsetninger til bundne fond	569	0	0	0	0	0
Sum Felles inntekter, finans med mer		569	0	0	0	0	0
Flyktningtjenesten	Avsetninger til bundne fond	22	0	0	0	0	0
Flyktningtjenesten	Bruk av ubundne fond	0	-4 346	0	0	0	0
Sum Flyktningtjenesten		22	-4 346	0	0	0	0
Helse	Avsetninger til bundne fond	132	0	0	0	0	0
Helse	Bruk av bundne driftsfond	-338	-490	-150	-150	-150	-150
Helse	Bruk av ubundne fond	0	-570	0	0	0	0
Sum Helse		-206	-1 060	-150	-150	-150	-150
Hjemmebasert omsorgstjenester	Avsetninger til bundne fond	7	0	0	0	0	0
Hjemmebasert omsorgstjenester	Bruk av bundne driftsfond	-10	-165	-120	-120	-120	-120
Sum Hjemmebasert omsorgstjenester		-3	-165	-120	-120	-120	-120
Kommunalsjef helse og velferd	Bruk av ubundne fond	-500	-550	0	0	0	0
Sum Kommunalsjef helse og velferd		-500	-550	0	0	0	0
Kommunalsjef oppvekst	Bruk av ubundne fond	-166	0	0	0	0	0
Sum Kommunalsjef oppvekst		-166	0	0	0	0	0
Kommunalsjef samfunn og utvikling	Avsetninger til bundne fond	375	0	0	0	0	0
Kommunalsjef samfunn og utvikling	Bruk av bundne driftsfond	-1 077	-975	-975	-975	-975	-975
Kommunalsjef samfunn og utvikling	Bruk av ubundne fond	-3 978	-162	-162	-162	-162	-162
Sum Kommunalsjef samfunn og utvikling		-4 680	-1 137	-1 137	-1 137	-1 137	-1 137
Kommunalteknikk	Avsetninger til bundne fond	2 696	0	0	0	0	0
Kommunalteknikk	Bruk av bundne driftsfond	-497	0	0	0	0	0
Kommunalteknikk	Bruk av ubundne fond	-840	-581	0	0	0	0
Sum Kommunalteknikk		1 358	-581	0	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

Enhet	Art	Regn. 2021	Bud 2022	2023	2024	2025	2026
Kultur	Avsetninger til bundne fond	135	0	0	0	0	0
Kultur	Avsetninger til ubundne fond	736	0	0	0	0	0
Kultur	Bruk av bundne driftsfond	-139	-145	-70	-70	-70	-70
Kultur	Bruk av ubundne fond	-2 256	0	0	0	0	0
Sum Kultur		-1 524	-145	-70	-70	-70	-70
Landbruk og miljø	Avsetninger til bundne fond	130	0	0	0	0	0
Landbruk og miljø	Bruk av bundne driftsfond	-115	-128	-50	-50	-50	-50
Landbruk og miljø	Bruk av ubundne fond	-19	0	0	0	0	0
Sum Landbruk og miljø		-4	-128	-50	-50	-50	-50
Premieavvik	Avsetninger til ubundne fond	7 087	3 940	0	0	0	0
Premieavvik	Bruk av ubundne fond	-1 107	-7 927	0	0	0	0
Sum Premieavvik		5 980	-3 987	0	0	0	0
Solsida	Avsetninger til bundne fond	37	0	0	0	0	0
Solsida	Bruk av bundne driftsfond	-530	0	0	0	0	0
Sum Solsida		-493	0	0	0	0	0
Stab	Bruk av bundne driftsfond	-48	-37	0	0	0	0
Stab	Bruk av ubundne fond	-538	-100	0	0	0	0
Sum Stab		-586	-137	0	0	0	0
Vann, avløp og renovasjon	Avsetninger til bundne fond	945	0	1 022	1 366	482	93
Vann, avløp og renovasjon	Bruk av bundne driftsfond	-410	-1 977	0	-340	-42	-952
Sum Vann, avløp og renovasjon		535	-1 977	1 022	1 026	440	-859
Totalsum		-2 482	-16 186	-506	-502	-1 088	-2 387

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Investeringer i varige driftsmidler	53 768	36 038	43 500	61 900	75 500	10 200
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	600	600	600	600	600	600
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	628	750	900	900
Sum investeringsutgifter	54 368	36 638	44 728	63 250	77 000	11 700
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 500	-4 954	-6 299	-330	0	0
Tilskudd fra andre	-15 528	-15 528	-688	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-29 400	-15 216	-36 342	-61 320	-75 200	-10 600
Sum investeringsinntekter	-53 428	-35 698	-43 328	-61 650	-75 200	-10 600

Økonomiplan for 2023-2026

	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Videreutlån	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	-700	-900	-1 100	-1 100
Netto utgifter videreutlån	0	0	-700	-900	-1 100	-1 100
Overføring fra drift	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	300	300	300	300	300	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-240	-240	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-940	-940	-700	-700	-700	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Alvdal Barneskole						
Læremidler ny læreplan	225	225	0	0	0	0
Sum Alvdal Barneskole	225	225	0	0	0	0
Alvdal ungdomsskole						
Læremidler ny læreplan	170	170	0	0	0	0
Sum Alvdal ungdomsskole	170	170	0	0	0	0
Hjemmebasert omsorgstjenester						
Bil i HBO	300	300	0	0	0	0
Sum Hjemmebasert omsorgstjenester	300	300	0	0	0	0
Solsida						
Vaskemaskin og tørketrommel	325	325	0	0	0	0
Sum Solsida	325	325	0	0	0	0
Kommunalsjef helse og velferd						
IKT-utstyr i helse og velferd	0	0	400	0	0	0
Sum Kommunalsjef helse og velferd	0	0	400	0	0	0
Kommunalteknikk						
Renholdsmaskiner	0	0	190	0	0	0
Ventilasjon/kjøling i Nyborg	800	800	930	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Støttemur ved Dalsegga	0	0	125	0	0	0
Deteksjon kommunehuset	0	0	625	0	0	0
Kommunestyresal	500	500	750	0	0	0
Ombygging kommunehus, innbyggertorg	0	0	0	1 000	0	0
Oppgradering heisaggregat kommunehuset	0	0	740	0	0	0
Oppgradere tak, montere solcelleanlegg, Dalsegga	0	0	1 875	0	0	0
Plassen barnehage - Inngang og garderober	0	0	200	0	0	0
Nytt tak over glasstak Øwretun	100	100	0	0	0	0
Nytt uthus, gjerde og parkering Øwretun	213	213	125	0	0	0
Møterom 2.etg , Øwretun	0	0	150	0	0	0
Barneskola - solskjerming nord og øst	0	0	250	0	0	0
Utomhusplan ungdomsskole	0	0	250	0	0	0
Støydemping mot RV3 v/ungd.skola	300	300	0	0	0	0
Ungd.skola - oppgradering digitalt låsesystem og innbruddsalarm	0	0	0	500	0	0
Solsida - ombygging sørfløyen begge etasjer	34 000	16 270	17 730	0	0	0
Oppgradering boliger	0	0	1 250	1 000	1 000	1 000
Oppgradering Øverbrenna 31	500	500	0	0	0	0
Oppgradering Lensmannssvingen 21	900	900	150	0	0	0
Fibet til kommunale boliger	150	150	155	0	0	0
Bemannede omsorgsboliger og dagsenter	0	0	1 250	0	0	0
Huset Aukrust energitiltak	100	100	0	0	0	0
Huset Aukrust, digitalt låsesystem	0	0	375	0	0	0
Nye garderober og riving av samfunnshuset	0	0	930	0	0	0
Thorsheimveien	1 625	1 625	2 500	0	0	0
Oppgradering Sjulhusveien	0	0	0	0	9 000	0
Tiltak i trafikksikkerhetsplan	400	400	400	0	0	0
Fortau langs Randmælsveien	4 135	4 135	3 600	0	0	0
Utvidelse kirkegård m urnelund	0	0	0	0	1 500	0
Bil kommunalteknikk	0	0	300	0	0	0
Sum Kommunalteknikk	43 723	25 993	34 850	2 500	11 500	1 000
Vann, avløp og renovasjon						
Thorsheimveien	100	100	0	0	0	0
Pumpestasjon Glåmbrua	750	750	1 000	0	0	0
Bil kommunalteknikk	0	0	-300	550	0	0
Utskifting av kummer/utstyr/ledninger	300	300	300	300	300	0
Ny vannledn. i tilkn. til Sjulhusveien	1 275	1 275	0	0	0	0
Pumpestasjoner avløp, 4 stk	100	100	200	200	200	0
Utvidelse av komm. avløpsnett på Strømmen	2 000	2 000	1 000	0	0	0
Oppgrad. avl.- og overvannsledn. Randm.veien	750	750	650	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Flomsikring grunnvannsanl	500	500	0	0	0	0
Gulløymoen						
Nytt renseanlegg	1 000	1 000	2 000	49 000	49 000	0
Tilrettelegging for påkobl.punkt	500	500	500	0	0	0
fritidsboliger						
Driftsovervåking	1 000	1 000	1 000	0	0	0
Dublere kritisk hovedledning	0	0	400	1 000	0	0
mellom Folla og Glomma						
Sanering av ledninger i henhold	0	0	500	5 000	5 000	5 000
til saneringsplan						
Sanere felleskummer for vann	0	0	0	0	2 000	2 000
og spillvann						
Øke reservevannsvolum i	0	0	0	0	5 100	0
høydebassenger, nytt						
høydebasseng						
VA-plan	750	750	0	0	0	0
Ledningsfornyelse	0	0	500	2 200	2 200	2 200
Ny utslippsledning til Glomma	0	0	0	0	200	0
fra Alvdal RA						
Etablere reservevannsforsyning	0	0	500	1 000	0	0
Sum Vann, avløp og renovasjon	9 025	9 025	8 250	59 250	64 000	9 200
Kommunalsjef samfunn og utvikling						
Utrede behov ombygging	0	0	0	150	0	0
tilkopling fjernvarme						
Sum Kommunalsjef samfunn og utvikling	0	0	0	150	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	53 768	36 038	43 500	61 900	75 500	10 200

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Egenkapitalinnskudd	600	600	600	600	600	600
pensjonskasser						
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	600	600	600	600	600	600

4. Utlån av egne midler

Økonomiplan for 2023-2026

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	54 368	36 638	44 100	62 500	76 100	10 800

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Rammetilskudd	-116 734	-115 030	-114 430	-118 809	-117 709	-117 709	-117 709
Inntekts- og formuesskatt	-66 180	-65 670	-67 970	-71 740	-71 740	-71 740	-71 740
Eiendomsskatt	-9 213	-9 250	-9 250	-9 250	-12 250	-12 250	-12 250
Andre skatteinntekter	-4 012	-770	-770	-770	-770	-770	-770
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-10 803	-7 645	-8 365	-20 300	-19 470	-18 470	-17 670
Overføringer og tilskudd fra andre	-36 211	-32 589	-34 345	-32 632	-32 952	-32 952	-32 952
Brukerbetalinger	-11 789	-11 101	-11 106	-11 439	-11 377	-11 377	-11 377
Salgs- og leieinntekter	-24 218	-24 031	-25 191	-33 698	-35 900	-38 577	-41 331
Sum driftsinntekter	-279 161	-266 086	-271 427	-298 638	-302 168	-303 845	-305 799
Lønnsutgifter	146 916	143 783	147 968	154 825	154 231	153 461	150 361
Sosiale utgifter	23 667	32 528	32 706	22 224	23 388	24 498	25 579
Kjøp av varer og tjenester	68 242	74 552	75 637	90 913	88 557	87 644	88 121
Overføringer og tilskudd til andre	17 532	8 881	11 016	11 459	11 309	10 769	10 719
Avskrivninger	12 482	11 800	11 800	12 700	12 700	12 700	12 700
Sum driftsutgifter	268 839	271 544	279 127	292 120	290 184	289 071	287 479
Brutto driftsresultat	-10 322	5 458	7 700	-6 518	-11 984	-14 774	-18 320
Renteinntekter	-657	-740	-740	-1 336	-1 336	-1 336	-1 336
Utbytte	-2 733	-550	-550	-550	-550	-550	-550
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	3 482	5 003	5 003	9 203	11 003	13 803	17 203
Avdrag på lån	12 947	10 100	10 100	10 500	11 800	13 800	16 300
Netto finansutgifter	13 040	13 813	13 813	17 817	20 917	25 717	31 617
Motpost avskrivninger	-12 482	-11 800	-11 800	-12 700	-12 700	-12 700	-12 700
Netto driftsresultat	-9 764	7 471	9 713	-1 400	-3 766	-1 756	598
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	3 700	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Avsetninger til bundne driftsfond	5 941	1 270	1 270	2 292	2 636	1 752	1 363
Bruk av bundne driftsfond	-4 423	-4 564	-4 681	-3 965	-2 585	-2 287	-3 197
Avsetninger til disposisjonsfond	19 409	11 210	4 940	2 398	2 878	1 454	399
Bruk av disposisjonsfond	-14 864	-16 387	-12 242	-325	-163	-163	-163
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	9 764	-7 471	-9 713	1 400	3 766	1 756	-598
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Gebyrliste

Oppvekst

Barnehagene

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barnehageplass 3 dager pr uke	kr/mnd	2 255	2 200	-55	-2%	↓	
Barnehageplass 4 dager pr uke	kr/mnd	2 850	2 800	-50	-2%	↓	
Barnehageplass 5 dager pr uke	kr/mnd	3 315	3 000	-315	-10%	↓	
Barnehageplass enkelt dag	kr/mnd	320	320	0	0%	↓	
Kost 3 dager pr uke	kr/mnd	280	280	0	0%	↓	
Kost 4 dager pr uke	kr/mnd	340	340	0	0%	↓	
Kost 5 dager pr uke	kr/mnd	400	400	0	0%	↓	
Søskenmoderasjon for barn nr.	Prosent	50 %	50 %				Fra 01.08.23 blir det gratis for tredje barn i familien som går i barnehage
Søskenmoderasjon for barn nr. 2	Prosent	30 %	30 %				

Barnehageplass 3 dager pr uke

Sats 2022, fra 16.08 - 2255 kr

Barnehageplass 4 dager pr uke

Sats 2022, fra 16.08 - 2850 kr

Barnehageplass 5 dager pr uke

Sats 2022, fra 16.08 - 3050 kr

Skolefritidsordningen

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Inntil 12 timer sfo per uke for 1.- klassinger	kr/mnd	Gratis	Gratis				
Rabatt på ekstratimer og ekstradager	kr/mnd	Ingen	Ingen				
Sfo - 1,75 - 4,5 timer pr. uke	kr/mnd	0	950	950	0%	↓	
Sfo - 10-15 timer pr. uke	kr/mnd	2 290	2 359	69	3%	...	
Sfo - 15-19,5 timer pr. uke	kr/mnd	2 490	2 565	75	3%	...	
Sfo - 5 - 9,5 timer pr. uke	kr/mnd	1 671	1 721	50	3%	...	
Sfo - ekstra dag	kr/dag	340	350	10	3%	...	
Sfo - ekstra time	kr/time	58	60	2	3%	↑	
Sfo - over 20 timer pr. uke	kr/mnd	2 988	3 078	90	3%	...	
Søskenmoderasjon for barn nr. 2	Prosent	30 %	30 %				
Søskenmoderasjon for barn nr. 3	Prosent	50 %	50 %				

Kulturskola

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Halvt semester	kr/mnd	905	932	27	3%	...	
Helt semester	kr/mnd	1 675	1 725	50	3%	...	
Helt semester voksne	kr/mnd	2 350	2 420	70	3%	...	
Leie av instrument	kr/mnd	370	381	11	3%	...	
Moderasjon for flere aktiviteter	kr/mnd	390	402	12	3%	...	
Søskenmoderasjon	kr/mnd	390	402	12	3%	...	

Kultur

Bruk av utstyr i Kulturstua

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Billetsalg før arrangementer (pr. time)		0	550	550	0%	↓	
Bruk av husets billettsystem for forhåndssalg (pr. forestilling)		0	500	500	0%	↓	
Leie av lyd og lyskjøring/teknisk bistand fra kulturkonsulent (pr. time)		450	550	100	22%	↑	
Nystemt flygel		0	3 000	3 000	0%	↓	
Til arrangementer (pr. forestilling), Flygel		0	1 000	1 000	0%	↓	
Til arrangementer (pr. forestilling), Flygel		0	200	200	0%	↓	
Til arrangementer (pr. forestilling), Lydrigg/PA		0	2 000	2 000	0%	↓	

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Til arrangementer (pr.forestilling), Lysrigg		0	500	500	0%	↓	
Til øving, pr.gang, Flygel		0	200	200	0%	↓	
Til øving, pr.gang, Lydrigg/PA		0	200	200	0%	↓	
Til øving, pr.gang, Lysrigg		0	200	200	0%	↓	
Til øving, pr.gang, Projektor		0	200	200	0%	↓	

Helse og velferd

Solsida

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Kaffe		25	27	2	8%	↑	
Korttid omsorgshybel		88	93	5	6%	↑	
Korttidsopphold		180	185	5	3%	...	
Kost korttid på omsorgshybel		88	93	5	6%	↑	
Lunsj		31	33	2	6%	↑	
Middag		108	115	7	6%	↑	
Middag en retters		70	75	5	7%	↑	
Middag hjemmeboende halv porsjon		60	65	5	8%	↑	
Middag hjemmeboende stor porsjon		144	150	6	4%	↑	
Middag hjemmeboende vanlig porsjon		95	100	5	5%	↑	
Rulling av duker m.M.		69	70	1	1%	↓	
Tørrmat hjemmeboende		25	26	1	4%	↑	
Tøyvask		80	85	5	6%	↑	
Tøyvask m/stryking		90	95	5	6%	↑	

Hjemmebasert omsorg

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ambulerende vaktmester (husfar)	kr/mnd	385	410	25	6%	↑	
Dagsenter	kr/mnd	250	266	16	6%	↑	
Hjemmehjelp 2 g - 3 g	kr/mnd	907	966	59	7%	↑	
Hjemmehjelp 3 g - 4 g	kr/mnd	1 525	1 624	99	6%	↑	
Hjemmehjelp 4 g - 5 g	kr/mnd	2 298	2 447	149	6%	↑	
Hjemmehjelp enkelttimer til sjølkost	kr/mnd	385	410	25	6%	↑	
Hjemmehjelp inntil 2 g	kr/mnd						Se note 1

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hjemmehjelp over 5 g	kr/mnd	2 903	3 092	189	7%		
Leie av trygghetsalarm	kr/mnd	350	373	23	7%		
Serviceruta, sats pr tur	kr/tur	70	75	5	7%		

Note 1) Satsen bestemmes av Staten. Fastsettes i 2023.

Konsumprisindeks 6,5% pr 01.09.22, har økt med denne prosenten

Samfunn og utvikling

Landbruk/miljø

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Behandl.Gebyr jordlov alvdal	kr	2 000	2 000	0	0%		
Behandl.Gebyr jordlov tynset	kr	2 000	2 000	0	0%		
Fellingsavgift elgkalv	kr	340	340	0	0%		
Fellingsavgift hjort kalv	kr	270	270	0	0%		
Fellingsavgift voksen elg	kr	580	580	0	0%		
Fellingsavgift voksen hjort	kr	450	450	0	0%		
Regionalt fellingslag	kr	40 000	40 000	0	0%		

Kultur

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Alvdal bygdebok	kr	650	650	0	0%		
Gebyr materiell fra biblioteket	kr	25	25	0	0%		

Husleie

Husleien ble sist endret i 2021. Kommunen har adgang til å øke husleien tilsvarende endringen i konsumprisindeksen siden sist leien ble justert. Den forrige justeringen av husleien var basert på endring i konsumprisindeksen for perioden oktober 2019 til september 2020. Dette betyr at denne gangen legges perioden oktober 2020 til september 2022 til grunn, det vil si for 2 år. Husleien foreslås indeksregulert med 12,4 %, som er i henhold til endringen i konsumprisindeksen for perioden oktober 2020 til september 2022. Endringen trer i kraft 1.februar 2023 for de som har et leieforhold på minimum 12 mnd. Ved inngåelse av nye leieforhold, innarbeides en kostnad for å dekke av nettabonnement i husleie.

Alvdal kulturstue

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ideelle organisasjoner med billettsalg, inntil 4 timer		0	2 000	2 000	0%	↓	
Ideelle organisasjoner med billettsalg, over 4 timer (døgn)		0	3 000	3 000	0%	↓	
Ikke inntektsbringende virksomhet, (kurs, møter, seminarer o.l.) Inntil 4 timer		0	1 000	1 000	0%	↓	
Ikke inntektsbringende virksomhet, (kurs, møter, seminarer o.l.) Inntil 4 timer		0	1 300	1 300	0%	↓	
Næringsvirksomhet med billettsalg, inntil 4 timer		0	4 000	4 000	0%	↓	
Næringsvirksomhet med billettsalg, over 4 timer (døgn)		0	5 000	5 000	0%	↓	
Øvinger inntil 4 timer		600	688	88	15%	↑	
Øvinger over 4 timer (døgn)		1 000	1 147	147	15%	↑	

Sjulahustunet

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Lån alvdalshallen 1/3	Kr/døgn	1 000	1 147	147	15%	↑	
Lån alvdalshallen 1/3 inkl gard.	Kr/time	140	160	20	14%	↑	
Lån alvdalshallen 2/3	Kr/døgn	2 000	2 294	294	15%	↑	
Lån alvdalshallen 2/3 inkl gard.	Kr/time	280	321	41	15%	↑	
Lån alvdalshallen 3/3	Kr/døgn	3 000	3 441	441	15%	↑	
Lån alvdalshallen 3/3 inkl gard.	Kr/time	420	482	62	15%	↑	
Lån alvdalshallen kommersielle	Kr/døgn	5 000	5 735	735	15%	↑	
Lån av stoler og bord		200	229	29	15%	↑	
Lån inntunet		500	573	73	15%	↑	
Lån kiosk		300	344	44	15%	↑	
Lån kjøkken		500	573	73	15%	↑	
Lån møterom		300	344	44	15%	↑	
Nøkkeltkort		100	100	0	0%	↓	

Gratis lokalleie til ikke inntektsgivende aktiviteter for barn og ungdom under 18 år.

Ved arrangementer der kommunen er arrangør eller medarrangør, kan kulturenheten innvilge fritak for eller redusert husleie.

Leie av torgplass

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Leie av torgplass		50	100	50	100%	↑	

Planarbeid

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avbrutt planbehandling, saken er behandlet i FS		10 248	10 658	410	4%	↗	
Avbrutt planbehandling, saken er under forberedelse til FS		5 592	5 816	224	4%	↗	
Behandling av arbeidskrevende plan		50 459	52 478	2 019	4%	↗	
Behandling av normalplan		33 553	34 895	1 342	4%	↗	
Behandling av planforespørsel i formannskapet		10 300	10 712	412	4%	↗	
Behandling av planprogram		10 300	10 712	412	4%	↗	
Dispensasjon fra plan, med ekstern høring og behandling i FS		17 062	17 745	683	4%	↗	
Dispensasjon fra plan, med ekstern høring og delegert vedtak		7 179	7 466	287	4%	↗	
Dispensasjon fra plan, uten ekstern høring og behandling i FS		10 248	10 658	410	4%	↗	
Dispensasjon fra plan, uten ekstern høring og delegert vedtak		6 138	6 384	246	4%	↗	
Fornyelse av 5-års frist for gjennomføring av plan		6 138	6 384	246	4%	↗	
Mindre planendringer, ekstern høring og behandling i FS		17 062	17 745	683	4%	↗	
Oppstartsmøte med møtereferat		3 901	4 058	157	4%	↗	
Rettelse av avvik i innsendt planmateriale		3 017	3 138	121	4%	↗	
Små endringer, uten ekstern høring og delegert vedtak		6 138	6 384	246	4%	↗	

Byggesaksarbeid

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Forhåndskonferanse		3 485	3 625	140	4%	↗	
Mangelfull søknad der kommunen må be om dokumenter for at søkeren skal være komplett og /eller på befaring, belastes et gebyr pr. purring		1 509	1 569	60	4%	↗	

Tiltak uten ansvarsrett

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) Krever ikke oppdatering av offentlig kart eller register		2 003	2 083	80	4%	↗	

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
b) Krever oppdatering av offentlig kart eller register (endret fra 2022 til 2023, skal tilsvare landbruksbygg <50m2)		2 892	3 618	726	25%		
c) Alle saker med 12 ukersfrister (ny fra 2023)		0	5 000	5 000	0%		

Godkjenning av foretak

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) Som mangler formellkompetanse, tiltaksklasse 1		2 679	2 786	107	4%		
b) Selvbygger, tiltaksklasse 1		2 679	2 786	107	4%		

Bolig- og fritidsbolig, nybygg, til-/påbygg

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) Ett- trinns søknad (3 uker frist)		11 184	11 632	448	4%		
b) Ett- trinns søknad, (12 ukers frist) medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand, minstegebyr		13 369	13 904	535	4%		
c) Rammetillatelse, medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand, minstegebyr		15 606	16 230	624	4%		
d) Oppføring av uthus, anneks og garasje under 70 m²		2 903	3 019	116	4%		
e) Garasje over 70 m² BRA knyttet til bolig		6 034	6 276	242	4%		
f) Tilleggsbygning til bolig/fritidsbolig i samme sak		2 841	2 955	114	4%		
f) Igangsettingstillatelse		2 809	2 921	112	4%		
g) Midlertidig brukstillatelse		2 809	2 921	112	4%		
g) Rivetiltak over 100 m2 i samme sak som nybygg/tilbygg/åbygg/fritidsbolig		3 841	3 995	154	4%		
h) Rivetiltak under 100 m2 i samme sak som nybygg/tilbygg/åbygg/fritidsbolig		2 841	2 955	114	4%		

Andre bygninger, nybygg og tilbygg

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) Ett-trinns søknad, ihht § 21-7, 2. ledd (3-ukers frist)		14 774	15 365	591	4%		
b) Ett-trinns søknad (12 uker frist), medgått tid og utgifter til sakkyndig vurdering		17 010	17 691	681	4%		

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
c) Rammetillatelse, medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand		20 288	21 099	811	4%	↗	
d) Igangsettingstillatelse		2 757	2 867	110	4%	↗	
e) Midlertidig brukstillatelse		2 757	2 867	110	4%	↗	
f) Anneks for beboelse knyttet til bolig/fritidsbolig		5 928	6 165	237	4%	↗	
g) Garasje over 70 m2 BRA knyttet til bolig		5 928	6 165	237	4%	↗	

Andre tiltak

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) Bruksendring m.v., minstegebyr		3 485	3 625	140	4%	↗	
b) Rivning av bygning, konstruksjon eller anlegg		5 090	5 294	204	4%	↗	
c) Oppdeling eller sammenslåing av bruksenhet		3 954	4 112	158	4%	↗	
d) Innhegning mot veg, skilt eller reklameinnretning		3 485	3 625	140	4%	↗	
e) Vesentlig terrenginngrep, veg/parkeringsplass		6 502	6 763	261	4%	↗	
f) Innredning og endring av våtrom		2 497	2 597	100	4%	↗	
g) Oppføring, endring eller repesjon av byggt tekniske installasjoner, minstegebyr		2 601	2 705	104	4%	↗	
h) Oppføring, endring eller reparasjon av utendørs installasjoner. Minstegebyr i tillegg til medgått tid.		3 424	3 561	137	4%	↗	
i) For andre bygg og tiltak som ikke framgår av a)-g), skal gebyr fastsettes etter medgått tid og for utlegg til sakkyndig bistand, minstegebyr		3 485	3 625	140	4%	↗	

Endringer i forhold til gitt tillatelse (endringsvedtak)

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) Endring som ikke medfører endring i andre registre		1 951	2 029	78	4%	↗	
b) Endring som medfører endring i andre registre		2 892	3 008	116	4%	↗	

Landbruksbygg tiltalt inntil 1 000 m² (nybygg, tilbygg)

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) Driftsbygninger med husdyrrom (nybygg, tilbygg over 100 m ²)		11 861	12 335	474	4%	↗	
b) Andre enklere landbruksbygg		5 774	6 005	231	4%	↗	
c) Tilbygg landbruk < 50 m ²		3 485	3 625	140	4%	↗	
d) Tilbygg landbruk > 50 m ² kommer et tillegg til pkt. c på pr. m ² på		16	16	0	0%	↘	
e) Rivning i samme sak		1 425	1 482	57	4%	↗	

Generelt

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avbrutt byggesaksbehandling		1 405	1 461	56	4%	↗	
Avviksbehandling ved tilsyn		4 474	4 653	179	4%	↗	
Overtredelsesgebyr er fastsatt i byggesaksforskriften § 16-1 og alvorlighetsgraden må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.		0	0	0	0%	↘	

Deling av fast eiendom/rasjonalisering av bruk

Søknad i samsvar med reguleringsplan

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) For første tomt		3 485	3 625	140	4%	↗	
b) For hver tomt deretter		567	590	23	4%	↗	
Søknad i uregulerte områder, for hver tomt		4 344	4 517	173	4%	↗	

Utslipp fra mindre avløpsanlegg

Behandling av utslippstillatelse:

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) Anlegg der utslippet er kalkulert til < 15 pe		6 607	6 871	264	4%	↗	
b) Anlegg der utslippet er kalkulert mellom 15 - 50 pe		13 057	13 579	522	4%	↗	
Kontroll og tilsynsgebyr, etter medgått tid, minstegebyr		5 566	5 789	223	4%	↗	
Utslipp som ikke er godkjent, gebyr etter medgått tid med minstegebyr		7 283	7 574	291	4%	↗	

Behandling av private avløpsplaner

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a) Inntil 5 tomter		16 209	16 858	649	4%		
Avløpsplaner for utbyggingsområder, gebyr etter medgått tid med minstegebyr		16 646	17 312	666	4%		
b) Over 5 tomter- tillegg pr. tomt		1 353	1 407	54	4%		

Vann, avløp og renovasjon

Vann

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Fastledd vann andre, kat 1, 1 stk		694	1 489	795	115%		
Fastledd vann, bolig og fritid		694	1 489	795	115%		
Fjernet vannfase		978	1 027	49	5%		
Tilknytningsavg. Vann mva pliktig		12 500	12 500	0	0%		
Vann fastledd andre, kat 2, 3stk		2 083	4 466	2 383	114%		
Vann fastledd andre, kat 3, 6 stk		4 166	8 933	4 767	114%		
Vann fastledd andre, kat 4, 12 stk		8 333	17 866	9 533	114%		
Vann fastledd andre, kat 5, 24 stk		16 666	35 731	19 065	114%		
Vann fastledd andre, kat 6, 50 stk		34 720	74 440	39 720	114%		
Vann fastledd andre, kat 7, 100 stk		69 440	148 880	79 440	114%		
Vann fastledd andre, kat 8, 150 stk		104 160	223 320	119 160	114%		
Vann fastledd andre, kat 9, 300 stk		208 320	446 640	238 320	114%		
Vann forbruk målt andre		4	8	4	100%		
Vann forbruk målt, bolig og fritid		4	8	4	100%		
Vann stipulert forbruk andre, faktor x areal		5	10	5	100%		
Vann stipulert forbruk bolig, faktor x areal		5	10	5	100%		
Vann stipulert forbruk fritid, faktor x areal		2	5	3	150%		
Vannmålerleie, pr måler		100	100	0	0%		

Avløp

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avløp fastledd andre, kat 2, 3 stk		2 947	5 690	2 743	93%	↗	
Avløp fastledd andre, kat 3, 6 stk		5 894	11 381	5 487	93%	↗	
Avløp fastledd andre, kat 4, 12 stk		11 789	22 762	10 973	93%	↗	
Avløp fastledd andre, kat 5, 24 stk		23 578	45 523	21 945	93%	↗	
Avløp fastledd andre, kat 6, 50 stk		49 120	94 840	45 720	93%	↗	
Avløp fastledd andre, kat 7, 100 stk		98 240	189 680	91 440	93%	↗	
Avløp fastledd andre, kat 8, 150 stk		147 360	284 520	137 160	93%	↗	
Avløp fastledd andre, kat 9, 300 stk		294 720	569 040	274 320	93%	↗	
Avløp stipulert forbruk bolig, faktor x areal		25	38	13	52%	↗	
Avløp stipulert forbruk andre, faktor x areal		25	38	13	52%	↗	
Avløp stipulert forbruk fritid, faktor x areal		12	19	7	58%	↗	
Fastledd avløp		982	1 897	915	93%	↗	
Kloakk.Aknto.(næring		21	32	11	52%	↗	
Kloakkg. Fast (nær.)		982	1 897	915	93%	↗	
Kloakkgb.A konto		21	32	11	52%	↗	
Renovasjonsgeb mini		2 969	3 758	789	27%	↗	
Renovasjonsgebyr std		3 559	4 287	728	20%	↗	
Tilknytningsavg.Kloakk mva pliktig		12 500	12 500	0	0%	↘	

Septik

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Bomtur		650	715	65	10%	↗	
Ekstratømming septik		3 243	3 406	163	5%	↗	
Festeavgift		393	450	57	15%	↗	
Minirensan.Tøm.Hv.År		3 000	3 150	150	5%	↗	
Septik.Fell.Hvert år		2 000	2 100	100	5%	↗	
Septik.Overs.Ov. 4m3		300	315	15	5%	↗	
Septikr.Fell.2.Hv.År		1 000	1 050	50	5%	↗	
Septikren. 2.Hv. År		1 186	1 245	59	5%	↗	
Septikren. Hytte u/w		300	315	15	5%	↗	
Septikrenov. U/wc		300	315	15	5%	↗	
Septikrenov.Hytte		530	556	26	5%	↗	

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Septiktøm.Årlig		2 372	2 490	118	5%		
Till.10-20 m.Fra vei		400	400	0	0%		

Renovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2022	Sats 2023	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hytterrenovasjonsgeb.		966	1 146	180	19%		
Renovasjonsgeb. Maxi		4 035	4 818	783	19%		
Renovasjonssekker priv.		20	20	0	0%		

Nærings-og kombinasjonseiendom , kategori (etter forbruk)

Kategori 1 (0-300) m3

Kategori 2 (301-1000) m3

Kategori 3 (1001-3.000) m3

Kategori 4 (3.001-6.000) m3

Kategori 5 (6.001-20.000) m3

Kategori 6 (20.001-50.000) m3

Kategori 7 (50.001-150.000) m3

Kategori 8 (150.001-500.000) m3

Kategori 9 (500.001-1.000.000) m3

Fradrag ved privat stikkledning overstigende 100 lm, begrenset oppad tilsvarende engangsgebyret. kr 150 pr. lm>100 m .

150

150

Gebyrreduksjon i årsgebyret i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag:

Årsgebyret reduseres med 0,3 % per påbegynte døgn utover det første døgnet.

Oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler:

Dersom abonnenten unnlater å foreta avlesning i tråd med lokal forskrift og kommunen må foreta avlesningen: kr 1.500 per gang per vannmåler.	1 500	1 500	
Gebyr for avstengning og påsetting av vannforsyningen:			
Dersom kommunen foretar avstengning eller påsetting: kr 2.000 per gang per eiendom.	2 000	2 000	

Gebyr for matrikkelarbeid

Gebyr for matrikkelarbeid	2023	2023
Etablering av matrikkelenhet		
Etablering av grunneiendom og festegrunn		
a) Areal fra 0 – 500 m ²	15 086	15 689
b) Areal fra 501 – 2000 m ²	17 323	18 015
c) Areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt daa. inntil 10 daa	1 170	1 217
d) Over 10 daa etter medgått tid, minstegebyr	27 831	28 944
Tilleggsareal inntil 500 m²		
a) Eiendommer der grensene tidligere er koordinatbestemt	6 919	7 195
b) Eiendommer der grensene tidligere ikke er koordinatbestemt	10 352	10 766
Punktfeste, innmålt	9 260	9 630
Matrikkulering av eksisterende umatrikkulert grunn		
a) Areal fra 0 – 500 m ²	14 462	15 040
b) Areal fra 501 – 2000 m ²	17 323	18 015
c) Areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt daa.	1 170	1 217
Oppmåling av uteareal pr. eierseksjon		
a) Areal fra 0 – 51 m ²	6 112	6 357
b) Areal fra 51 – 250 m ²	9 155	9 522
c) Areal fra 251 m ² -2000 m ²	17 323	18 015
d) Areal 2001– økning pr. påbegynt daa.	1 170	1 217
Etablering av anleggseiendom		
a) Volum opp til 2000 m ³	17 323	18 015
b) Volum fra 2001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000 m ³	1 170	1 217
Registrering av jordsameie, etter medgått tid med minstegebyr	3 485	3 625
Etablering av matrikkelenhet u/ fullført oppmålingsforretning		

Eablering av ny matrikkelenhet	3 485	3 625
Grensejustering og makeskifte		
Grunneiendom, festegrunn og jordsameie		
a) Areal fra 0-250 m ²	4 890	8 000
b) Areal fra 251 -500 m ²	6 112	10 000
Anleggseiendom:		
a) Volum fra 0 – 250 m ³	4 838	8 000
b) Volum fra 251 – 1000 m ³	6 086	10 000
Arealoverføring		
Grunneiendom, festegrunn og jordsameie, annet enn veg og jernbaneformål		
a) Areal fra 0 – 250 m ²	6 711	6 979
b) Areal fra 251 – 500 m ²	10 040	10 441
c) Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ² medfører en økning av gebyret på	1 124	1 169
Veg og jernbaneformål:		
a) Areal fra 0 – 250 m ²	4 890	5 085
b) Areal fra 251 – 500 m ²	6 138	6 384
c) Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ² medfører en økning i gebyret på	1 124	1 169
Anleggseiendom:		
a) Volum fra 0 – 250 m ³	12 329	12 822
b) Volum fra 251 – 500 m ³	17 401	18 097
c) Volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ³ medfører en økning av gebyret på	2 315	2 407
Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning		
a) For inntil 2 punkter:	4 006	4 166
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt:	1 170	1 217

Kartlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter		
a) For inntil 2 punkter	12 121	10 000
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 717	1 785
Matrikkelforbedring		
Klarlegging, merking og måling av grenser for eiendom som ligger i matrikkelen, men som ikke er kartlagt (eller kun kartlagt som sirkeleiendom)		
a) For inntil 2 punkter	6 502	6 763
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 072	1 114
Privat grenseavtale		
a) For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde	3 225	3 354
b) For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde	572	595
Salg av enkeltprodukter (.pdf)		
Matrikkelbrev	224	233
Godkjente bygningstegninger	274	285
Planstatus med bestemmelser	319	332
Ferdigattest/midlertidig brukstillatelse	164	171
Vei, vannforsyning og avløpsforhold	109	114
Kommunale avgifter og eiendomsskatt	118	122
Restanser og legalpant	109	114
Flybilderapport	109	113
Grunnkart	164	171
Områdeanalyse	274	285
Ledningskart	164	171
Salg av digitale kartdata hvor både pkt. a) og pkt b) må legges til grunn		
a) Pris for kartdata beregnes etter Kartverkets priskalkulator for Geoveks (pr.km2):		

1. FKB innenfor tettsted		16 625
2. FKB data utenfor tettsted		831
3. Lokalt VA-kart		4 750
b) Pris for uttak av data		931
Samlet meglerpakke	1 317	1 370

Befolkningsutvikling

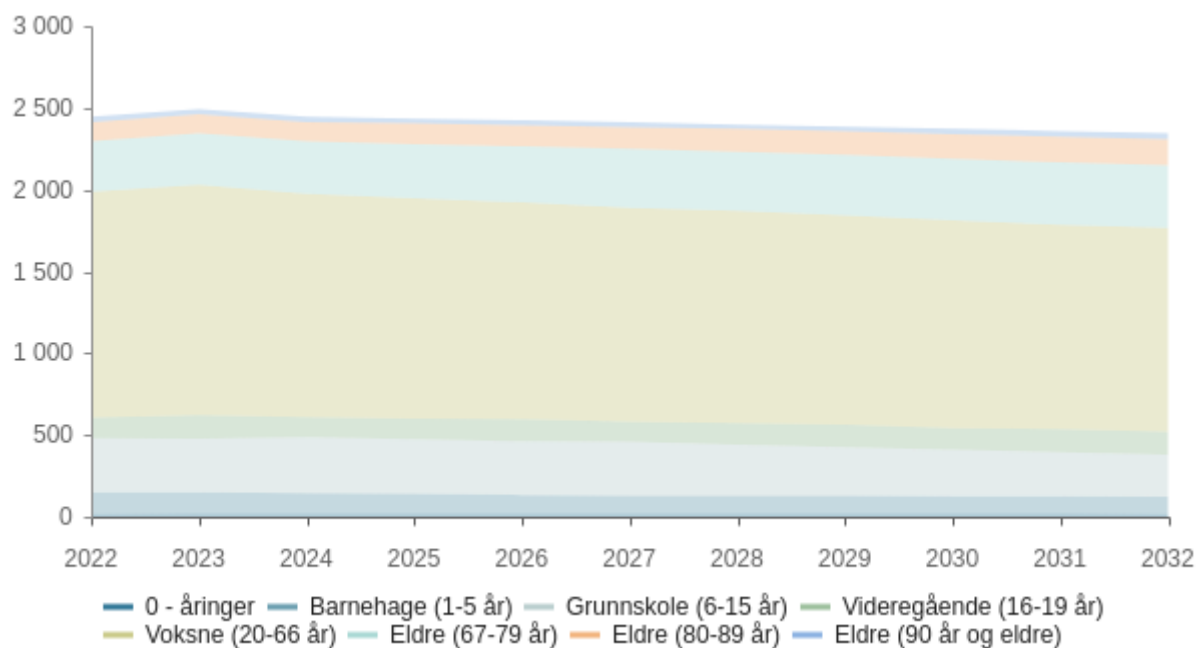
Befolkningsutvikling per årsak

	2019	2020	2021	2022
Folketall ved inngangen av kvartalet	2 418	2 432	2 405	2 445
Fødte	27	21	19	22
Døde	24	27	20	33
Fødselsoverskudd	3	-6	-1	-11
Innvandring	4	5	23	21
Utvandring	3	5	7	0
Innflytting, innenlands	107	87	93	121
Utflytting, innenlands	97	109	67	83
Netto innvandring og flytting	11	-22	42	59
Folkevekst	14	-27	40	48
Folketallet ved utgangen av kvartalet	2 432	2 405	2 445	2 493

Demografi

Befolkningsprognose

Økonomiplan for 2023-2026

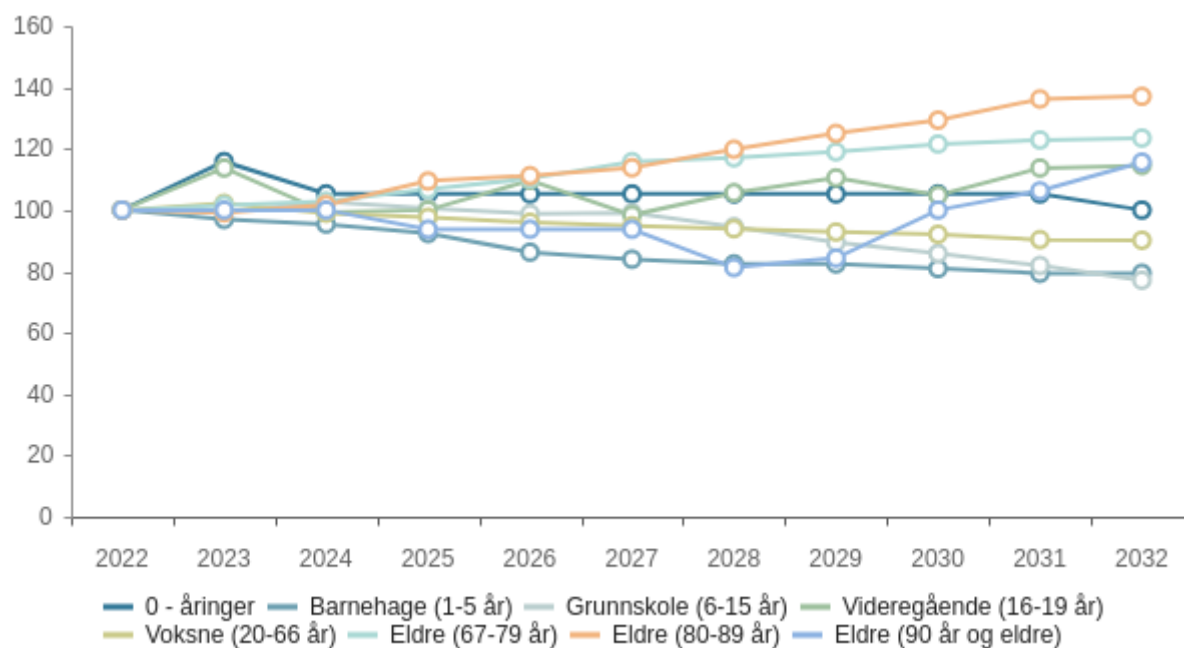
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0 - åringar	19	22	20	20	20	20	20	20	20	20	19
Barnehage (1-5 år)	131	127	125	121	113	110	108	108	106	104	104
Grunnskole (6-15 år)	332	330	341	334	328	329	314	297	285	272	256
Videregående (16-19 år)	124	141	123	124	136	122	131	137	130	141	142
Voksne (20-66 år)	1 380	1 410	1 366	1 347	1 325	1 309	1 296	1 281	1 271	1 247	1 244
Eldre (67-79 år)	311	316	320	332	343	360	364	370	378	382	384
Eldre (80-89 år)	116	115	118	127	129	132	139	145	150	158	159
Eldre (90 år og eldre)	32	32	32	30	30	30	26	27	32	34	37
Total	2 445	2 493	2 445	2 435	2 424	2 412	2 398	2 385	2 372	2 358	2 345

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 10

Prognose vekst

Økonomiplan for 2023-2026

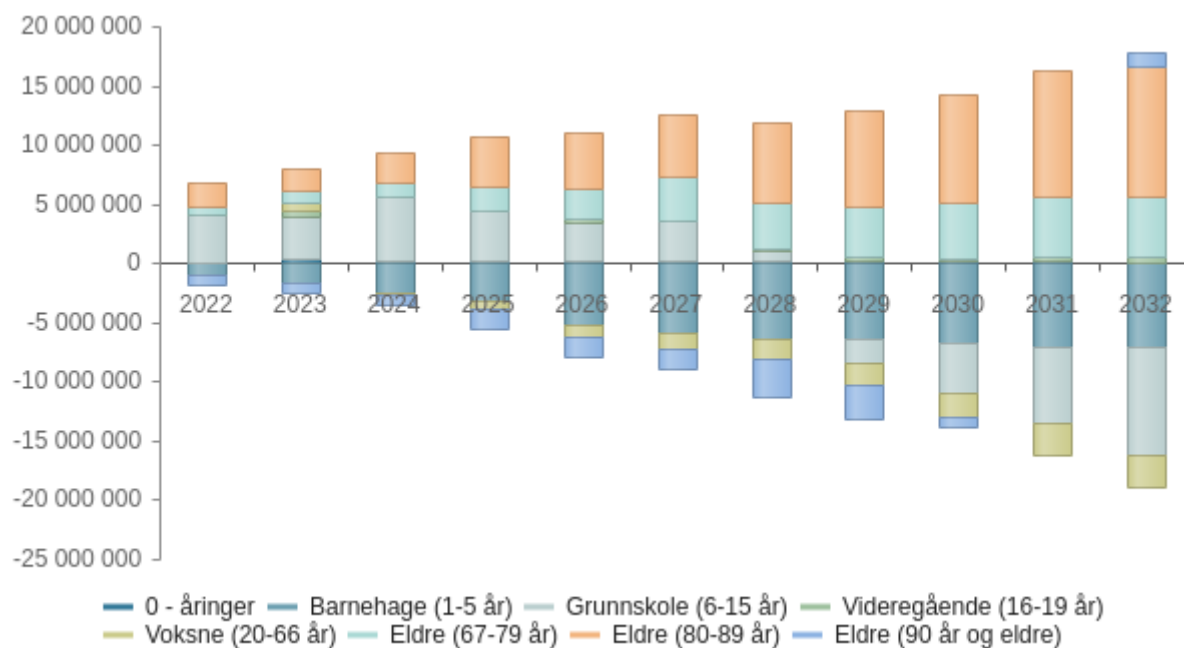
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0 - åringar	100,0 %	115,8 %	105,3 %	105,3 %	105,3 %	105,3 %	105,3 %	105,3 %	105,3 %	105,3 %	100,0 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	96,9 %	95,4 %	92,4 %	86,3 %	84,0 %	82,4 %	82,4 %	80,9 %	79,4 %	79,4 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	99,4 %	102,7 %	100,6 %	98,8 %	99,1 %	94,6 %	89,5 %	85,8 %	81,9 %	77,1 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	113,7 %	99,2 %	100,0 %	109,7 %	98,4 %	105,6 %	110,5 %	104,8 %	113,7 %	114,5 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	102,2 %	99,0 %	97,6 %	96,0 %	94,9 %	93,9 %	92,8 %	92,1 %	90,4 %	90,1 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	101,6 %	102,9 %	106,8 %	110,3 %	115,8 %	117,0 %	119,0 %	121,5 %	122,8 %	123,5 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	99,1 %	101,7 %	109,5 %	111,2 %	113,8 %	119,8 %	125,0 %	129,3 %	136,2 %	137,1 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	93,8 %	93,8 %	93,8 %	81,3 %	84,4 %	100,0 %	106,3 %	115,6 %
Total	100,0 %	102,0 %	100,0 %	99,6 %	99,1 %	98,7 %	98,1 %	97,5 %	97,0 %	96,4 %	95,9 %

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 10

Demografiutgifter

Økonomiplan for 2023-2026

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totalt
0 - åring	86 492	259 476	-172 984	0	0	0	0	0	0	0	-86 492	86 492
Barnehage (1-5 år)	-	-648 154	-777 356	-799 247	-1 900 680	-712 755	-475 170	0	-475 170	-324 077	0	-7 128 622
Grunnskole (6-15 år)	1 016 013	3 950 342	1 889 294	-1 202 278	-1 030 524	171 754	-2 576 310	-2 919 818	-2 061 048	-2 232 802	-2 748 064	-9 102 962
Videregående (16-19 år)	-1 822	421 131	-439 580	12 983	307 022	-354 852	227 989	150 778	-189 269	279 463	29 381	443 224
Voksne (20-66 år)	91 020	659 796	-989 540	-380 089	-453 384	-324 976	-285 797	-269 375	-187 490	-533 712	-46 567	-2 720 114
Eldre (67-79 år)	621 470	310 735	248 588	745 764	683 617	1 056 499	248 588	372 882	497 176	248 588	124 294	5 158 201
Eldre (80-89 år)	2 063 290	-206 329	618 987	1 856 961	412 658	618 987	1 444 303	1 237 974	1 031 645	1 650 632	206 329	10 935 437
Eldre (90 år og eldre)	-817 158	0	0	-817 158	0	0	-1 634 316	408 579	2 042 895	817 158	1 225 737	1 225 737
Total	4 977 621	453 147	377 409	-583 064	-1 981 291	454 657	-3 050 713	-1 018 980	658 739	-94 750	-1 295 382	-1 102 607

Investeringer i økonomiplanen

Investeringstabell for kommunen samlet

Andre investeringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2023	2024	2025	2026	2023-26
Stab					
Egenkapitalinnskudd pensjonskasser	600	600	600	600	2 400
Sum Stab	600	600	600	600	2 400
Helse og velferd					
IKT-utstyr i helse og velferd	400	0	0	0	400
Sum Helse og velferd	400	0	0	0	400

Økonomiplan for 2023-2026

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Samfunn og utvikling					
Barneskola - solskjerming nord og øst	250	0	0	0	250
Bemannede omsorgsboliger og dagsenter	1 250	0	0	0	1 250
Bil kommunalteknikk	0	550	0	0	550
Deteksjon kommunehuset	625	0	0	0	625
Fibet til kommunale boliger	155	0	0	0	155
Fortau langs Randmælsveien	3 600	0	0	0	3 600
Huset Aukrust, digitalt låsesystem	375	0	0	0	375
Kommunestyresal	750	0	0	0	750
Møterom 2.etg , Øwretun	150	0	0	0	150
Nye garderober og riving av samfunnshuset	930	0	0	0	930
Nytt uthus, gjerde og parkering Øwretun	125	0	0	0	125
Ombygging kommunehus, innbyggertorg	0	1 000	0	0	1 000
Oppgradere tak, montere solcelleanlegg, Dalsegga	1 875	0	0	0	1 875
Oppgradering boliger	1 250	1 000	1 000	1 000	4 250
Oppgradering heisaggregat kommunehuset	740	0	0	0	740
Oppgradering Lensmannssvingen 21	150	0	0	0	150
Oppgradering Sjulhusveien	0	0	9 000	0	9 000
Plassen barnehage - Inngang og garderober	200	0	0	0	200
Renholdsmaskiner	190	0	0	0	190
Solsida - ombygging sørfløyen begge etasjer	17 730	0	0	0	17 730
Støttemur ved Dalsegga	125	0	0	0	125
Thorsheimveien	2 500	0	0	0	2 500
Tiltak i trafikk sikkerhetsplan	400	0	0	0	400
Ungd.skola - oppgradering digitalt låsesystem og innbruddsalarm	0	500	0	0	500
Utomhusplan ungdomsskole	250	0	0	0	250
Utrede behov ombygging tilkopling fjernvarme	0	150	0	0	150

Økonomiplan for 2023-2026

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Utvidelse kirkegård m urnelund	0	0	1 500	0	1 500
Ventilasjon/kjøling i Nyborg	930	0	0	0	930
Sum Samfunn og utvikling	34 550	3 200	11 500	1 000	50 250
Sum	35 550	3 800	12 100	1 600	53 050

Selvkost

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter Samfunn og utvikling	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Driftsovervåking	1 000	0	0	0	1 000
Dublere kritisk hovedledning mellom Folla og Glomma	400	1 000	0	0	1 400
Etablere reservevannsforsyning	500	1 000	0	0	1 500
Ledningsfornyelse	500	2 200	2 200	2 200	7 100
Ny utslippsledning til Glomma fra Alvdal RA	0	0	200	0	200
Nytt renseanlegg	2 000	49 000	49 000	0	100 000
Oppgrad. avl.- og overvannsledn. Randm.veien	650	0	0	0	650
Pumpestasjon Glåmbrua	1 000	0	0	0	1 000
Pumpestasjoner avløp, 4 stk	200	200	200	0	600
Sanere felleskummer for vann og spillvann	0	0	2 000	2 000	4 000
Sanering av ledninger i henhold til saneringsplan	500	5 000	5 000	5 000	15 500
Tilrettelegging for påkobl.punkt fritidsboliger	500	0	0	0	500
Utskifting av kummer/utstyr/ledninger	300	300	300	0	900
Utvidelse av komm. avløpsnett på Strømmen	1 000	0	0	0	1 000
Øke reservevannsvolum i høydebassenger, nytt høydebasseng	0	0	5 100	0	5 100
Sum Samfunn og utvikling	8 550	58 700	64 000	9 200	140 450
Sum	8 550	58 700	64 000	9 200	140 450

Andre investeringer

Stab

Egenkapitalinnskudd pensjonskasser

Dette er et årlig pliktig egenkapitalinnskudd til Kommunal Landspensjonskasse. De 4 siste årene har beløpet vært mellom 510.000 kr og 590.000 kr. For 2023 er det budsjettetert med 600.000 kr.

Helse og velferd

IKT-utstyr i helse og velferd

Antall PC'er i sektor helse og velferd er ca. 50. Mange av disse bør byttes ut så raskt som mulig både pga. brukervennlighet og sikkerhet. Det bør byttes skjermer og mus/tastatur samtidig. FARTT kommer til å bli endret slik at det blir ei sone med sikre tilganger til fagprogrammene og det krever høyere sikkerhet på klientene. Mange av eksisterende maskiner er ikke egnet til kjøring av Teams video. Total kostnad på det nevnte utstyret er ca. 400.000 kr. Kommunedirektøren foreslår at dette gjøres som 1 anskaffelse og at det føres opp som investering. For å oppnå dette kreves det god kartlegging og planlegging. Anskaffes i 2023.

Samfunn og utvikling

Barneskola - solskjerming nord og øst

Barneskolen ønsker at det investeres i solskjerming mot nord og øst. Det er vanskelig å se på skjermer (pc og smarttavle) spesielt når det er sol på snøbakke. Anslått kostnad er 250.000 kr. Utføres i 2023.

Bemannede omsorgsboliger og dagsenter

Kommunen har kun 8 bemannede omsorgsleiligheter (Solbakken). Dette er svært få sammenlignet med de fleste andre kommuner. Alvdal kommune hadde i mange år mange plasser i institusjon sammenlignet med andre kommuner. I 2015 ble antall plasser på Solsida redusert fra 32 til 27 plasser. Samtidig ble 4 av de nåværende 8 leilighetene på Solbakken bygd. I økonomiplanen for 2019-2022 ble det vedtatt å redusere antall institusjonsplasser fra 27 til 23 plasser samtidig som det skulle bygges 4 omsorgsleiligheter i nordfløyen på Solsida. Sistnevnte ble nedstemt av flertallet i kommunestyret i april 2021. I saken "Budsjett 2022 - økonomiplan 2022-2025" vedtok kommunestyret: "Parallelt med igangsatt utarbeidelse av strategisk plan for Helse og velferd iverksettes prosess med å utrede etablering av minimum 4 nye bemannede omsorgsboliger som bygges i 2023." Administrasjonen oppnevnte en bredt sammensatt prosjektgruppe til å utrede i henhold til kommunestyrets vedtak. SIGN Arkitektur er engasjert av kommunen til å utarbeide en mulighetsstudie som skal hjelpe kommunen med å finne riktig løsning/type/antall omsorgsboliger som bør bygges for å imøtekomme framtidens behov. Investeringsstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Husbanken er i regjeringens forslag til statsbudsjettet satt til 0 i 2023. Om dette opprettholdes, vil det forhåpentligvis være tilskuddsmidler å søke på i 2024. Kommunen har en påbegynt søknad om midler inne hos Husbanken, foreløpig beskrevet som inntil 16 omsorgsboliger og oppstart i oktober 2023, dette for å "holde vår plass i søknadskøen". Det jobbes videre med avklaring i dialog med Husbanken, politisk avklaring og forberedelse av prosjektet.

Bil kommunalteknikk

Behov for å skifte ut en av enhetens biler i 2024.

Deteksjon kommunehuset

Nyborg mangler brannvarslingsanlegg. Med bakgrunn i utarbeidet brannkonsept, er utførelse bestilt innenfor rammeavtale

Fibet til kommunale boliger

Fiber er gravd fram til de fleste kommunale boligene i 2022. Venter på tilkopling fra Elvia. For å komme i mål med å kople alle de kommunale boligene til nett, videreføres prosjektet med midler også for 2023.

Fortau langs Randmælsveien

Fortau langs Randmælsveien, fra kryss Sjulhusveien til Kvernbekken, i tillegg gatelys på hele Randmælsveien, ligger inne i 2022-budsjettet. Av flere årsaker har det ikke lyktes å sette i gang selve

byggingen i 2022. Utarbeidelse av prosjekteringsgrunnlag er gjennomført. Prosjektet er lagt ut på anbud og valg av tilbyder vil skje i 2022. Gjennomføres i løpet av 2023.

Huset Aukrust, digitalt låsesystem

Det er behov for en oppgradering av skallsikring ved Huset Aukrust. Dagens nøkkelsystem er utdatert, og med mange nøkler i omløp. Et digitalt låsesystem sikrer god tilgangstyring.

Kommunestyresal

Kommunestyret fattet i sak 65/21 den 9. september 2021 følgende vedtak:

“Det iverksettes et komitearbeid som skal vurdere og fremme forslag til kommunestyret på fremtidig lokalisering av kommunestyrets møter, kommunestyresal, og hvordan gjennomføringen av disse skal formidles til allmennheten. Komite B skal: 1. Fremme forslag til framtidig lokale som kommunestyresal. 2. Utrede og foreslå nødvendig investering, her også møblement og teknisk utstyr som grunnlag for investeringsbudsjett 2022. 3. Fremme forslag til framtidig løsning for direkteoverføring og formidling av kommunestyrets møter i tråd med gjeldende regler for anskaffelse. 4. Komiteen legger frem rapport til kommunestyret innen november 2021.”

Det lyktes ikke komiteen å ferdigstille sitt arbeid innen november 2021. Kommunedirektøren valgte å foreslå en bevilgning på 500.000 kr inkl. moms i sitt forslag til investeringsbudsjett for 2022. Dette ble vedtatt av kommunestyret i desember 2021. I kommunestyrets møte 27.10.22 ble komiteens utredning og innstilling behandlet. Vedtaket lyder slik:

“1. Kommunestyret tar komite B sin rapport «Ny kommunestyresal» til etterretning. 2. Administrasjonen bes innarbeide rapportens anbefalinger i forslag til budsjett 2023.” Komite B innstilte på at kommunestyremøtene skal holdes i Flåklypasalen i Huset Aukrust. Komite B peker i sin rapport på at lys og lyd må forbedres i salen. Når det gjelder lys, ble dette forbedret i sommer/høst. Kommunestyret vedtok en bevilgning på 110.000 kr i juni 2022 til lys i Flåklypasalen. For å oppnå god lyd har kommunalteknikk innhentet priser. Oppgradering av lyd er kostnadsberegnet til 750.000 kr inkl. moms. Kommunedirektøren forutsetter at Aukrust AS og Aukruststiftelsen bidrar med tilskudd på tilsammen 500.000 kr til nytt lydanlegg, noe som betyr at kommunens bidrag er 100.000 kr til lyd + 110.000 kr til nytt lysanlegg i salen.

Møterom 2. etg , Øwretun

Stort behov for møterom /kontor med tilstrekkelig lydisolering. Det er sett på mulighet for ombygging av et lagerrom i 2.etasje, som med enkle grep kan bli egnet for formålet.

Nye garderober og riving av samfunnshuset

Kommunedirektøren foreslår at det bevilges midler til planlegging og prosjektering av nye garderober i tilknytning til svømmehallen og til planlegging av riving av samfunnshuset. Planlegging/prosjektering foreslås gjennomført i 2023 med sikte på bygging av garderober og riving samfunnshuset i 2024. Administrasjonen har ikke grunnlag for å antyde kostnadsbeløp på bygging og riving nå. Dette vil framkomme under planlegging/prosjektering. Kommunestyret får seg forelagt sak når planlegging/prosjektering er gjennomført i løpet av 2. halvår 2023.

Nytt uthus, gjerde og parkering Øwretun

Fortsettelse/ferdigstillelse av påbegynte investeringstiltak i og ved Øwretun barnehage i 2022. Det gjelder nytt uthus, gjerde og parkeringsplasser.

Ombygging kommunehus, innbyggertorg

Det er ønskelig å endre nåværende servicetorg i kommunehuset. For å få til et mer funksjonelt servicetorg vil det kreve noe ombygging. Kommunedirektøren oppnevner en prosjektgruppe tidlig i 2023 som får i mandat å utarbeide en plan for ombygging. Hvis gruppen ser behov for å engasjere konsulentbistand, f.eks. fra arkitekt, vil budsjettmidler til dette tas med ved økonomirapportering i 2023. Ombyggingen gjennomføres i 2024.

Oppgradere tak, montere solcelleanlegg, Dalsegga

Dalsegga ble bygd i 1980. Nåværende tak er originaltaket. Normal levetid for tak er ca. 40 år. Det er vurdert å samtidig legge solceller på taket, som et ledd i energisparende tiltak på kommunale bygg. Tiltaket gjennomføres i 2023.

Oppgradering boliger

Gjennomsnittsalderen på kommunens boliger er høy. Det er stort behov for oppgradering og standardheving i mange av boligene. For å gjennomføre oppgradering og standardheving er kommunen avhengig av at boligene ikke er bebodde. Dette er naturligvis en utfordring. Kommunalteknikk har en målsetning om å oppgradere to leiligheter i året de neste 4 årene.

Oppgradering heisaggregat kommunehuset

For at heisen fortsatt skal fungere, og være driftssikker, må heisaggregatet byttes ut. Gjennomføres i 2023.

Oppgradering Lensmannssvingen 21

Prosjekt i all hovedsak gjennomført i 2022, men noe utomhusarbeid gjenstår til vår 2023.

Oppgradering Sjulhusveien

Sjulhusveien har behov for masseutskifting og oppgradering med asfaltdekke. Veien settes opp med forslag til gjennomføring i 2025. Deler av Sjulhusveien, ved Sjurdustrøa, skal fungere som interimsvei når Statens Vegvesen bygger ny bru over jernbanen på RV3. Det kan vurderes om deler av veien sørover til avkjøring Sjuldustrøa forseres til 2024. Kommunalteknikk sitt driftsfond for veivedlikehold dekker nødvendig vedlikehold i påvente av oppgradering.

Plassen barnehage - Inngang og garderober

Fra Plassen barnehage har det kommet opp ønske om at nåværende inngang til småbarnsavdelingen ikke skal benyttes til levering og henting. I tillegg til å flytte inngang for henting og levering til vestsiden av bygget, en foreslås det å innrede garderobe innenfor den nye inngangen. Årsaken til at inngangen foreslås flyttet er for å redusere faren for ulykker ved parkeringsplassen ved og i busslommen ved fylkesveien. Nåværende plassering av inngangen fører til at svært mange foreldre som skal bringe og hente unger parkerer på parkeringsplassen ved og i busslommen ved fylkesveien noe som fører til fare for ulykker når det er mange biler der samtidig. Den "nye" inngangen er allerede etablert da dette er døren inn til det gamle materiallageret ved den gamle sløydsalen. Det er sett på en løsning med å dele opp sløydsalen med en skillevegg og gjøre deler av det rommet om til garderobe. Det andre rommet kan da brukes som lager og omkleddingsrom for de ansatte. Det er satt opp et grovt kostnadsoverslag på nødvendig renovering og innredning på kr 250.000 inkl moms. Utføres i 2023.

Renholdsmaskiner

Noen av renholdsmaskinene begynner å bli gamle og slitte. Dessuten mangler det maskiner i enkelte bygninger. Det betyr at det er behov for å kjøpe nye maskiner. Det foreslås at det bevilges 190.000 kr. Anskaffes i 2023.

Solsida - ombygging sørfløyen begge etasjer

Denne investeringen har sin bakgrunn fra flere behandlinger og vedtak i kommunestyret:
I sak 29/20 Utredning helse- og omsorg, ombygging Solsida gjorde kommunestyret slikt vedtak den 27.02.2020:

“1.Det iverksettes detaljprosjektering og ombygging av Solsida i tråd med gjeldende investerings- og økonomiplan. 2.Arbeide med å utrede organisering av fremtidens omsorgstjenester legges inn i kommende prosess med kommunens planstrategi. 3.Dersom det ikke er søkt om midler som vedtatt i sak 96/19 ber vi om at dette gjøres umiddelbart.”

Som oppfølging av pkt. 1 i dette vedtaket, behandlet kommunestyre sak 27/21 Orienteringssak – Ombygging Solsida der det ble fattet følgende vedtak 29.04.2021:

“1.Kommunestyret tar saken til orientering. 2.Det igangsettes detaljprosjektering av ombygging av sørfløya i to etasjer. Kostnadsramme forelegges kommunestyret før prosjektet legges ut på anbud. 3.Detaljprosjektering av nordfløyen utsettes i påvente av at ny pleie- og omsorgsplan blir ferdigstilt. Alternativt bruk av nordfløyen bør utredes.”

Som oppfølging av pkt. 2 i sak 27/21 behandlet kommunestyre sak 80/21 Ombygging Solsida Sørfløy, der det ble fattet følgende vedtak 25.11.2021:

“1.Kommunestyret vedtar å legge ut prosjektet på anbud i tråd med saksframstillingen. 2.Kommunestyret forelegges ny sak etter anbudsprosessen der det tas endelig stilling til gjennomføring. 3.Ombygging av Solsida sørfløya i to etasjer legges inn i Budsjett 2022 og Økonomiplan 2022-2025.”

Dette investeringsprosjektet ble påbegynt våren 2022 og fortsetter og ferdigstilles i 2023. Prosjektet gjelder ombygging i begge etasjer i sørfløyen. I hver av etasjene bygges 6 rom uten bad om til 4 beboerrom med egne bad, som betyr at det som tidligere var 12 rom nå blir 8 rom. Fellesområdet rustes opp og det monteres veranda i begge etasjer. I tillegg installeres velferdsteknologi på alle rom.

Støttemur ved Dalsegga

Dette er støttemur mot naboen i nordenden av Dalsegga. Tiltaket bestilles og gjennomføres på rammeavtale i 2023.

Thorsheimveien

Foreslått bevilgning i 2023 på 2.500.000 kr gjelder legging av fast dekke. Beløpet inngår i den opprinnelige bevilgningen på 4.650.000 (inkl. moms) til oppgradering av Thorsheimveien. Grunnarbeid ble gjennomført vinter/vår 2022. Bevilgningen for 2022 vil bli rebudsjettert ved at den reduseres med tilsvarende beløp som bevilgningen for 2023, det vil si 2.500.000 kr.

Tiltak i trafikksikkerhetsplan

Gjennomføring av trafikksikkerhetstiltak for sikring av trygg skolevei og annen ferdsel. Skifte av gatelysarmatur til led, skilting, hjertesone ved skolene og tiltak iht trafikksikkerhetsplan. Utføres i 2023.

Ungd.skola - oppgradering digitalt låsesystem og innbruddsalarm

Fra ungdomsskolen er det kommet opp behov for nytt låssystem på alle utgangsdører og til kontorene. Dette begrunnes med at det ikke er alarm på skolen, og at det er mange brukere av huset. Det har vært innbrudd på skolen og det er frykt for at det skal skje igjen. Det foreslås å bevilge 500.000 kr til tiltaket som foreslås utført i 2024.

Utomhusplan ungdomsskole

Det er behov for å gjøre noe med uteområdet ved ungdomsskolen. Det foreslås å bevilge 250.000 kr til planlegging/prosjektering av uteområdet. Utføres i 2023. Så vil planleggingen/prosjekteringen bestemme hva som konkret skal gjøres inkl. kostnadsoverslag for senere budsjettering. Må også sees i sammenheng med riving av samfunnshuset.

Ventilasjon/kjøling i Nyborg

Det er behov for å gjøre noe med ventilasjon i kommunehuset. Anleggets levetid for nåværende automatikk er nådd, og det er behov for å bytte undersentraler for varmeanlegg og ventilasjon. En av undersentralene er ute av drift, noe som forårsaker at biblioteket er uten ventilasjon. Oppgradering av SD-anlegget er også nødvendig. I tillegg er det planlagt å oppgradere til frekvensstyrte vifter. Dette kan sees på som en enøk-investering.

Selvkost

Samfunn og utvikling

Driftsovervåking

Oppgradering programvare.

Dublere kritisk hovedledning mellom Folla og Glomma

Dublering av ledning vil gi lavere risiko for avbrudd i forsyningen ved ledningsbrudd.

Etablere reservevannsforsyning

For å sikre nok reservevann som tilfredsstiller kvalitetskravene i drikkevannsforskriften, er det aktuelt å etablere nye grunnvannsbrønner, f.eks i nordenden av dagens klausuleringsområde ved Gulløymoen. Her kan installasjon av egen pumpe gi mulighet til å forsyne direkte til nettet og "bypasse" Gulløymoen vannbehandlingsanlegg. Nye reservebrønner må være klargjort for tilkopling av UV-anlegg. En slik løsning vil være rimeligere å etablere, drifte og vedlikeholde enn en fullverdig renseløsning for overflatevann.

Ledningsfornyelse

Ledningsfornyelse avløp iht saneringsplan. Legger opp til 1% årlig fornying, ca 539 m/år. Utskifting eller strømpereovering kan være aktuelt.

Ny utslippsledning til Glomma fra Alvdal RA

Utslippsledning er ikke optimalt plassert med tanke på rask innblanding og fortykning i elvevannet.

Nytt renseanlegg

Alvdal renseanlegg er et tilårskomet, kjemisk renseanlegg. En linje med mange trinn gjør at renseanlegget er sårbart for driftsstans/driftsforstyrrelser. Kravene i utslippstillatelsen oppfylles stort sett. Industriavløpet fra Synnøve Finden utgjør en stor andel av avløpsvannet til renseanlegget, og er styrende for både drift og rensresultater. Kommende krav (fra 2026) til sekundærrensing og fosforfjerning, mulig også nitrogenfjerning, gjør det nødvendig å komme igang med et skisse/forprosjekt for å vurdere aktuelle renseløsninger. Utredning, planlegging og vurdering av løsning, som ivaretar kommende krav til utslipp. Synnøve Finden, som har strengere renskrav på sitt avløp enn kommunen, vil være en viktig premissleverandør, og dialog og avklaring med dem nødvendig og også avgjørende ift hva slags renseanlegg som må etableres. Skal de fortsatt ha påslipp til det kommunale renseanlegget, event. levere slam fra sin produksjon inn i biogassproduksjon, eller bygge eget

renseanlegg? Avhengig av løsning må mulig kostnadsdeling avklares. Det legges en plan for prosessen videre, og opprettes en prosjektgruppe.

Oppgrad. avl.- og overvannsledn. Randm.veien

Gjennomføres sammen med opparbeidelse fortau Randmælsveien.

Sanere felleskummer for vann og spillvann

Tiltak iht målsetting, sanere fem felleskummer i året gjennom planperioden. Dette vil gi en reduksjon i antall felleskummer fra 120 til 60.

Sanering av ledninger i henhold til saneringsplan

Saneringsplan vann, legger opp til en årlig fornying på 1,4%, tilsvarende 809 meter i året

Utvidelse av komm. avløpsnett på Strømmen

Påkopling nordover fra renseanlegget.

Øke reservevannsvolum i høydebassenger, nytt høydebasseng

Et viktig ledd i strategien for å øke forsyningssikkerheten, er å øke reservevannskapasitet i høydebasseng. Her er det nødvendig med en særskilt utredning når det gjelder plassering og volum. Flere løsninger vurderes. Et alternativ er nytt høydebasseng i nærheten av eksisterende.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Investeringer i varige driftsmidler	43 500	61 900	75 500	10 200
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	600	600	600	600
Avdrag på lån	628	750	900	900
Sum finansieringsbehov	44 728	63 250	77 000	11 700
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 299	-330	0	0
Tilskudd fra andre	-688	0	0	0
Bruk av lån	-36 342	-61 320	-75 200	-10 600
Mottatte avdrag på videreutlån	-700	-900	-1 100	-1 100
Overføring fra drift	-1 000	-1 000	-1 000	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	300	300	300	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-44 728	-63 250	-77 000	-11 700
Sum finansieringsbehov	44 728	63 250	77 000	11 700
Sum finansiering	-44 728	-63 250	-77 000	-11 700
Udekket finansiering	0	0	0	0

Foreslåtte investeringer, ikke vedtatt av formannskapet

Beløp i 1000 kr

Investering	2023	2024	2025	2026
Opparbeiding parkering nedre kvennbekkdalen	625	1 500	0	0
Tellemaskin ved valg	200	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

Investering	2023	2024	2025	2026
Totalsum	825	1 500	0	0

Opparbeiding parkering nedre kvennbekkdalen

Denne investeringen har blant annet sitt utspring fra rapport fra Vista Analyse med anbefalinger for videre nærings- og handelsutvikling i Alvdal. Konkret dreier investeringen seg om at det opparbeides parkeringsplasser med lademuligheter og infotavle som en innfallsport til Steia og Kvennbekkdalen. Planlegging og oppstart opparbeiding skjer i 2023 og fullføres i 2024.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Inntekts- og formuesskatt	-66 180	-65 670	-67 970	-71 740	-71 740	-71 740	-71 740
Rammetilskudd	-116 734	-115 030	-114 430	-118 809	-117 709	-117 709	-117 709
Eiendomsskatt	-9 213	-9 250	-9 250	-9 250	-12 250	-12 250	-12 250
Andre generelle driftsinntekter	-10 247	-8 370	-10 240	-24 050	-21 270	-19 270	-17 970
Sum sentrale inntekter	-202 374	-198 320	-201 890	-223 849	-222 969	-220 969	-219 669

Inntekts- og formuesskatt

Det er lagt inn 71.730.000 kr som er i henhold til regjeringens forslag til statsbudsjett. Dette er 1,9 mill. kr lavere enn justert prognose fra staten for 2022-skatten. I 2022 vil kommunenes skatteinntekter bli vesentlig høyere enn det statsbudsjettet som ble vedtatt for 2022 i desember 2021 viste. Økningen skyldes endringer i skattereglene for uttak av utbytte som ble vedtatt i desember i 2021 og som skulle gjelde fra og med skatteåret 2022. Denne endringen førte til at mange tok ut ekstraordinært stort utbytte før 31.12.2021, noe som videre har ført til at skatteinntektene har blitt ekstraordinært høye i 2022 (utbytte blir beskattet). Kommunenes skatteinntekter har blitt så mye høyere at regjeringen/Stortinget vedtok å inndra en del av denne skatteveksten fra kommunene ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett i mai. Inndragningen skjer ved reduksjon i rammetilskuddet. Deler av denne inndragningen videreføres i 2023 ved at staten reduserer både skatteinntektene og utgiftsutjevningen for kommunene sammenlignet med prognosene for 2022. Det kan her nevnes at kommunene får ca. halvparten av skatten på utbytte. Dette er vesentlig mye mer enn f.eks. skatt av lønnsinntekt.

Rammetilskudd

Inntektssystemet for kommunesektoren

Det som kalles inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner, er med og avgjør hvor store inntekter hver enkelt kommune og fylkeskommune får. Dette er et system som er konstruert av staten over mange år med små og store endringer underveis og der kommunene også har medvirket til hvordan systemet er og hvordan det fungerer. Gjennom dette systemet fordeles kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter. Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør om lag 70 prosent av kommunesektorens samlede inntekter. For at kommunene og fylkeskommunene skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne, inneholder inntektssystemet to store utjevningsmekanismer: ufrivillige kostnadsforskjeller utjevnes fullt ut (utgiftsutjevning), og skatteinntekter utjevnes delvis (inntektsutjevning).

Rammetilskuddet - budsjetterte beløp for 2023. Beløpene for 2022 i parentes

Innbyggertilskudd 68,8 mill. kr (63,1 mill.)

Utgiftsutjevning 30,4 mill. kr (30,85 mill.)

Distriktstilskudd 5,0 mill. kr (4,8 mill.)

Skjønnstilskudd 1,0 mill. kr (1,0 mill.)

Skatteutjevning 13,5 mill. kr (13,7 mill.)

Sum 118,8 mill. kr (115,0 mill./113,5 mill.)

Sumbeløpene i parentes er hhv. kommunens beløp og statens beløp. Kommunen la inn 1,5 mill. kr mer enn det statsbudsjettet viste da kommunen regnet med å motta 1,5 mill. kr i tilleggskompensasjon for ressurskrevende tjenester. Dette slo ikke til. Kommunen fikk 0,5 mill. kr fra tilleggskompensasjonen. I kommunedirektørens forslag til budsjett er det for 2023 ikke lagt inn beløp fra tilleggskompensasjoner da det er svært usikkert om Alvdal vil få noe fra denne potten.

Inntektssystemet skal bidra til et likeverdig tjenestetilbud

Norske kommuner har ulik geografi, alderssammensetning, og ulike levekår. Noen kommuner har mange barn i skolealder, andre kommuner har mange lange reiseavstander, spredt bosetting, og/eller mange eldre som trenger omsorgstjenester. Dette gjør at kommunale tjenester, som grunnskole, barnehage, og omsorgstjenester, ikke koster det samme å tilby i alle kommuner. Et viktig formål med inntektssystemet er å bidra til at kommunene og fylkeskommunenes kan gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne gjennom å kompensere for slike ufrivillige kostnadsforskjeller.

Skatteinntektene varierer til dels mye mellom kommunene, og gjør at kommunene har et ulikt utgangspunkt for å tilby et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere. For å ivareta målet om at inntektssystemet skal utjevne kommunenes forutsetninger er det også en (delvis) utjevning av skatteinntektene mellom kommunene, gjennom inntektsutjevningen.

Inntektssystemet består av ulike elementer

Frie inntekter som inntektssystemet omfordeler for å utjevne forskjeller mellom kommuner og fylkeskommuner, består av skatteinntekter og rammetilskudd. De skatteinntektene som går inn i utjevningen er inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak. Disse er omfordelt gjennom inntektsutjevningen. Den største delen av rammetilskuddet består av

innbyggertilskuddet som er omfordelt gjennom utgiftsutjevningen. I tillegg inneholder rammetilskuddet regionalpolitiske tilskudd og skjønnstilskudd.

I utgiftsutjevningen omfordeles ufrivillige kostnadsulempes

Innbyggertilskuddet utgjør hoveddelen av rammetilskuddet, og fordeles i utgangspunktet med et likt beløp per innbygger. Siden kommuner og fylkeskommuner varierer etter forhold som geografi, alderssammensetning og ulike levekår, omfordeles inntektene slik at alle får sine utgifter dekket. Kommunene og fylkeskommunene får kompensasjon for ufrivillige kostnads- og etterspørselsforskjeller gjennom utgiftsutjevningen. Opplegget for utgiftsutjevningen er ganske likt for kommuner og fylkeskommuner. Utgiftsutjevningen skjer ved hjelp av en kostnadsnøkkel. Kostnadsnøkkel består av en rekke objektive kriterier, som forklarer hvorfor det er forskjeller i kommunenes utgifter til velferdstjenester. Eksempler på slike kriterier er blant annet antall barn i skolepliktig alder, antall eldre, bosettingsmønster og reiseavstander i kommunen. Kostnadsnøkkel sørger for å omfordele denne andelen av rammetilskuddet fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet, til kommuner som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet.

Hvilke data brukes i utgiftsutjevningen?

Vi legger kriteriedata inn i inntektssystemet for å beregne hvor dyre kommunene er å drive. Kriteriedata, sammen med kostnadsnøkkel, blir brukt til å lage indekser for beregnet utgiftsbehov for hver kommune. Kommunal- og moderniseringsdepartementet innhenter dataene fra Statistisk sentralbyrå, Kunnskapsdepartementet, Samferdselsdepartementet, Helsedirektoratet og NAV. Disse bygger i hovedsak på data fra folkeregisteret og innrapporterte data fra kommunene. Kriteriene skal oppdateres hvert år, og departementet orienterer kommunene om hvilke data som benyttes for deres kommune i forkant av beregningen av statsbudsjettet.

Regionalpolitiske tilskudd ivaretar enkelte grupper av kommuner

I rammetilskuddet inngår også regionalpolitisk begrunnede tilskudd. Disse tilskuddene skal ivareta ulike hensyn, som regional- og distriktspolitiske mål, høy befolkningsvekst og storbyutfordringer. Regionalpolitiske tilskudd til kommunene er distriktstilskudd Nord-Norge, distriktstilskudd Sør-Norge, storbytilskudd, regionsentertilskudd og veksttilskudd. Tildelingen av distriktstilskudd Sør-Norge og distriktstilskudd Nord-Norge tar utgangspunkt i [distriktsindeksen](#), som er et uttrykk for graden av distriktsutfordringer i en kommune.

Det eneste regionalpolitiske tilskuddet til fylkeskommunene er Nord-Norge-tilskuddet.

Skjønnstilskuddet kompenserer for spesielle lokale forhold

Skjønnstilskuddet er en del av rammetilskuddet og brukes til å kompensere kommuner og fylkeskommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet fordeler skjønnstilskuddet mellom fylkeskommunene og fastsetter den fylkesvise fordelingen av skjønnstilskuddet til kommunene. Statsforvalterne fordeler videre fylkesrammene mellom kommunene basert på retningslinjer fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Retningslinjene skal sikre en likeverdig behandling av kommunene i alle landets fylker.

Inntektsutjevningen omfordeler skatteinntekter

Skatteinntektene utgjør om lag 40 prosent av kommunesektorens samlede inntekter og litt over halvparten av sektorens frie inntekter. Skatteinntektene har derfor stor betydning for inntektsnivået i hver enkelt kommune. Det er store forskjeller i skatteinntektene mellom kommunene. Gjennom en egen inntektsutjevning utjevnes delvis disse forskjellene mellom kommunene, ved at skatteinntektene blir omfordelt fra kommuner med skatteinntekter per innbygger over landsgjennomsnittet til kommuner med skatteinntekter per innbygger under landsgjennomsnittet.

Inntektsutjevningen innebærer at kommuner og fylkeskommuner som har skatteinntekter per innbygger under et gitt nivå av landsgjennomsnittet ("referansenivå") mottar en bestemt andel av differansen mellom eget nivå og referansenivået. Andelen mellom eget nivå og referansenivået heter kompensasjonsgraden. Samtidig trekkes kommuner og fylkeskommuner som har skatteinntekt per innbygger over et gitt nivå av landsgjennomsnittet ("trekknivå") en viss andel av skatteinntektene som overstiger dette nivået. Den andelen av skatteinntektene som blir trukket fra disse kommunene og fylkeskommunene, heter trekkgraden. Inntektsutjevningen er ulik for kommunene og fylkeskommunene.

Kommunenes skatteinntekter som utjevnes gjennom inntektsutjevningen, er inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak. Kommunene har siden 2005 hatt en symmetrisk inntektsutjevning. Symmetrisk utjevning innebærer at referansenivået i inntektsutjevningen er landsgjennomsnittet for skatt per innbygger, dvs. 100 prosent av landsgjennomsnittet, og at kompensasjons- og trekkgrad er lik.

I dagens system er det 60 prosent symmetrisk utjevning. Dette betyr at kommuner med skatteinntekter per innbygger under landsgjennomsnittet blir kompensert for 60 prosent av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinntekter per innbygger over landsgjennomsnittet får et trekk på 60 prosent av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet.

For å ivareta kommuner med lav skatteinngang ekstra blir det, i tillegg til den symmetriske delen, gitt en tilleggskompensasjon til kommuner med skatteinntekter per innbygger under 90 prosent av landsgjennomsnittet. Disse kommunene blir i tillegg til den symmetriske utjevningen kompensert for 35 prosent av differansen mellom egne skatteinntekter per innbygger og 90 prosent av landsgjennomsnittet. Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at hver kommune trekkes med et likt beløp per innbygger.

Eiendomsskatt

Kommunen har eiendomsskatt både på verker og bruk og på boliger og hytter. Kommunen har siden 2014 hatt eiendomsskatt i hele kommunen. Fra 1996 til 2014 var det eiendomsskatt på boliger kun i området på og ved Steia. Kommunen bruker maksimal sats, det vil si 7 promille på verker og bruk, mens det brukes 4 promille på boliger og hytter som også er maksimal sats på slike eiendommer. Kommunen har anledning til å retakser eiendommene hvert 10. år. Siste taksering var i 2013 med virkning fra 2014. Det betyr at kommunen kan retaksere med virkning fra 2024. Ved retaksing kan taksten for beregning av eiendomsskatten endres. Regjeringen Solberg gjorde flere endringer i lovverket for eiendomsskatt. Blant annet senket de høyeste lovlige sats for boliger og hytter fra 7 promille til 4 promille. I tillegg bestemte de at skattegrunnlaget skulle reduseres til 70 % av takstene. Dette betød at eiendomsskatten i Alvdal kommune for boliger og hytter ble redusert med 55 %, noe som førte til en reduksjon i eiendomsskatten for kommunen på 2,1 mill. kr pr. år. Forslaget til økonomiplan er basert på at eiendomsskatten på boliger og hytter økes med 3,0 mill. kr fra 2024 sammenlignet med 2022. For en

boligeiendom som i dag har 2.500 kr i eiendomsskatt pr. år, vil eiendomsskatten bli drøye 6.000 kr basert på en total økning på 3,0 mill. kr for kommunen.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter består av konsesjonskraftinntekter, rente- og avdragskompensasjon (for byggingen på Solsida for snart 20 år siden) og integreringstilskudd flyktninger. Konsesjonskraftinntekten er av Ishavskraft anslått til å bli drøye 6 mill. kr i 2023. Dette er 4,4 mill. kr mer enn budsjettet med i opprinnelig 2022-budsjett. Denne økningen kan ses i sammenheng med økningen i kommunens strømutgifter som er anslått til å bli 5 mill. kr. I årene 2024-2026 er det lagt inn en reduksjon i konsesjonskraftinntekten da det antas at strømprisen vil falle fra antatt gjennomsnittsnivå for 2023 i løpet av disse årene. Rente- og avdragskompensasjonen er om lag 300.000 kr.

Integreringstilskuddet vil øke betydelig i 2023 sammenlignet med opprinnelig 2022-budsjett. Forslaget til budsjett 2023 er basert på bosetting av 44 flyktninger fra 01.01.2022 fram til 31.12.2023, som betyr 17,2 millioner kr i integreringstilskudd for 2023. Tallet 44 er det antall flyktninger som kommunen pr. 01.10.2022 enten hadde tatt i mot eller som kommunen med sikkerhet visste vil komme i løpet av 2022. Kommer det flere enn 44 vil dette medføre økte inntekter i integreringstilskudd, men også økte utgifter. Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2023 er basert på bosetting av 44 flyktninger i 2022 og 2023 i tillegg til de som var bosatt før 01.01.2022. Kommer det flere enn 44, noe vi pr. 09.11.2022 med sikkerhet vet det gjør, vil kommunen motta et større beløp i integreringstilskudd enn det som er ført opp i budsjettforslaget. Av hensyn til budsjetteringen i enhetene, måtte administrasjonen ta en avgjørelse den 01.10.2022 om hvor mange flyktninger enhetene skulle basere sin budsjettering på. Dette betød at det ble bestemt at alle skulle lage sitt budsjett basert på bosetting av 44 flyktninger utover de som kom før 01.01.2022.

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Stab	17 358	20 610	21 735	25 100	22 940	23 100	22 940
Oppvekst	51 744	53 823	56 973	64 090	62 824	61 673	61 217
Helse og velferd	80 372	78 347	79 567	83 980	84 041	84 041	84 041
Samfunn og utvikling	27 687	22 925	30 922	38 519	34 777	29 122	22 323
Premieavvik	1 688	0	0	-8 512	-7 236	-5 966	-4 696
Felles inntekter, finans med mer	4 541	6 270	-500	-200	-200	-200	-200
Driftsutgifter per tjenesteområde	183 390	181 975	188 697	202 977	197 146	191 770	185 625

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Renteinntekter	-624	-700	-700	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Utbytte og eieruttak	0	-500	0	-500	-500	-500	-500
Renteutgifter	3 482	5 000	5 000	9 200	11 000	13 800	17 200

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Avdrag på lån	10 821	10 100	10 100	10 500	11 800	13 800	16 300
Netto finansinntekter/finansutgifter	13 679	13 900	14 400	18 100	21 200	26 000	31 900
Finansutgifter i tjenesteområdene	-639	-87	-587	-283	-283	-283	-283
Totale finansutgifter	13 040	13 813	13 813	17 817	20 917	25 717	31 617

Renteinntekter

Kommunen mottar renteinntekter på bankinnskudd og på utlån START-lån. Ettersom renta har steget det siste året, øker også innskuddsrenta i bankene. Det er derfor lagt inn en økning i renter på bankinnskudd med 350.000 kr i 2023-budsjettet. Den andre faktoren som påvirker renter på bankinnskudd er beholdningen på bankkontiene. Det budsjetterte rentebeløp er basert på ca samme gjennomsnittlige beholdning gjennom året som i 2022.

I 2022 mottar kommunen 160.000 kr i renter fra START-låntakere.

Utbytte og eieruttak

Det er budsjettert med 500.000 kr i utbytte fra Alvdal Skurlag AS. Kommunen har i 2022 mottatt 569.350 kr i utbytte for 2021 fra Alvdal Skurlag AS. Kommunestyret har tidligere vedtatt at utbytte fra Alvdal Skurlag AS skal avsettes til kraftfondet og brukes til næringsutvikling.

Renteutgifter

Siden mars 2022 fram til november 2022 har lånerenta på kommunens lån økt med mer enn 3 %-poeng fra et svært lavt nivå i februar 2022. Kommunen har pr. november 2022 rentebinding på ca 33 % av total lånegjeld, det vil si på ca 80 millioner kr. På resten, det vil si ca 160 millioner kr, er det flytende rente, det vil si nårente til enhver tid. Budsjettet for 2022 var satt opp ut i fra en forventet rentestigning opp til ca 2,5 % i gjennomsnitt. Dette ser ut til å treffe ganske bra for 2022. I budsjettforslaget for 2023 er det lagt inn en økning på 4,2 millioner kr sammenlignet med opprinnelig 2022-budsjett. Dette er basert på en gjennomsnittlig p.t.-lånerente på 4,5 % gjennom 2023 og et låneopptak i 2022 på 20 millioner kr. Også for årene 2024, 2025 og 2026 er det lagt til grunn en gjennomsnittlig p.t.-lånerente på 4,5 %. Foreslått investeringsplan for 2023-2025 viser låneopptak på hhv. 37,2 mill., 62,5 mill. og 75,2 mill. kr. Med 4,5 % rente fører dette til 1,8 mill., 4,6 mill. og 8,0 mill. kr i økte renteutgifter for årene 2024, 2025 og 2026 sammenlignet med 2023. En ganske stor andel av låneopptakene i disse tre årene gjelder vann og avløp og har dermed delvis inndekning gjennom økte gebyrinntekter.

Avdrag på lån

Avdragsutgiftene i 2023 for de lån kommunen har pr. november 2022 er 10,1 millioner kr. Innfrielse av ett lån og opptak et nytt lån før nyttår på 20 millioner kr fører til en netto økning i avdragsutgiftene på 0,4 millioner kr, som betyr at totale avdrag i 2023 blir 10,5 millioner kr. Forslaget til investeringer i perioden 2023-2025 innebærer låneopptak på 37,2 mill., 62,5 mill. og 75,2 mill. kr i disse 3 årene. Med

Økonomiplan for 2023-2026

30 års nedbetaling vil avdragsutgiftene øke fra 10,5 mill. i 2023 til 16,5 mill. i 2026 forutsatt ingen endring i nedbetalingsprofilen for lånemassen.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Til ubundne avsetninger	3 808	1 000	1 000	2 398	2 878	1 454	399
Til bundne avsetninger	1 611	1 270	1 270	1 781	1 270	1 270	1 270
Bruk av ubundne avsetninger	-3 000	-300	-3 952	-162	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-814	-525	-525	-2 245	-525	-525	-525
Overføring til investering	0	1 000	0	1 000	1 000	1 000	1 000
Netto avsetninger	1 605	2 445	-2 207	2 772	4 623	3 199	2 144
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	4 459	-9 916	-8 506	-1 372	-857	-1 443	-2 742
Totale avsetninger	9 764	-7 471	-9 713	1 400	3 766	1 756	-598

Overføring til investering

Overføringen til investeringsbudsjettet er 600.000 kr til egenkapitalinnskudd i Kommunal Landspensjonskasse, 300.000 kr til ubundet investeringsfond ny svømmehall og 100.000 kr til avdrag lån i Husbanken (lån til videreutlån START-lån).

Fondsutvikling for kommunen

Beløp i 1000

Art (navn)	Org (kode)	Org (navn)	Regnskap2021	Opprinnelig budsjett2022	Rev. budsjett2022	2023	2024	2025	2026
DRIFT									
Avsetninger til disposisjonsfond	4	Samfunn og utvikling	736	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	5	Premieavvik	7 087	3 940	3 940	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	6	Felles inntekter, finans med mer	11 586	7 270	1 000	2 398	2 878	1 454	399
Avsetninger til bundne fond	2	Oppvekst	119	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	3	Helse og velferd	177	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	4	Samfunn og utvikling	5 074	770	770	1 792	2 136	1 252	863
Avsetninger til bundne fond	6	Felles inntekter, finans med mer	571	500	500	500	500	500	500
Sum avsetning til driftsfond			25 350	12 480	6 210	4 690	5 514	3 206	1 762
Bruk av disposisjonsfond	1	Stab	-538	-100	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	2	Oppvekst	-2 626	-1 850	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

Art (navn)	Org (kode)	Org (navn)	Regnskap2021	Opprinnelig budsjett2022	Rev. budsjett2022	2023	2024	2025	2026
Bruk av disposisjonsfond	3	Helse og velferd	-500	-1 120	-200	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	4	Samfunn og utvikling	-7 092	-5 090	-163	-163	-163	-163	-163
Bruk av disposisjonsfond	5	Premieavvik	-1 107	-7 927	-7 927	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	6	Felles inntekter, finans med mer	-3 000	-300	-3 952	-162	0	0	0
Sum KOSTRA-art1940			-14 864	-16 387	-12 242	-325	-163	-163	-163
Bruk av bundne driftsfond	1	Stab	-48	-37	-37	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	2	Oppvekst	-444	-122	-122	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	3	Helse og velferd	-879	-655	-772	-270	-270	-270	-270
Bruk av bundne driftsfond	4	Samfunn og utvikling	-3 052	-3 750	-3 750	-	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	6	Felles inntekter, finans med mer	0	0	0	1 975	2 315	2 017	2 927
						1 720	0	0	0
Sum KOSTRA-art1950			-4 423	-4 564	-4 681	-	-	-	-
						3 965	2 585	2 287	3 197
Sum bruk av driftsfond			-19 286	-20 951	-16 923	-	-	-	-
						4 290	2 748	2 450	3 360
Netto avsetninger i drift			6 064	-8 471	-10 713	400	2 766	756	-
									1 598
INVESTERING									
Avsetning til ubundet investeringsfond	6	Felles inntekter, finans med mer	0	300	300	300	300	300	0
Sum avsetning til investeringsfond			0	300	300	300	300	300	0
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	4	Samfunn og utvikling	0	-240	-240	0	0	0	0
Sum bruk av fond			0	-240	-240	0	0	0	0
Netto avsetninger i investering			0	60	60	300	300	300	0
Netto drift og investering			6 064	-8 411	-10 653	700	3 066	1 056	-
									1 598
SUM DRIFT OG INVESTERING									
Sum avsetninger			25 350	12 780	6 510	4 990	5 814	3 506	1 762
Sum bruk av fond			-19 286	-21 191	-17 163	-	-	-	-
						4 290	2 748	2 450	3 360
Netto drift og investering			6 064	-8 411	-10 653	700	3 066	1 056	-
									1 598
Overføring til investeringsregnskapet	6	Felles inntekter, finans med mer	3 700	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Økonomiplan for 2023-2026

Art (navn)	Org (kode)	Org (navn)	Regnskap2021	Opprinnelig budsjett2022	Rev. budsjett2022	2023	2024	2025	2026
Sum overføring av driftsfond til bruk i investering			3 700	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Differanse			9 764	-7 411	-9 653	1 700	4 066	2 056	-598

Disposisjonsfond per 31.12.2023

Beløp i 1000

Prosjekt (fond)	Prosjektnavn (fond)	Inngående balanse per 01.01.	Avsetning til disp.fond (1540)	Bruk av disp.fond (1940)	Utgående balanse per 31.12.
9900	Fond	33 400	0	0	33 400
Sum					33 400

Disposisjonsfond per 31.12.2024

Beløp i 1000

Prosjekt (fond)	Prosjektnavn (fond)	Inngående balanse per 01.01.	Avsetning til disp.fond (1540)	Bruk av disp.fond (1940)	Utgående balanse per 31.12.
9900	Fond	33 400	480	162	34 042
Sum					34 042

Disposisjonsfond per 31.12.2025

Beløp i 1000

Prosjekt (fond)	Prosjektnavn (fond)	Inngående balanse per 01.01.	Avsetning til disp.fond (1540)	Bruk av disp.fond (1940)	Utgående balanse per 31.12.
9900	Fond	34 042	-944	162	33 260
Sum					33 260

Disposisjonsfond per 31.12.2026

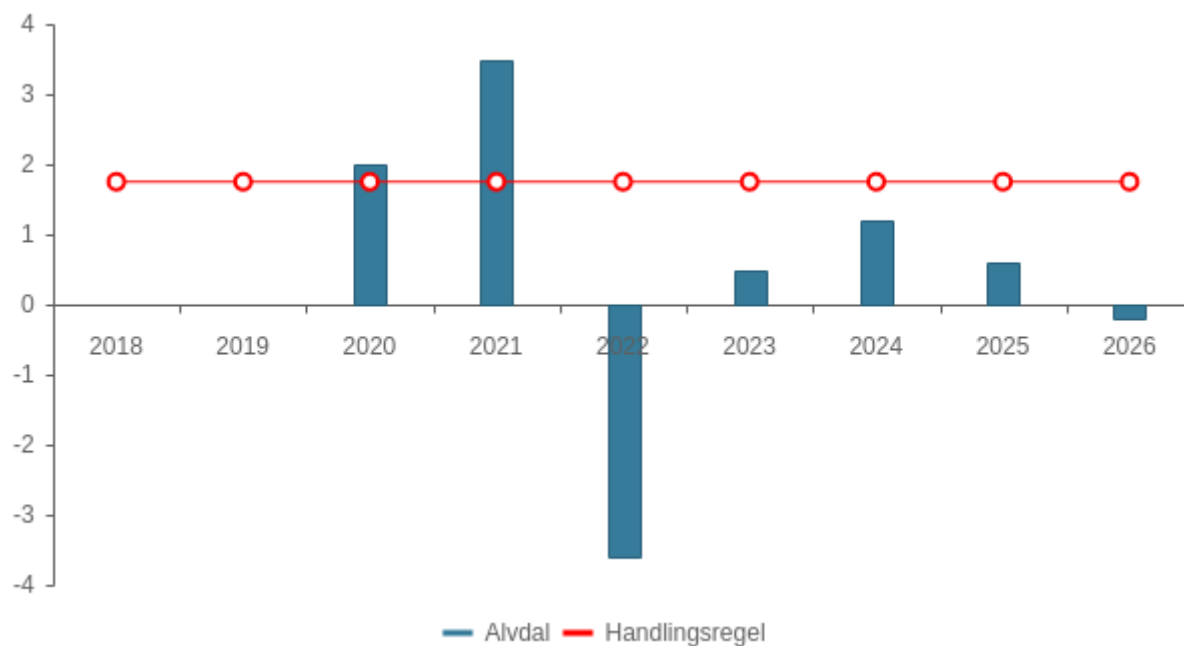
Beløp i 1000

Prosjekt (fond)	Prosjektnavn (fond)	Inngående balanse per 01.01.	Avsetning til disp.fond (1540)	Bruk av disp.fond (1940)	Utgående balanse per 31.12.
9900	Fond	33 260	-1 999	162	31 423
Sum					31 423

Økonomisk utvikling i planperioden

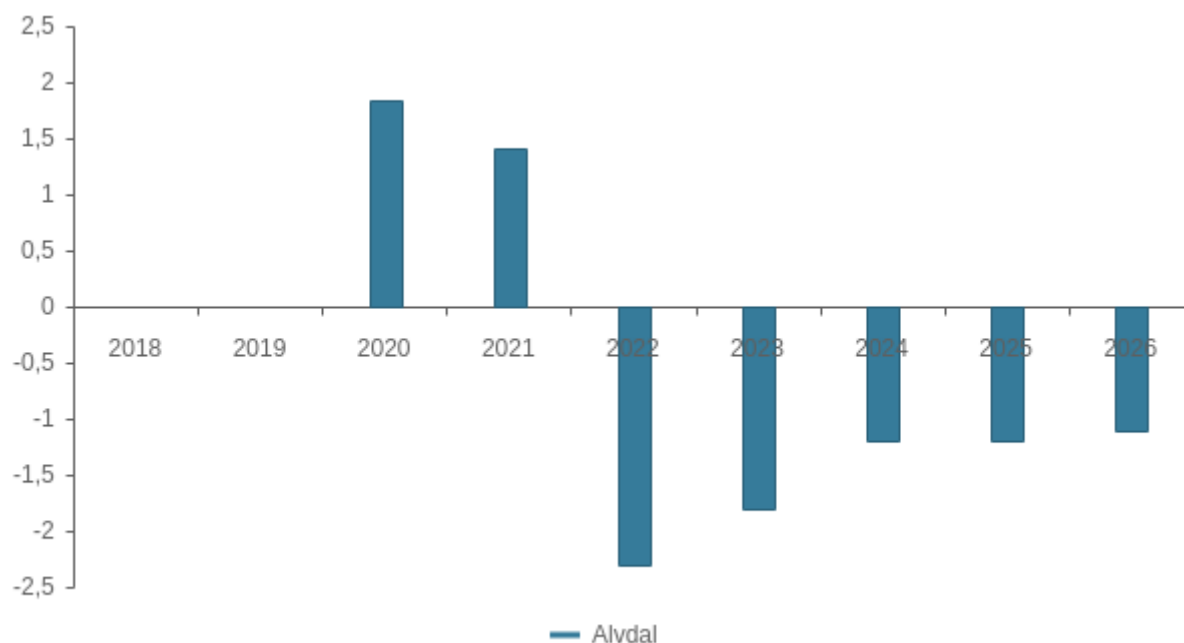
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Økonomiplan for 2023-2026

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Alvdal	0,0 %	0,0 %	2,0 %	3,5 %	-3,6 %	0,5 %	1,2 %	0,6 %	-0,2 %
Handlingsregel	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %

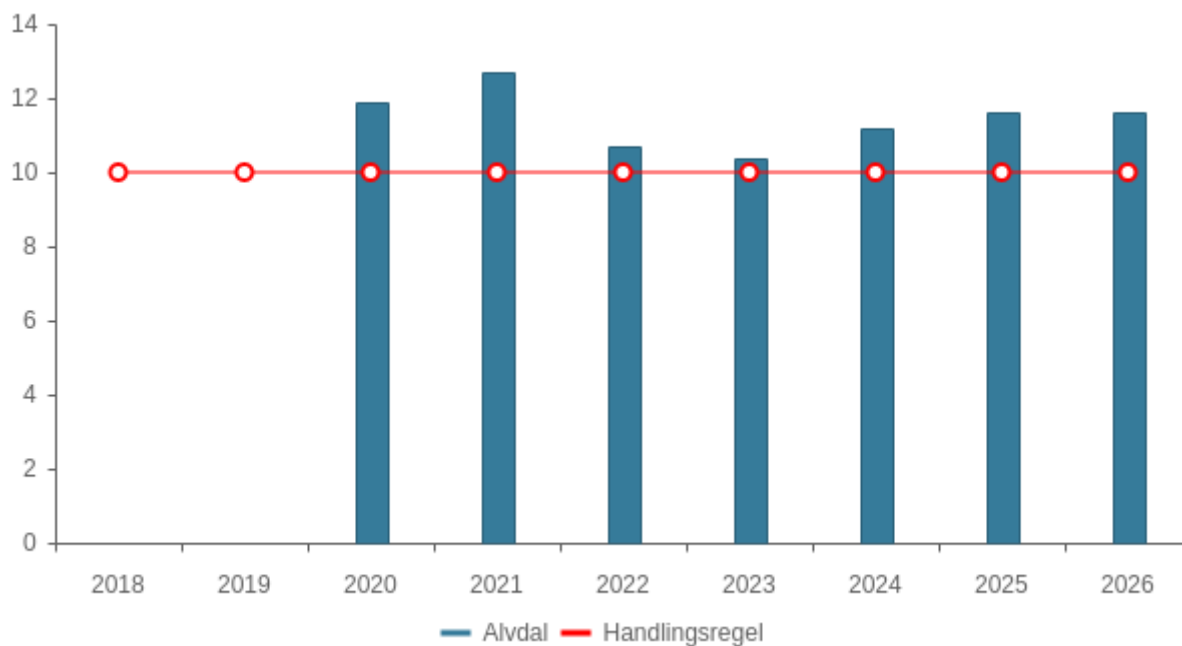
Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Alvdal	0,0 %	0,0 %	1,8 %	1,4 %	-2,3 %	-1,8 %	-1,2 %	-1,2 %	-1,1 %

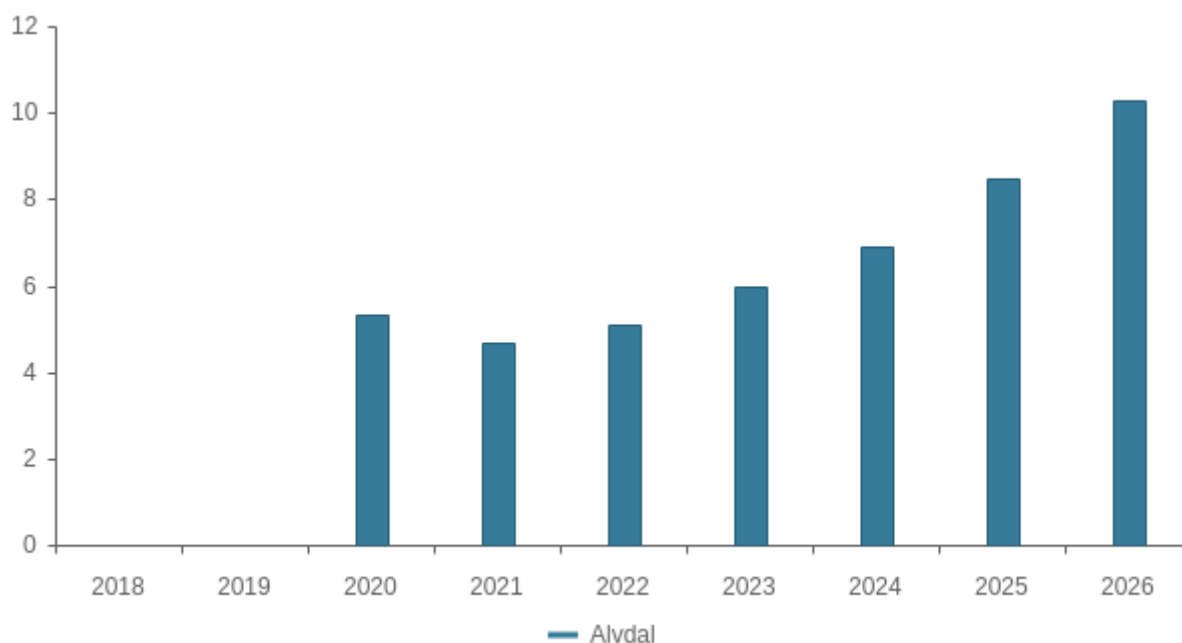
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Økonomiplan for 2023-2026

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Alvdal	0,0 %	0,0 %	11,9 %	12,7 %	10,7 %	10,4 %	11,2 %	11,6 %	11,6 %
Handlingsregel	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Alvdal	0,0 %	0,0 %	5,3 %	4,7 %	5,1 %	6,0 %	6,9 %	8,5 %	10,3 %

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2023-2026

	Budsjett 2022	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Sum inntekter	-266 086	-298 638	-302 168	-303 845	-305 799
Sum utgifter	271 544	292 120	290 184	289 071	287 479
Brutto resultat	5 458	-6 518	-11 984	-14 774	-18 320
Netto finansutgifter og inntekter	13 813	17 817	20 917	25 717	31 617
Motpost avskrivninger	-11 800	-12 700	-12 700	-12 700	-12 700
Netto resultat	7 471	-1 400	-3 766	-1 756	598
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-7 471	1 400	3 766	1 756	-598
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	-2,8 %	0,5 %	1,2 %	0,6 %	-0,2 %

Kommunens sektorer

Stab

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Driftsutgifter						
Lønn	9 238	11 860	13 527	13 527	13 527	13 527
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 067	3 396	3 611	3 451	3 611	3 451
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	5 298	6 270	8 710	6 710	6 710	6 710
Overføringsutgifter	1 026	499	509	509	509	509
Finansutgifter	0	3	3	3	3	3
Sum Driftsutgifter	20 630	22 027	26 360	24 200	24 360	24 200
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-546	-216	-210	-210	-210	-210
Refusjoner	-1 896	-824	-814	-814	-814	-814
Overføringsinntekter	-210	-200	-200	-200	-200	-200
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-619	-177	-36	-36	-36	-36
Sum Driftsinntekter	-3 272	-1 417	-1 260	-1 260	-1 260	-1 260
Sum	17 358	20 610	25 100	22 940	23 100	22 940

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stab	17 358	20 610	25 100	22 940	23 100	22 940
Sum	17 358	20 610	25 100	22 940	23 100	22 940

Temaer for sektoren

Stab

Tjenesteområder

Stabstjenesten er tillagt funksjonene

- budsjett/økonomiplan, regnskap, fakturering, økonomistyring/-rapportering
- lønn og personal
- sak/arkiv, informasjon, politisk sekretær, ikt sikkerhetsarbeid, servicetorg m/publikumsmottak, sentralbord og postmottak, salg/skjenkebevillinger alkohol, arkiv, gjennomføring av valg og innkjøpsansvarlig

I tillegg har stabstjenesten budsjettansvar for politisk virksomhet, revisjon og kontroll, beredskap og kommunedirektør.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	20 610	20 610	20 610	20 610
Sum Tekniske justeringer	100	100	100	100
Sum Lønns- og prisvekst	385	385	385	385
Konsekvensjusteringer	485	485	485	485
Konsekvensjustert ramme	21 095	21 095	21 095	21 095
Innsparingstiltak				
Kommune- og fylkestingsvalg	0	-160	0	-160
Sum Innsparingstiltak	0	-160	0	-160
Nye tiltak				
Kommune- og fylkestingsvalg	160	160	160	160
Lønns- og lønnsoppgjør 2023	985	985	985	985
Prosjekt retaksering eiendomsskatt	2 000	0	0	0
Sommerjobb for ungdommer	300	300	300	300
Økning i diverse priser	350	350	350	350
Økt utgift til FARTT utover ordinær lønns- og prisvekst	60	60	60	60
Økte utgifter vedr. eiendomsskattekontoret	150	150	150	150
Sum Nye tiltak	4 005	2 005	2 005	2 005
Nye tiltak og realendringer	4 005	1 845	2 005	1 845
Ramme 2023-2026	25 100	22 940	23 100	22 940

Kommentarer og konsekvenser

Den tekniske justeringen i tabellen ovenfor gjelder bruk av disposisjonsfond som ikke lenger kan føres på den enkelte enhet. I budsjettet for 2022 ble budsjettrammen for stab saldert med 100.000 kr fra disposisjonsfondet. Dette må nå erstattes ved å synliggjøre det som en rammeøkning. Sum lønns- og

prisvekst i tabellen ovenfor gjelder i hovedsak lønnsøkning fra lønnsoppgjøret i 2022 og økning i pensjonspremien til Kommunal Landspensjonskasse som er forventet å øke med 1,5 %-poeng.

Administrasjon

Stab har 9 ansatte fordelt på 8,2 årsverk. 7 av stillingene er 100 %, 1 er p.t. 80 %, mens 1 er 40 %. Budsjettet er satt opp for 8,4 årsverk. Alvdal og Tynset har felles eiendomsskattekontor med Tynset som vertskommune. Medgått tid for Alvdal er stipulert til 270 timer på årsbasis, noe som utgjør 0,15 årsverk. Alvdal betalte 328.000 kr for dette i 2021. Kommunen kjøper innfordringstjenester fra Kapitalkontroll AS. Dette koster ca. 200.000 kr. Av dette dekkes 175.000 kr fra gebyr og renter.

IKT

FARTT er et interkommunalt selskap (IKS) som drifter datasystemene i kommunene Folldal, Alvdal, Rendalen, Tynset og Tolga. Interkommunale selskap har eget styre. FARTT har ett styremedlem fra hver av kommunene samt 1 ansattrepresentant. Utgiftene i selskapet har over mange år vokst langt mer enn normal lønns- og prisvekst. Dette skyldes at antall datasystem øker samt at datasystemer må byttes ut med nye versjoner forholdsvis ofte. Dessuten har antall brukere av data i kommunene økt betydelig i løpet av de siste årene. Også dette medfører økte utgifter. I kommunene er det en utfordring å ta ut gevinster i takt med økningen i datautgiftene. Kommunen bør øke fokuset på akkurat dette. For 2022 betaler kommunen kr 4,9 mill. til FARTT. Budsjettforslaget til FARTT medfører en økning på kr 240.000 fra budsjett 2022 til 2023 som er 60.000 kr mer enn ordinær lønns- og prisvekst. Det er budsjettet med 126.000 kr mer som utgift til FARTT i 2022 enn den faktiske utgiften blir.

Lærlinger

Det er avsatt 520.000 kr til felles pott for lønn til lærlinger. Staten yter tilskudd til lærlingordningen. Kr 520.000 + tilskudd dekker utgiftene til 4 lærlinger som i gjennomsnitt er midt i lærlingperioden. Ved flere lærlinger enn 4 totalt i kommunen må enheten selv dekke kostnadene som overstiger dette.

Sommerjobb for ungdom

I 2022 hadde kommunen 13 ungdommer i arbeid, som var i henhold til vedtak i kommunestyret. Kostnaden var 235.000 kr og ble i henhold til vedtaket finansiert fra disposisjonsfondet. I forslaget til 2023-budsjett er det avsatt 300.000 kr til sommerjobb i kommunen for ungdom. Det er ikke funnet ledige budsjettmidler til dette nye tiltaket. Finansieringen blir dermed redusert avsetning til disp.fondet. Det må jobbes videre med å finne en annen måte å finansiere dette tiltaket på i framtiden.

Avsetning til lønnsoppgjøret i 2023

I budsjett 2023 er det avsatt 3.180.000 kr til neste års lønnsoppgjør. Dette er 1,0 mill. kr mer enn i opprinnelig 2022-budsjett. Lønn utgjør 2,6 mill. kr av totalbeløpet, resten, det vil si, 580.000 kr, gjelder pensjonspremie og arbeidsgiveravgift. Sammen med lønnsoverhenget for de 4 første månedene som enhetene er kompensert for i sine budsjetttrammer, tilsvarer dette ca 4 % i lønnsvekst fra 2022 til 2023.

Utdanning/opplæring

Budsjettmidler til å dekke enkelte utgifter til utdanning/opplæring har vært budsjettet i mange år under stab. Det arbeides med å utarbeide en kompetanseplan for hele kommunen

Internkontroll

Kommunen har et felles digitalt internkontrollsystem, compilo. Kommunen betaler en årlig lisensavgift på ca kr 70.000.

Innkjøp

Kommunen har eierandel i selskapet Abakus AS. Selskapet bistår kommunen i anbudprosesser og inngåelse av rammeavtaler. Kommunen kjøper tjenester fra Abakus for ca. 260.000 kr pr. år, inkl. et fast årlig beløp. Rollen som kommunens innkjøpskoordinator ligger under stab. Rollen er todelt; være kommunens representant i interkommunalt innkjøpsforum og drive koordineringen av innkjøp innad i kommunen.

Arkiv

Alvdal kommune kjøper tjenester av IKA Opplandene som er et interkommunalt arkivdepot for kommuner i Innlandet og Viken. Det er Innlandet fylkesarkiv som er ansvarlig for tjenesteleveringen. Tjenesten koster 100.000 kr for 2023.

Medlemsskap

Alvdal kommune har ulike medlemskap. Blant annet i Bedrifthelsetjenester AS. Det betales en årlig sum på kr 100.000 mot at kommunen får ulike tjenester som HMS opplæring, støtte i ulike personalprosesser etc. Kommunen har også medlemskap i LVK (Landssammenslutninga for vasskraftkommuner), i kommunenes interesseorganisasjon KS og i Utmarkskommunenes sammenslutning (USS).

Beredskap

Klimaendringer og den sikkerhetspolitiske situasjonen vi står i gjør at kommunene blir bedt om ha et økt fokus på beredskap. Det vil være behov for at alle aktører i beredskapsarbeidet bruker noe mer tid på dette arbeidet framover, enn det som tidligere er brukt.

Statsforvalter har varslet tilsyn med Alvdal kommune i 2023 og dette vil bli et godt bidra i å sikre at kommunen er godt forberedt på ulike hendelsene som kan oppstå.

Folkevalgte

Godtgjørelser til folkevalgte er vedtatt i et eget reglement. Budsjettet er satt opp basert på vedtatte satser. I 2023 er det kommunevalg og fylkestingsvalg. Det er lagt inn 160.000 kr i budsjettforslaget til å dekke utgifter som blant annet er godtgjørelser, overtidslønn, annonsering og utstyr. Beløpet er basert på erfaringer fra tidligere valg.

Revisjon og kontroll

Kommunen kjøper revisjonstjenester fra Revisjon Midt-Norge SA. Årlig utgift er ca kr 500.000.

Administrasjon/sekretariat for kontrollutvalget har vært kjøpt fra Kontrollutvalg Fjell IKS. For å redusere sårbarhet har kommunene som har kjøpt tjenester fra Kontrollutvalg Fjell IKS vedtatt å avvikle Kontrollutvalg Fjell IKS og overføre stillingsressursene til det interkommunale selskapet Konsek Trøndelag IKS der man fra 2023 har valgt å kjøpe tjenesten fra. Kostnaden er ca. kr 200.000.

Prosjekt «Retaksering eiendomsskatt»

Kommunestyret vedtok i desember 2021 at det i løpet av 2022 skal settes i gang retaksering av bolig- og hytteeiendommer i kommunen. Kostnaden var stipulert til 2,0 mill. kr. Alvdal og Tynset har felles eiendomsskattekontor. Det inngår i avdelingen Plan/byggesak/geodata i Tynset kommune. Prosjektet administreres av denne avdelingen. Prosjektet har ikke kommet i gang i år. På grunn av manglende kapasitet skal avdelingen lyse prosjektet ut på anbud.

Innbyggertorg

Innbyggere er i endring og det er nødvendig at kommunen hele tiden har dialog for å kunne tilpasse kommunens tjenester til innbyggerens behov. Det arbeides med å se på løsninger der vi får et mer åpent kommunehus, som kan bidra til at innbyggere lettere kan komme med innspill, enklere få hjelp til å få til selv og det vurderes en ny informasjonsstrategi.

Oppvekst

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Driftsutgifter						
Lønn	55 406	54 135	57 921	56 783	55 632	55 176
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 516	5 424	5 647	5 527	5 527	5 527
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	5 115	5 563	7 855	7 855	7 855	7 855
Overføringsutgifter	1 538	749	1 022	1 022	1 022	1 022
Finansutgifter	119	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	67 693	65 871	72 445	71 187	70 036	69 580
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-5 368	-5 359	-5 315	-5 253	-5 253	-5 253
Refusjoner	-7 481	-4 717	-3 040	-3 110	-3 110	-3 110
Overføringsinntekter	-30	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 070	-1 972	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-15 949	-12 048	-8 355	-8 363	-8 363	-8 363
Sum	51 744	53 823	64 090	62 824	61 673	61 217

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Alvdal barnehage Plassen	6 638	6 700	9 850	8 877	8 137	7 882
Alvdal barnehage Øwretun	7 095	7 670	8 380	8 207	8 187	7 986
Alvdal Barneskole	18 656	19 340	22 280	22 160	21 769	21 769
Alvdal ungdomsskole	10 876	11 240	12 500	12 500	12 500	12 500
Kommunalsjef oppvekst	8 479	8 873	11 080	11 080	11 080	11 080
Sum	51 744	53 823	64 090	62 824	61 673	61 217

Temaer for sektoren

Felles for barnehagene

Oppvekstplanen

Fra oppvekstplanen: *«Barn og unge skal få en oppvekst som gir god psykisk og fysisk helse. Barn og unge skal vokse opp i et inkluderende samfunn»*

Fra rammeplan for barnehagen: *«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.»*

Alvdal Barnehage, sammen med resten av oppvekstsektoren har i år hovedfokus på psykisk helse og livsmestring. Flere av planleggingsdagene brukes på kompetanseheving innen dette området, med forelesere og oppfølging fra HiNN. For å nå målene i oppvekstplanen, og styringsdokumentene i barnehagen, har en i år valgt å bruke Trygghetssirkelen som et verktøy. Dette gjøres i samarbeid med helsesykepleierne og PPT. Trygghetssirkelen gir en forståelse for hva barn og unge har behov for av de voksne både når de utforsker verden, og når de trenger å hente seg inn og få det godt inni seg. For å fremme barns trygghet bør voksne huske å alltid være større, sterkere, klokere og god. Dette barnehageåret er det tatt i bruk et program som heter «Livet&Sånn», som er et opplæringsmaterieell for folkehelse og livsmestring utarbeidet av Ålesund Kommune. Dette materiellet brukes av både barnehagene, barneskolen og ungdomsskolen. Materiellet inneholder tiltak som kan styrke barn og unges psykiske helse, gjennom tverrfaglig utformet verktøy som omfatter både barn, ansatte og foreldre.

Bemanningsnorm

Bemanningsnormen sier at det skal være minst 1 ansatt per 3 barn når barna er under 3 år, og 1 ansatt per 6 barn når barna er over 3 år.

Pedagognormen sier at det skal være minst 1 pedagogisk leder per 7 barn når barna er under 3 år, og minst 1 pedagogisk leder når barna er over 3 år.

Utfordringene med bemanningsnormen er at den ikke gjelder gjennom hele dagen. Pedagognormen styrker barnehagens fagmiljø, gir høyere faglig kompetanse og sikrer kvaliteten i det pedagogiske innholdet i barnehagehverdagen. Etter at pedagognormen kom har andel pedagoger i barnehagen økt. Med økt pedagognorm følger det også mer plantid. SFS 2201 Arbeidstid i barnehage, sier at hver pedagog i (100% stilling) skal ha minst 4 timer per uke til planlegging, for- og etterarbeid. Møter som avdelingsmøter, møter for pedagogiske ledere og lignende kommer i tillegg. Uttak av plantid i Alvdal barnehage Plassen utgjør 35,5 time per uke, dvs 0,95 årsverk, mens uttak av plantid i Øwretun utgjør ca 25,5 time per uke, dvs 0,68 årsverk. Dette kompenseres ikke i bemanningsnormen, og voksentettheten går dermed ned når plantid og møter gjennomføres.

Løpende opptak i barnehagene

Et godt barnehage tilbud som er dimensjonert for å kunne ta inn nye barn jevnlig gjennom barnehageåret er viktig for økt bosetting i kommunen.

I teksten til de to barnehagene beskrives hvordan hovedopptak i mars foregår og hvordan søknader utenom hovedopptak behandles.

Dagens praktisering av løpende opptak gir barnehagene noen utfordringer. Spesielt er det knyttet til en opplevd forventning om at en kan søke på ny plass, eller utvidet plass utenom hovedopptaket og med det forvente et tilbud veldig raskt. Det er kun søknader ved hovedopptaket, som oppfyller lovkravene, som gir en lovmessig rett til barnehageplass. Ut over det vil det være opp til kapasiteten i barnehagene som avgjør om en kan gi tilbud om nye plasser eller utvidede plasser. Kommunen kan velge å gi et tilbud om plass, men det foreligger ingen rett til et tilbud ved søknader utenom hovedopptaket. For å tydeliggjøre dette krever det en gjennomgang av dagens vedtekter. Det kan være hensiktsmessig å se på om utnyttelsen av dagens kapasitet er god nok med dagens barnehagestruktur.

Ved økt bosetting av flyktninger vil et godt barnehagetilbud være et viktig integreringstiltak. Et barn med flyktningbakgrunn som ikke mestrer norsk krever noe annet enn et barn med norsk bakgrunn. Lykkes vi med et godt barnehagetilbud for bosatte flyktninger medfører det en rekke positive effekter for det enkelte barnet, familien og samfunnet på kort og lang sikt.

Foreldrebetaling

I statsbudsjettet for 2023 foreslår regjeringen å redusere satsen for fulltidsplass i barnehagen til 3000 kr pr. måned. Dette er en reduksjon på 315 kr fra 01.01.2022. I tillegg foreslår regjeringen at det fra 01.08.2023 skal være gratis for tredje barn i familien som går i barnehage. Kommunedirektøren foreslår at satsene for 3 og 4-dagers plass blir hhv. 2200 kr og 2800 kr pr. måned, som er en reduksjon på 55 kr og 50 kr fra 2022.

Felles for hele sektoren

Barnevernsreformen – en oppvekstreform

Det vil komme en forebyggende plan som skal vedtas av kommunestyret våren 2023. Eventuelle økonomiske konsekvenser av denne planen er ikke hensyntatt i budsjettet for 2023. Fortrinnsvis skal ikke det forebyggende arbeidet generere økte kostnader, men hente ut gevinster i form av bedre samhandling på tvers av sektorer, enheter og fag i kommunen.

En direkte konsekvens av reformen er kommunens økte økonomiske ansvar for plassering av barn utenfor hjemmet. Dette er begrunnet som et økonomisk motiv for å få kommunene til å utvikle sitt forebyggende arbeid og unngå fremtidige plasseringer i barnevernets regi.

Økt bosetting og integrering

Kommunestyrets bosettingsvedtak for 2022 medfører noen kapasitetsmessige utfordringer innenfor tjenestene i oppvekstsektoren. Antallet elever har vært lavere enn først antatt, men har tatt seg opp utover høsten 2022. Det vektlegges språkopplæring i små mottaksklasser på skolen. For barn i barnehage satses det på språktrening og sosialisering. Det er lyst ut to stillinger innen sektoren for å støtte opp arbeidet med språkopplæring og å bistå foreldre med en rekke praktiske oppgaver. Utfordringen ligger i at resten av regionen også har det samme behovet, og tilgangen på arbeidstakere med ønsket/nødvendig kompetanse er begrenset.

Interkommunale tjenester som PPT og barnevern – bruken av disse

God utnyttelse av de interkommunale tjenestene forutsetter at de fem deltakerkommunene har en relativt lik bruk av tjenestene. Opprettes det ulike tiltak i de forskjellige kommunene som krever

deltakelse fra de interkommunale tjenestene båndlegges mye av disse tjenestenes tilgjengelige tid, uten at det direkte går ut mot de som skal motta tjenestene. Hvordan en skal øke effekten av de interkommunale tjenestene er en aktuell drøfting mellom oppvekstsjefene i FARTT.

Alvdal barnehage Plassen

Tjenesteområder

Plassen barnehage har 5 avdelinger, 2 avdelinger for småbarnsgruppa og 3 avdelinger for de 3 eldste årskullene.

Barnehagelovens § 1 er grunnleggende med hensyn til tjenestene som kommunen skal yte overfor barna:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	6 700	6 700	6 700	6 700
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Sum Lønns- og prisvekst	421	421	421	421
Konsekvensjusteringer	421	421	421	421
Konsekvensjustert ramme	7 121	7 121	7 121	7 121
Innsparingstiltak				
Økning i foreldrebetaling	-80	-80	-80	-80
Sum Innsparingstiltak	-80	-80	-80	-80
Nye tiltak				
Reduksjon i refusjon fra NAV foreldreperm.	70	0	0	0
Redusert foreldrebetaling	107	107	107	107
Teknisk justering APB	5	5	5	5
Økning bemanning	2 060	1 595	855	600
Økning bemanning	363	0	0	0
Økning moderasjon	129	129	129	129
Økning vikarlønn	75	0	0	0
sjukefravær				
Sum Nye tiltak	2 809	1 836	1 096	841
Nye tiltak og realendringer	2 729	1 756	1 016	761
Ramme 2023-2026	9 850	8 877	8 137	7 882

Kommentarer og konsekvenser

Tekst PlassenSom det framgår av tabellen ovenfor gjelder 421.000 av rammeøkningen lønns- og prisvekst. Det meste av dette er som følge av lønnsoppgjøret i 2022 og økning i pensjonspremien til KLP på 1,5 %-poeng.

Antall barn:

Barneantallet i Plassen barnehage har økt de siste årene. I tillegg har størrelsen på barnas plass økt. I plassen barnehage har nå 49 barn full plass, altså 5 dager pr uke, mens 19 barn har 4 dagers plass og 5 barn har 3 dagers plass. Mot at det for noen år tilbake var det en større andel av barna som hadde 3-4 dagers plass. Med andre ord så har antall barn økt og deres størrelse på plass, som igjen fører til økning i antall årsverk.

De siste årene er moderasjonsordningene utvidet som gjør at stadig flere foreldre oppnår moderasjon på foreldrebetalingen. Det gjelder retten til moderasjon på grunn av inntektsnivået for foreldrene. Dette har staten kompensert for i rammetilskuddet, men ikke fullt ut kan det se ut som.

Fødselskull i kommunen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totalt	28	28	29	20	20	21			
Antall med barneh.plass i Plassen barnehage	17	17	15	10	11	3			

Antall barn i Plassen barnehage

	Oppr budsj 2022	Pr. mai 2022	Pr. 16/8-22	1/1 - 15/8 2023	16/8-31/12 2023
1-2 åringer	20	22	19 *1)	24	14 + estimert 12 nye * 2)
3-5 åringer	42	41	47	49	41

*1) Høst 2022: Nye barn har begynt utover høsten, samt at flere har økt sin eksisterende plass.

*2) Estimert 12 nye barn høsten 2022. Dette er noe usikkert da vi ikke vet når barna er tiltenkt oppstart i barnehagen og i hvilken av barnehagene de søkes til.

Antall årsverk

	Oppr budsj 2022	Pr. 16/8-22	1/1 - 15/8 2023	16/8-31/12 2023

Årsverk	15,0 + lærling	16,4	18	16,9
---------	-------------------	------	----	------

Alle tall inkluderer enhetsleder som utgjør 1 årsverk.

Opptak til barnehagene i Alvdal

Punkt 3 i vedtektene:

«Opptak av barn til barnehagen tilligger kommunedirektøren eller den han bemyndiger. Opptaksmyndigheten forbeholder seg rett til å bestemme hvilken barnehage det gis plass i og hvilke dager det gis plass, men vil så langt som mulig ta hensyn til foreldrenes ønsker.»

Beskrivelse av hovedopptak i mars:

“Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter. Barn som fyller ett år i september, oktober og november det året det søkes barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt.”

Barnehageloven § 16 Rett til plass i barnehage

Kommunene skal ha minimum ett opptak i året. Kommunene har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen.

Alvdal Kommune har hovedopptak til barnehagene med frist 1. mars. Dette gjelder opptak til det kommende barnehageåret, altså fra og med 15.8.2023. Det er etter dette hovedopptaket at vi vet mer eksakt om barneantallet i barnehagene fra høsten. Dette opptaket gjelder for nye søkere og eventuelle endringer i størrelse på barnehageplassen (antall dager). De som allerede har plass i barnehagen beholder denne frem til barnet begynner på skolen.

Beskrivelse av opptak utenom hovedopptak:

Når på året barnet er født bør ikke ha betydning for når man har rett til barnehageplass.

I Alvdal Kommune har vi supplerende opptak. Det betyr at man kan søke om, og få tildelt plass utenom hovedopptaket i mars, så fremt det er ledige plasser ihht. pedagog- og bemanningsnorm. De har da ikke rett til plass, men barnehagene i Alvdal har så langt det lar seg gjøre, forsøkt å imøtekomme familienes ønsker og behov. Supplerende opptak blir brukt i større og større grad, og gjelder for både nye søkere, både tilflyttere og bygdas innbyggere, samt de som ønsker å endre størrelsen på plassen. Supplerende opptak krever stor fleksibilitet i barnehagene med tanke på bemanning, og mye administrasjon. Det krever også at vi til enhver tid har noe ledig kapasitet. Vi har forsøkt å finne løsninger for å innfri brukernes ønsker etter beste evne, men ser at dette er krevende for oss i ledelse og administrasjon, da det gir lite forutsigbarhet for budsjettkontrollen og behovet for bemanning. Samtidig vil det kunne gi ringvirkninger for bygdas arbeidsplasser, hvis barnehagen ikke kan tilby supplerende opptak gjennom året.

Nye tiltak:

I beløpet 2.060.000 i benevnt som "Økning bemanning" i tabellen ovenfor inngår 700.000 kr som ble bevilget som rammeøkning i juni 2022 for å øke bemanningen på grunn av økning i antall barn gjennom vinter/vår 2022. I januar 2023 begynner flere nye barn. Det fører til at personalressursen økes ytterligere med 1,6 årsverk. Utifra prognose om at det blir færre unger ved nytt barnehageår i august, er det redusert med 1,1 årsverk fra 15.08.23. Hovedopptaket i mars vil gi oss mer konkret svar på hva antall barn vil bli fra 15.08.23.

Handlingsplan for oppvekst

1.1.2022 trådte barnevernsreformen – en oppvekstreform i kraft. Reformen skal bidra til å styrke arbeidet med forebygging og tidlig innsats. Et av målene Regjeringen har fremhevet for tverrfaglig samarbeid er at «barn og unge som trenger hjelp, blir oppdaget tidlig og får hjelp uavhengig av om utfordringene gjelder lærevansker, psykisk eller fysisk helse, familiesituasjon eller annet». For oss i barnehagene innebærer dette å bygge «laget rundt barnet», som betyr en tett samhandling med våre samarbeidspartnere. Dette krever at vi setter av tid og legger til rette for at de ansatte kan delta i denne samhandlingen, det kan være f. eks samarbeidsmøter med flere instanser rundt enkeltbarn.

Alvdal barnehage Øwretun

Tjenesteområder

Øwretun barnehage har 4 avdelinger, 2 avdelinger for småbarnsgruppa og 2 avdelinger for de 3 eldste årskullene.

Barnehagelovens § 1 er grunnleggende med hensyn til tjenestene som kommunen skal yte overfor barna: *«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»*

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	7 670	7 670	7 670	7 670
Sum Tekniske justeringer	270	270	270	270
Sum Lønns- og prisvekst	489	489	489	489
Konsekvensjusteringer	759	759	759	759
Konsekvensjustert ramme	8 429	8 429	8 429	8 429
Innsparingstiltak				
Redusert bemanning	-379	-379	-399	-600
Økning i foreldrebetaling	-62	0	0	0
Sum Innsparingstiltak	-441	-379	-399	-600

Økonomiplan for 2023-2026

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Nye tiltak				
Teknisk justering AØB	1	1	1	1
Økning moderasjon	156	156	156	156
Økning vikarlønn	235	0	0	0
Sum Nye tiltak	392	157	157	157
Nye tiltak og realendringer	-49	-222	-242	-443
Ramme 2023-2026	8 380	8 207	8 187	7 986

Kommentarer og konsekvenser

Sum tekniske justeringer i tabellen ovenfor gjelder bruk av disposisjonsfond som ikke lenger kan føres i enhetenes budsjett. I budsjettet for 2022 ble det brukt 270.000 kr av disposisjonsfondet. Dette erstattes i 2023-rammen med en rammeøkning på tilsvarende beløp. Sum lønns- og prisvekst på 489.000 kr gjelder i hovedsak lønnsøkning som følge av lønnsoppgjøret i 2022 og økning i pensjonspremien i KLP på 1,5 %-poeng.

Antall barn

Antall barn i Øwretun Barnehage har gått noe ned de siste årene. Det har vært en ønsket utvikling med lavere antall barn i Øwretun og høyere i Plassen, fordi det i flere år var sprengt kapasitet med tanke på areal på Øwretun. Vi har redusert fra 5 avdelinger til 4 høsten 2022. Vi ser at flere og flere har større plasser, per 1.11.22 har kun 3 barn i barnehagen 3-dagers plass. 41 barn har 5-dagers plass, og 7 har 4-dagers plass. I Øwretun har vi en høy andel minoritetsspråklige barn. Pr. 01.01.2023 vil 14 av 52 barn ha minoritetsspråklig bakgrunn. Moderasjonsordningene har blitt utvidet over flere år. Stadig flere foreldrepar kommer inn under ordningen med gratis kjernetid og reduksjon på grunn av lav inntekt.

Fødselskull i kommunen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totalt	28	28	29	20	20	21			
Antall med barneh.plass i Øwretun barnehage	11	9	13	10	9	0			

	Oppr budsj 2022	Pr. mai 2022	Pr. 16/8-22	1/1 - 15/8 2023	16/8-31/12 2023
1-2 åringer	21	20	13 *1)	19	9 + 10 *2)
3-5 åringer	35	39	33	33	32

*1) Dette tallet øker utover høsten, vi har nye barn hver måned. Per 1.12.22 vil tallet være 18.

*2) Estimert 10 nye på småbarn høsten 2023, men tidspunkt for oppstart i barnehagen og hvilken barnehage de søkes til er ikke klart før tidligst hovedopptaket 2023, med frist 1.3.23.

Antall årsverk

	Oppr budsj 2022	Pr. 16/8- 22	1/1 - 15/8 2023	16/8- 31/12 2023
Årsverk	15,2	14,2	14,2	14,6
			15,2 fom mars.	

*Alle tall inkluderer enhetsleder som utgjør 1 årsverk.

Opptak til barnehagene i Alvdal

Punkt 3 i vedtektene:

«Opptak av barn til barnehagen tilligger kommunedirektøren eller den han bemyndiger. Opptaksmyndigheten forbeholder seg rett til å bestemme hvilken barnehage det gis plass i og hvilke dager det gis plass, men vil så langt som mulig ta hensyn til foreldrenes ønsker.»

Beskrivelse av hovedopptak i mars:

“Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter. Barn som fyller ett år i september, oktober og november det året det søkes barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt.” Barnehageloven § 16 Rett til plass i barnehage

Kommunene skal ha minimum ett opptak i året. Kommunene har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen.

Alvdal Kommune har hovedopptak til barnehagene med frist 1. mars. Dette gjelder opptak til det kommende barnehageåret, altså fra og med 15.8.2023. Det er etter dette hovedopptaket at vi vet mer eksakt om barneantallet i barnehagene fra høsten. Dette opptaket gjelder for nye søkere og eventuelle endringer i størrelse på barnehageplassen (antall dager). De som allerede har plass i barnehagen beholder denne frem til barnet begynner på skolen.

Beskrivelse av opptak utenom hovedopptak:

I Alvdal Kommune har vi supplerende opptak. Det betyr at man kan søke om, og få tildelt plass utenom hovedopptaket i mars, så fremt det er ledige plasser ihht. pedagog- og bemanningsnorm. De har da ikke rett til plass, men barnehagene i Alvdal har så langt det lar seg gjøre, forsøkt å imøtekomme familienes ønsker og behov. Supplerende opptak blir brukt i større og større grad, og gjelder for både nye søkere, både tilflyttere og bygdas innbyggere, samt de som ønsker å endre størrelsen på plassen. Supplerende opptak krever stor fleksibilitet i barnehagene med tanke på bemanning, og mye administrasjon. Det krever også at vi til enhver tid har noe ledig kapasitet. Vi har forsøkt å finne løsninger for å innfri brukernes ønsker etter beste evne, men ser at dette er krevende for oss i ledelse og administrasjon, da

det gir lite forutsigbarhet for budsjettkontrollen og behovet for bemanning. Samtidig vil det kunne gi ringvirkninger for bygdas arbeidsplasser, hvis barnehagen ikke kan tilby supplerende opptak gjennom året.

Innsparingstiltak:

I Øwretun har bemanningen blitt redusert noe de siste årene. Samtidig gir ikke dette store utslag i budsjettsammenheng, da vi har en større andel pedagoger nå enn tidligere, noe som gir økte lønnskostnader. Det tas en løpende vurdering på behovet for bemanning i sammenheng med bemanningsnormen og antall barn.

Nye tiltak:

På Øwretun er det mange familier som søker om og har rett til redusert foreldrebetaling jmf. moderasjonsordninger for familier med lav inntekt. Dette gir økte moderasjoner. Budsjettrammen er kompensert med 156.000 kr for denne inntektsreduksjonen.

Handlingsplan for oppvekst

Barnevernsreformen

1.1.2022 trådte barnevernsreformen – en oppvekstreform i kraft. Reformen skal bidra til å styrke arbeidet med forebygging og tidlig innsats. Et av målene Regjeringen har fremhevet for tverrfaglig samarbeid er at «barn og unge som trenger hjelp, blir oppdaget tidlig og får hjelp uavhengig av om utfordringene gjelder lærevansker, psykisk eller fysisk helse, familiesituasjon eller annet». For oss i barnehagene innebærer dette å bygge «laget rundt barnet», som betyr en tett samhandling med våre samarbeidspartnere. Dette krever at vi setter av tid og legger til rette for at de ansatte kan delta i denne samhandlingen, det kan være f. eks samarbeidsmøter med flere instanser rundt enkeltbarn.

Alvdal Barneskole

Tjenesteområder

- Barneskole 1. – 7. trinn
- Skolefritidsordningen II Tempo sfo
- Alvdal kulturskole

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	19 340	19 340	19 340	19 340
Sum Tekniske justeringer	1 030	1 030	1 030	1 030
Sum Lønns- og prisvekst	604	604	604	604
Konsekvensjusteringer	1 634	1 634	1 634	1 634
Konsekvensjustert ramme	20 974	20 974	20 974	20 974
Innsparingstiltak				
Reduserte vikarutg.	-58	-58	-58	-58
Økning salg av tjenester	-225	-225	-225	-225
Sum Innsparingstiltak	-283	-283	-283	-283

Økonomiplan for 2023-2026

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Nye tiltak				
Gratis SFO for 1.klasse	485	485	485	485
Reduksjon refusjon fra kommuner	115	115	115	115
Reduksjon tilskudd fra staten	340	340	340	340
Redusert bruk av bundet fond	87	87	87	87
Teknisk justering ABS	6	6	6	6
Økning bemanning	436	436	45	45
Økte utgifter, uspesifisert	120	0	0	0
Sum Nye tiltak	1 589	1 469	1 078	1 078
Nye tiltak og realendringer	1 306	1 186	795	795
Ramme 2023-2026	22 280	22 160	21 769	21 769

Kommentarer og konsekvenser

Sum tekniske justeringer i tabellen ovenfor gjelder bruk av disposisjonsfond som ikke lenger kan føres i enhetenes budsjett. Bruk av disp.fond tas derfor ut av barneskolas budsjett og erstattes med rammeøkning. Sum lønns- og prisvekst på 604.000 kr gjelder i hovedsak økt lønn som følge av lønnsoppgjøret i 2022, økning i pensjonspremien til KLP på 1,5 %-poeng (120.000 kr) og reduksjon i pensjonspremien til Statens pensjonskasse med 240.000 kr. Sistnevnte skyldes en feilbudsjettering i 2022-budsjettet (budsjettet for høyt). Dette betyr at økt lønn som følge av lønnsoppgjøret er ca. 700.000 kr.

Barneskole 1. – 7. trinn

Årskullene - elevtall pr. 1.1.23

Årstrinn	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
1.tr.	28	29	26	31
2.tr.	38	28	29	26
3.tr.	36	38	28	29
4.tr.	34	36	38	28
5.tr.	38	34	36	38
6.tr.	34	38	34	36
7.tr.	24	34	38	34
Totalt	232	237	229	222

I den ledige, faste stillingen som fag/miljøarbeider i vår, ble det tilsatt en barnevernspedagog. Dette med bakgrunn i ønsket om å styrke «laget rundt eleven» med en ansatt med «andre briller» og annen kompetanse. Pr. i dag jobber vedkommende opp mot enkeltelever, men det jobbes med å endre denne stillingen mer mot miljøretta arbeid. Det søkes om prosjektmidler for å delfinansiere en slik stilling.

Fra skolestart har enheten hatt såkalt mottaksklasse, der det er tatt imot elever i to omganger. Ytterligere to elever ventes i løpet av november, men da med annen språkbakgrunn. Det knyttes forventninger til ny stilling no2 på tvers av skoleslagene, da det i denne stillingen også ligger andre oppgaver rettet mot gruppa enn kun undervisning. Nybosetting og integrering er svært sammensatt og ressurskrevende, og det er behov for mye bistand i hverdagen langt utover skoledagen. Her trengs det samarbeid på tvers av flere sektorer, slik at nybosatte får hjelp tett på og over lang tid.

Skolefritidsordningen (Il Tempo)

Klassetrinn	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
1.tr.	13	14	13	16
2.tr.	16	10	5	5
3.tr.	6	6	5	5
4. tr.	1	2	2	2
m tr.	1	1		

Tilmelding de neste årene vanskelig å anslå. Lagt inn forholdsmessig som inneværende år.

	Totalt	Herav redusert betaling	Herav søskenmoderasjon	Herav friplass
0 – 4,5 t/u	5		1	
5 – 9,5 t/u	14	7		
10- 14,5 t/u	6	2	1	1
15 – 19,5 t/u	7	4		1
Over 20 t/full plass	5	1	1	1

Tilmelding til sfo varierer fra år til år avhengig av størrelse på årskull og av individuelle behov. Svært få har full plass. Ordningen oppleves som kostbar sammenlignet med barnehage. Muligheten for moderasjonsordning på tvers av barnehage og skole bør vurderes.

Et mulig vedtak om femdagers skoleuke for alle, og hvordan dette i så fall skal organiseres, vil ha betydning for sfo-behovet neste skoleår. Dersom kortere dager, vil det sannsynligvis bli et økt behov for sfo med hva det krever av ressurser. Dersom de yngste skal ha dager som de eldste, vil det utløse behov for mer fagarbeiderressurs deler av dagen. Antall undervisningstimer skal ikke endres.

Rettigheten til tolv timers gratis sfo for 1.trinn, redusert betaling grunnet lav inntekt samt noen friplasser gir betydelig lavere inntekter for sfo enn foregående år. Samtidig er lønnsbudsjettet høyere enn tidligere. Bemannings kan variere fra år til år avhengig av brukergruppa det enkelte år. Manglende lærer er delvis kompensert med mer fagarbeider. Elev m tr egen ordning/opplegg lagt til sfo-tid.

Kulturskolen

	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
	114	125	130	135

Elevtallet gjelder ordinære, betalte helårsplasser. Elevplasser knyttet til prosjektbaserte tiltak som “Korps i skolen”, “Musikk fra livets begynnelse” og annet kommer i tillegg.

Positiv elevtallsutvikling denne høsten med en økning på ca. 30 elevplasser sammenlignet med samme tid i fjor. Ser effekt av at kulturskolen er mer synlig i elevens skolehverdag. Godt samarbeid skole – kulturskole. Elevtall de neste årene synliggjør en ambisjon om å kunne nå en enda større andel barn i skolealder. Lærerressursene er godt fylt opp i dag. Flere elever vil gi behov for økte lærerressurser, men det vil også gi økte inntekter.

Alvdal ungdomsskole

Tjenesteområder

Grunnskole 8. – 10. trinn.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	11 240	11 240	11 240	11 240
Sum Tekniske justeringer	550	550	550	550
Sum Lønns- og prisvekst	288	288	288	288
Konsekvensjusteringer	838	838	838	838
Konsekvensjustert ramme	12 078	12 078	12 078	12 078
Nye tiltak				
Redusert refusjon fra andre	245	245	245	245
Redusert refusjon fra staten	80	80	80	80
Teknisk justering AUS	7	7	7	7
Økning lønn	90	90	90	90
Sum Nye tiltak	422	422	422	422
Nye tiltak og realendringer	422	422	422	422
Ramme 2023-2026	12 500	12 500	12 500	12 500

Kommentarer og konsekvenser

Størrelsen på årskullene:

Årstrinn	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027
8. trinn	39	24	34	38	33
9. trinn	33	39	24	34	38
10. trinn	26	33	39	24	34
Totalt	98	96	97	96	105

Antall årsværk (dette inkluderer lærer, fagarbeider, merkantilt og rektor):

2019	2020	2021	2022	2023
16	16,6	16,9	16,7	16,5?

Årskullene i tiden som kommer har et lite kull på 24 og resten er stabile mellom 30 og 40. Lærernormen er satt til 20 elever på ungdomsskolen, så det betyr at praksisen med å dele i to klasser fortsatt er noe

som videreføres på skolen. Det gir lærere mulighet til å følge opp elever på en god måte i undervisningen og også sosialt, og det skaper trygghet og trivsel blant elevene.

Skolen har de siste årene omfordelt obligatorisk rådgiver ressurs slik at den er delt på to funksjoner og personer, og også brukt noe av grunnressursen/deler av en lærerstilling til funksjon som sosiallærer.

Det gjøres oppmerksom på at skolen har en lav andel med spesialundervisning og høy fullføringsgrad ut av videregående skole, noe skolen mener er tydelige tegn på at en gjør noe rett og har en god praksis. Ved å endre ramme faktorer og praksis kan det være at skolen vil måtte gi mer spesialundervisning, som trolig vil kreve mer bemanning slik at budsjettet må økes.

Innenfor bemanninga (og innenfor budsjettet) løser skolen "det meste av fraværet" blant de ansatte. Samtidig ser vi at det er stadig vanskeligere å få til dette, og noe av forklaringen skyldes at det i år brukes mye ressurser på opplæring av nye fremmedspråklige elever. Dette er helt nødvendig om skolen og kommunen skal lykkes med integrering, og skolens opplevelse og erfaring så langt er at det tilbudet som gis ikke er godt nok. Det skyldes at det ikke er ressurs til å gi et "fullverdig" tilbud til alle disse elevene, og at de som er sist ankomne er nødt til å prioriteres. Det betyr at det hver dag er relativt nyankomne elever som er nødt til å være med i ordinær undervisning sammen med klassa uten ekstra ressurs, noe som ikke gir tilfredsstillende utbytte av opplæringen for disse elevene.

Antall årsverk inneholder også ressurs til lærer som er med på studier finansiert av UDIR og som gir rett til frikjøp. Skolen har også flere ansatte (fem personer) som studerer uten denne ordningen, men som gjør at de har krav på lesedager knyttet til eksamen.

De tekniske justeringene på 550.000 kr gjelder endring i budsjettføringen av bruk av disposisjonsfond. Lønns- og prisvekst gjelder årets lønnsoppgjør og forventet prisvekst fra i år til neste år. Nye tiltak forklares slik:

Redusert refusjon fra andre gjelder i hovedsak at skolen har hatt elever fra andre kommuner, og noen av disse hadde også enkeltvedtak som delvis ble refundert av hjemkommune. Redusert refusjon fra staten handler om diverse stønader som er gitt i forbindelse med korona.

Kommunalsjef oppvekst

Tjenesteområder

Her har vi plassert budsjett for tjenester som er felles innen sektor oppvekst eller som ikke «tilhører» noen av enhetene. Det gjelder:

- Skoleskyss
- Leasing av skolemaskiner
- Pedagogisk/psykologiske tjenester (PPT)
- Logopedtjenester
- Barnevern
- Støtte til drift av Tynset studie- og høyskolesenter
- Utgifter knyttet til stillingen som kommunalsjef

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	8 873	8 873	8 873	8 873
Sum Lønns- og prisvekst	58	58	58	58
Konsekvensjusteringer	58	58	58	58
Konsekvensjustert ramme	8 931	8 931	8 931	8 931
Innsparingstiltak				
Alvdalsbarn i barnehage i andre kommuner	-380	-380	-380	-380
Reduksjon TATO	-300	-300	-300	-300
Redusert leasing skolemaskiner	-24	-24	-24	-24
Sum Innsparingstiltak	-704	-704	-704	-704
Nye tiltak				
Økning barnevern admin.	153	153	153	153
Økning barnevern innenfor fam.	250	250	250	250
Økning barnevern utenfor fam.	2 320	2 320	2 320	2 320
Økning PPT, logoped	130	130	130	130
Sum Nye tiltak	2 853	2 853	2 853	2 853
Nye tiltak og realendringer	2 149	2 149	2 149	2 149
Ramme 2023-2026	11 080	11 080	11 080	11 080

Kommentarer og konsekvenser

Skoleskyss

Skoleskyss kjøpes fra Innlandet Trafikk. I 2022 betaler kommunen anslagsvis kr 1 950 000. I budsjettforslaget for 2023 er det lagt inn kr 2 129 072.

Leasing av skolemaskiner

Høsten 2022 gikk leasingavtale for elevmaskiner ut på ungdomsskolen. Disse ble så kjøpt ut av kommunen for videre bruk. Det tilsier at det er god dekning av maskiner til elevene. Pr tiden ser det ut til at det kun er behov for enkelte suppleringskjøp av elevmaskiner i 2023. Det er meldt inn behov for noen digitale tavler på barneskolen.

PPT og logoped

Pedagogisk-psykologiske tjenester og logopedtjenester er organisert interkommunalt med Tynset kommune som vertskommune. Utgiftsfordelingen er 20 % flatt/liket pr. kommune og 80 % etter folketall. For 2023 viser prognosene fra Tynset kommune en økning på 188.000 kr som tilsvarer 15 % økning. Tynset kommune forklarer den store økningen slik:

«Fylkeskommunen gikk ut av samarbeidet om PPT- og logopedtjenester fra og med 01.08.22. Fylkeskommunen dekket hhv 20 % og 5 % av tjenestene innenfor PPT og logoped. Fordelingsnøkkelen må derfor settes på nytt fra og med 2023, og vi foreslår at 20/80-regelen fra de øvrige interkommunale samarbeid benyttes. Dvs 20 % fordeles flatt på alle kommuner, og 80 % ut fra antall barn 0-15 år for PPT og antall innbyggere for logoped. Intern adm.kostnad på 5 % av lønnskostnader belastes også som i de øvrige samarbeid. Som en følge av at fylkeskommunen gikk ut av samarbeidet ligger det inne en

overtallighet med forventet årsvirkning i 2023 på ca 0,3 ÅV. Det forventes at overtalligheten løses i løpet av 2023.»

Barnevernet

Barnevernet er organisert interkommunalt med Tynset kommune som vertskommune. Barnevernets budsjett er delt i tre: Administrasjon, tiltak innenfor familien og tiltak utenfor familien.

Tynset kommune melder om økning i administrasjonen fra 2023. Dette skyldes barnevernsreformen og har vært varslet av staten siden reformen ble vedtatt. For Alvdal er økningen 153.000 kr fra 2022. Videre varsler barnevernet om økning på 250.000 kr til tiltak innenfor hjemmet. Dette er naturligvis kun en prognose som er usikker. Når det gjelder tiltak utenfor familien varsler barnevernet om en økning på 2.320.000 kr fra 2022 til 2023. Dette er et svært stort beløp for Alvdal kommune. Kommunen har ikke ledige midler innenfor 2022-budsjettrammene til å dekke dette. Det kommer heller ikke midler som monner fra staten til dette. Kommunedirektøren foreslår derfor å finansiere økningen med bruk av disposisjonsfond, det vil si engangsmidler. Ingen vet hvor lenge økningen på 2.320.000 vil vare. Det er lagt inn slik økning i hele 4-årsperioden som da betyr at det brukes til sammen 9.280.000 kr av disposisjonsfondet i perioden.

Annet

Kommunene i regionen har støttet Tynset studie- og høyskolesenter økonomisk de siste årene. For 2022 betaler Alvdal kommune kr 177 345. Beløpet er anslått å bli det samme i 2023.

Utfasing av TATO-samarbeidet blir behandlet som sak i kommunestyret 17.11.2022. I stedet blir det skrevet samarbeidsavtale med en økonomisk forpliktelse på 150 000 kr i 2023 i Nord-Østerdalssamarbeidet. Reduksjonen på dette området tilsvarer ca 300 000 kr årlig.

Prosjekter

Alvdal kommune er etter søknad tildelt 1 000 000 kr fra BUFDIR i et toårig prosjekt; Systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn. Målet med prosjektet er å utvikle og iverksette en kommunal modell for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsatte barn. Midlene skal benyttes til frikjøp av personell som skal bistå med blant annet:

- Knytte forebyggende plan fra Barnevernsreformen – en oppvekstreform inn i modellen
- Drive opplæring av kommunens ansatte i arbeid med, og bruk av modellen
- Sette i gang tiltak som bidrar til tverrfaglig kompetanseheving og felles arbeidsstruktur for kommunens arbeid med identifikasjon og oppfølging av utsatte barn
- Se på muligheten for å utvikle et eget tilbud til målgruppen innenfor dagens eksisterende ungdomsklubb

Vedtak om tildeling er mottatt av kommunen. Prosjektet er ikke innarbeidet i budsjettet da vedtaksbrevet nylig ankom. Eventuelle budsjettmessige endringsbehov foreslås innarbeidet i økonomirapport 1 i 2023. Det vil utarbeides en egen orienteringssak om prosjektet tidlig 2023.

Kommunalsjefrollen:

Sitter i kommunens strategiske ledergruppe og samarbeider med kommunedirektør, kommunalsjef helse og velferd, leder for stab, personalsjef og økonomisjef innen de strategiske planene i kommunen.

Har faste månedlige møte med oppvekstlederne. Har blant annet ansvaret for å nå målene i Oppvekstplanen. Videre er hovedansvaret for Barnevernsreformen – en oppvekstreform tillagt rollen som kommunalsjef oppvekst. Sitter som sekretær i ungdomsrådet. Sitter i regionalt kompetansenettverk i Nord-Østerdal. Samt møter som vara i KS barnehage- og skoleforum for Innlandet. En rekke skolefaglige problemstillinger og arbeidsoppgaver følges opp av kommunalsjef oppvekst.

Helse og velferd

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Driftsutgifter						
Lønn	85 339	82 464	85 617	85 928	85 928	85 928
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 805	5 259	5 806	5 806	5 806	5 806
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 683	5 513	6 277	6 277	6 277	6 277
Overføringsutgifter	3 842	3 121	3 521	3 521	3 521	3 521
Finansutgifter	177	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	102 845	96 357	101 221	101 532	101 532	101 532
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-7 297	-7 370	-7 305	-7 305	-7 305	-7 305
Refusjoner	-13 752	-8 865	-9 666	-9 916	-9 916	-9 916
Overføringsinntekter	-45	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 379	-1 775	-270	-270	-270	-270
Sum Driftsinntekter	-22 473	-18 010	-17 241	-17 491	-17 491	-17 491
Sum	80 372	78 347	83 980	84 041	84 041	84 041

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Helse	13 450	12 180	14 340	14 178	14 178	14 178
Hjemmebasert omsorgstjenester	15 397	15 200	15 200	15 423	15 423	15 423
Solsida	23 098	21 400	23 540	23 540	23 540	23 540
Tjenesten for funksjonshemmede	25 172	23 600	24 000	24 000	24 000	24 000
Kommunalsjef helse og velferd	3 255	5 967	6 900	6 900	6 900	6 900
Sum	80 372	78 347	83 980	84 041	84 041	84 041

Temaer for sektoren

Solsida - ombyggingen i sørfløyen

Dette er en investering som har vært ønsket lenge. Prosjektet har vært planlagt og endret over flere år, men våren 2022 startet det fysiske byggearbeidet med ferdigstilling tidlig på høsten i 2023. Prosjektet gjelder ombygging i begge etasjer i sørfløyen. I hver av etasjene bygges 6 rom uten bad om til 4 beboerrom med egne bad, som betyr at det som tidligere var 12 rom nå blir 8 rom. Fellesområdet rustes opp og det monteres veranda i begge etasjer. I tillegg installeres velferdsteknologi på alle rom. Prosjektet har en kostnadsramme på 34 millioner kr inkl. moms. Husbanken yter et betydelig tilskuddsbeløp. Pr. november 2022 er ombyggingen godt i gang og rom og fellesareal skal etter planen kunne tas i bruk tidlig på høsten i 2023. Byggeprosessen har gått fint og både beboere, ansatte og pårørende ser fram til at 8 moderne sykehjemsrom tas i bruk. De ansatte har medvirket og kommet med gode innspill som i stor grad er hensyntatt.

Fra lavterskelavdeling innen hjemmebasert omsorg til korttidsavdeling på Solsida

Solsida har fra mai 2022 driftet alle korttidsplasser innenfor helse- og omsorg (bortsett fra 1 korttidsplass/avlastningsplass på Solbakken). Lavterskel (hjemmebasert omsorgstjeneste sin korttidsavdeling) ble tatt ut av drift i mai da Solsida trengte lavterskelfløyen til institusjonsplasser under ombygging av sør-fløyer. For hjemmebasert omsorg vil utvikling av lavterskeltilbudet innen hjemmebasert omsorg gi enheten mulighet til bedre å følge opp pasientene både hjemme og på Solbakken, noe som kan bidra til en utsettelse av eventuelt behov for plass i institusjon.

Heldøgns bemannede omsorgsboliger

I henhold til helse og velferdsplana har Alvdal et mål om at innbyggere i alle aldre skal ha mulighet til å leve gode liv. I de neste 10 årene vil Alvdal ha en økning i den eldste aldersgruppen på 27 prosent. Demenskartet viser at demente i kommende 20-års periode vil øke med 51 prosent.

Dette betyr at Alvdal kommune i likhet med resten av landet må ruste seg for fremtiden, og 2040 starter nå.

Pr i dag er Solsida omsorgsheim kommunens sykehjem med til sammen 27 plasser, hvorav 23 langtidsplasser og 4 korttidsplasser. Kommunestyret har vedtatt at antall plasser skal reduseres med 4, det vil si ned til 23 og at det skal utredes bygging av bemannede omsorgsboliger.

SIGN Arkitektur ble engasjert av kommunen for å utarbeide en studie som viser fremtidige muligheter for Alvdal kommune med utbygging av omsorgsboliger. Det er her satt ned en prosjektgruppe, som er bredt sammensatt av ansatte og representanter fra eldreråd, rådet for personer med funksjonsnedsettelse og pensjonistforeningen. Analyser viser at Alvdal kommune vil ha en fremskrevet økning av eldre frem mot 2050, og at netto behov for omsorgsboliger i tidsrommet vil være 32 enheter, fordelt over gjenværende 28 års periode. Det er jobbet konkret med romprogram, hvordan boligen bør være, beliggenhet og hva man bør ha av tjenester tilknyttet området. Det kommer tydelig frem i prosessen at boligene bør bygges tett inntil dagens institusjon Solsida, for å kunne nyttiggjøre seg fasiliteter som allerede er der og i området, samt personalressurser. Det bør være et dagsenter og fløyer med egne kjøkken/stue-løsninger, som hører til et antall boenheter, her f.eks 8.

Vi har innhentet erfaring og sett hvordan de har gjort det på Røros og i Holtålen. Det kan se ut som vi bør gå for både gjenbruk og bygging av nytt, og at det maks skal være to byggetrinn. Kanskje bør det bygges 16 heldøgns omsorgsboliger i ett og samme byggetrinn. Det vil bli jobbet videre med prosjektet i

2023, sammen med at det må ses på hva man i kommunen kan få til av bygging av boliger for de eldre og eventuelt vanskeligstilte som ønsker å flytte sentrumsnært.

Tilskuddsordningen til utbygging av heldøgns omsorgsplasser foreslås i statsbudsjettet satt på vent i 2023. Utbetaling av tilskudd for tidligere gitte tilsagn omfattes ikke av dette. Om og eventuelt hvor mye regjeringens forslag vil påvirke framdrifta av kommunens planer om å bygge bemannede omsorgsboliger er noe usikkert. Først må prosjektet planlegges og prosjekteres, noe som vil ta en del tid. Midler til planlegging og prosjektering er uansett lagt inn i investeringsbudsjettet for 2023 med 1.250.000 kr.

Bemanning lege

Alvdal har 3 legehjemler. Dette skulle erstatte turnuslege, slik at vi i stedet skulle ha 3 fastleger. Dette har ikke latt seg gjøre og kommunen har derfor fortsatt å ha turnuslege. Turnuslegene er på legekantoret et halvt år om gangen. Vi tar i mot lege i september til mars, og tar i mot ny i mars. Disse har gjort at vi har klart å ha en viss stabilitet ved kantoret. I de siste årene har legene styrt mye av arbeidstidsordningene, som har gjort at kommunene har blitt nødt til å finne alternative løsninger for å tiltrekke seg leger. For å få til stabilitet på legekantoret og engasjement fra legene på ulike prosjekter som omhandler innbyggernes folkehelse og også kunne ha opplevd stabilitet og forutsigbarhet ved sykehjemmet er det ønskelig at legekantoret fortsatt kan ha en legedekning med 3 legehjemler tilknyttet kantoret. Pr. 1. nov har vi kommunelege 1 i 100%, en lege i 70% og turnuslege. Det er nødvendig at det fylles opp med en 50% i tillegg til dette, som kan være til stede de ukene lege i 70% er fraværende. Med dette vil man kunne oppnå kontinuitet på kantoret og vi vil kunne unngå at pasienter finner fastleger i nabokommunen, som påvirker refusjonsordningene våre.

Det har blitt drøftet/ snakket om om det kan være aktuelt å ha en interkommunal kommunelege 1 som har ansvar for å ivareta faget og de administrative oppgavene. Pr nå er kommunene ulikt dekket opp med leger og i fht behov, slik at det er ikke slik at dette behovet melder seg for alle FARTT-kommunene på lik måte.

Helse

Tjenesteområder

- legekantor
- helsestasjon
- skolehelsetjeneste
- jordmortjeneste
- rus- og psykisk helsetjeneste
- fysioterapi
- ergoterapi

Driftstilskudd til private fysioterapeuter ligger i budsjettansvaret til enhet helse. Alvdal kommune deltar i interkommunal ordning for legevakt/AMK sentral. Tynset kommune er vertskommune for dette.

Enhet helse er sammen med prest og flyktningetjenesten kommunens psykososiale kriseteam.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	12 180	12 180	12 180	12 180
Sum Tekniske justeringer	570	570	570	570
Sum Lønns- og prisvekst	463	463	463	463
Konsekvensjusteringer	1 033	1 033	1 033	1 033
Konsekvensjustert ramme	13 213	13 213	13 213	13 213
Innsparingstiltak				
Redusert legestilling	-218	0	0	0
Sum Innsparingstiltak	-218	0	0	0
Nye tiltak				
Helsenett	195	195	195	195
Psykologstilling nr. 2	176	176	176	176
Redusert bruk av bundne fond	340	340	340	340
Reduserte egenandeler legekantoret	250	0	0	0
Teknisk justering legekantoret	-26	-26	-26	-26
Økt utgift legevakt og AMK-sentral	280	280	280	280
Økt vikarutgift helsestasjon	130	0	0	0
Sum Nye tiltak	1 345	965	965	965
Nye tiltak og realendringer	1 127	965	965	965
Ramme 2023-2026	14 340	14 178	14 178	14 178

Kommentarer og konsekvenser

Sum tekniske justeringer på 570.000 kr i tabellen ovenfor gjelder bruk av disposisjonsfond som ikke lenger kan føres under enhetene. Erstattes derfor med synliggjøring som rammeøkning. Sum lønns- og prisvekst på 463.000 kr gjelder lønnsvekst som følge av lønnsoppgjøret i 2022, økning i pensjonspremien til KLP som øker med 1,5 %-poeng fra 2022 til 2023 og noe av økningen i utgiftene til legevakt etc.

Legekantoret

Kommunen har pr. november 2022 kommunelege 1 i 100 % stilling, kommunelege 2 i 70 % stilling og turnuslege i 100 % stilling. Legekantoret har 3 sykepleiere, alle i 100 % stilling. Ny kommunelege 2 tiltrådte i oktober 2022 og har etter eget ønske 70 % stilling. Hun jobber 2 uker på med ordinær arbeidstid, men to timer til administrasjonstid utenom det. Har da tre uker av, hvor hun har egen time bok med administrative oppgaver hun utfører i løpet av de ukene. Dette betyr at legeressursen totalt er 2,7 årsverk som er 0,3 årsverk lavere enn det som har vært «normalen» og som tidligere er bestemt gjennom budsjetter. Budsjetttrammen for 2023 inneholder lønnsmidler til de 2,7 årsverk leger som kommunen pr. november 2022 har. I budsjetttrammene for årene 2024-2026 er det tatt høyde for 3,0 årsverk legeressurs. Kommunen har i løpet av 2022 opplevd en reduksjon av pasienter og dermed reduserte inntekter (egenandeler og refusjon fra Helfo). En mer stabil legedekning gir økte inntekter i form av refusjoner og vi unngår at pasienter har fastlege i annen kommune. I tillegg gir stabil legedekning, mer stabilitet for innbyggere og de som får tjenesten via helsetjenester. Erfaringsmessig opplever vi økte utgifter gjennom sommeren. Turnuslege har da løst legesituasjonen ved kantoret og jobbet ekstra. Dette er lite gunstig både økonomisk og ovenfor turnuslegen som fortsatt er i lære og skal ha veiledning. Ved å få inn en ekstra lege som deler hjemmel med nyansatt lege kan avviklingen av sommerferie gjøres mer økonomisk lønnsomt kontra innleie fra vikarbyrå. Det er ikke budsjettet med innleie av vikarlege i 2023.

Et av utfordringsbildene i dag er behovet for flere legetimer for flyktningene. Selve kartleggingen blir utført av helsepersonell. I budsjettet for 2023 er det tatt høyde for en reduksjon i inntektene for pasientbehandling på 250.000 kr sammenlignet med opprinnelig 2022-budsjett. Økonomiplanen for 2024-2026 er basert på at pasientinntektene øker fra 2024 slik at de er tilbake på «normal» størrelse. Kommunelegene deltar i felles legevaktordning i regionen. Tynset kommune er vertskommune for legevaktordningen. Prognosebeløp mottatt fra Tynset viser at utgiftene vil øke med 280.000 kr, fra 1.390.000 kr i 2022.

Vi betaler 418 000 kr i KAD seng til Sykehuset Innlandet Tynset. Vi mottar fortsatt ingen rapport på antall innleggelser tilknyttet somatisk KAD seng.

Helsestasjon, skolehelsetjeneste og jordmor

Helsestasjonen og skolehelsetjenesten har 3 stillinger, alle i 100 %. Av 3,0 årsverk brukes ca. 1,5 årsverk i skolehelsetjenesten. Det er av stor verdi å komme inn tidlig nok og forebygge, fremfor å behandle og reparere. Dette gjelder også foreldreveiledning og et tett tverrfaglig samarbeid. Det er større fokus på psykisk helse blant barn og unge og viktigheten av å ha en skolehelsetjeneste. Staten har over flere år økt satsingen på helsestasjon og skolehelsetjeneste. Kommunene har gjennom flere år fått økning i rammetilskuddet og i tillegg øremerkede tilskudd til disse tjenestene. For 2022 har kommunen mottatt 250.000 kr fra den øremerkede statlige potten. Disse midlene delfinansierer den tredje 100 % stillingen i tjenesten som ble opprettet fra 2022.

Kommunen har ikke ansatt egen jordmor. Denne tjenesten kjøpes fra Tynset sjukehus og kommer på ca. 145 000 kr per år.

Det vil også utover 2023 være koronavaksinerings. Det er behov for å leie inn ekstern lege og sykepleier til dette arbeidet og dette belastes helsestasjon. Det er FHI som bestemmer hvilke grupper som skal vaksineres. Alt av vaksinerings (utenom korona) utføres på helsestasjon.

Rus- og psykisk helsetjeneste

Kommunen har 2 hele stillinger i rus- og psykisk helsetjeneste. 0,2 årsverk av dette finansieres av tidligere mottatte prosjektmidler fra fylkesmannen. For noen år siden påla staten kommunene å ansette psykologer. I vår region ble kommunene enige om å samarbeide om dette da hver enkelt kommune er for liten til å ha egen psykolog. Tynset er vertskommune også for dette. Det er p.t. ansatt 1 psykolog som server 5 kommuner. "Normen" er at det skal være 2 psykologer. Den andre stillingen er lyst ut flere ganger, men det er pr. oktober ikke foretatt ansettelse. Tynset kommune setter opp felles budsjett for alle deltakerkommunene og de har varslet at Alvdal sin andel blir 436.000 kr for 2023. Dette er 176.000 kr høyere enn årets budsjett. Tynset har lagt til grunn at psykolog 2 tiltrer 1. april 2023. Det er mangel på psykologer i Norge og dermed svært vanskelig å få besatt stillingen. Det betyr at denne utgiftsposten er svært usikker.

KAD seng i rus og psykisk helsetjeneste er lovpålagt. Det har vært diskutert om snart kommunene skal legge denne til DPS Tynset, som et interkommunalt samarbeid. Dette ble ikke aktuelt, da det ikke ble framlagt organisering og kostnad på drift. I dag har vi ei leilighet i Solgløtt som vi har til KAD seng. Leilighet fungerer, men det er lite personell rundt denne type bruker gruppe, da det kun er mulig å sette inn HBO ved behov i tillegg til ansatte fra tjenesten.

Fysioterapi

Kommunen har en kommunal fysioterapeut i full stilling. Kundegruppen for den kommunale fysioterapeuten er folk i alle aldre, fra de aller yngste til de eldste. Av de eldre er det mange som av ulike årsaker ikke kan oppsøke de private fysioterapeutene, så for disse er kommunens fysioterapeut viktig. Hun er mobil og oppsøker de som trenger hjelp. Kommunefysioterapeuten jobber i nært samarbeid med ergoterapeut, helsesykepleier på helsestasjonen og i skolehelsetjenesten. I tillegg har hun nært samarbeid både med hjemmebasert omsorg og med Solsida, og Alvdal Fysikalske, som består av tre private fysioterapeuter. Kommunen yter driftstilskudd til disse tre. De utgjør Alvdal fysikalske og leier lokaler i kommunehuset. Kommunen yter tilskudd etter statens satser.

Ergoterapi

Ergoterapeuten har hatt 20% permisjon fra sin 100 %. Dette etter eget ønske. Hun skal tilbake i sin fulle stilling fra august 2023. Ergoterapi er et tjenestetilbud til innbyggere som av ulike årsaker har, eller står i fare for å få problemer med å utføre sine daglige aktiviteter, eller som risikerer helseproblemer som påvirker de daglige gjøremålene. Tilbudet gjelder innbyggere i alle aldre og livsfaser, både hjemmeboende og i institusjon. På grunnlag av brukerens muligheter og ønsker for aktivitet, finner ergoterapeuten og brukeren i samarbeid, tiltak som hjelper til med å løse aktivitetsproblemet. Tiltak vil være individuell rehabilitering/habilitering, tilrettelegging av bolig/hjemmesituasjon. Ergoterapeuten saksbehandler søknader om hjelpemidler og informerer og lærer opp i bruken av hjelpemidler.

Øremerkede tilskudd fra staten

Kommunen har søkt på og fått innvilget et tilskudd som gjelder finansiering av tjenestetilbud for voksne med langvarige og sammensatte tjenestebehov. Dette er i regi av rus og psykisk helsetjeneste, hvor vi i disse dager ansetter en miljøarbeider i 50 % prosjektstilling. Prosjektet går over 4 år, hvor vi de to første årene får 300 000 kr per år, tredje året får vi 250 000 kr og siste året 200 000 kr. Målgruppen er ungdom og voksne som er uten inntekt, manglende utdanning, liten eller ingen arbeidserfaring, utfordrende livsstil, rusmisbruk og psykiske problemer. Formålet er å kunne bidra til en mer meningsfylt og aktiv hverdag, øke motivasjonen til å delta i aktiviteter både hjemme og ute, og minske ensomhet og at de skal føle livsmestring ved å gi dem gode verktøy i en krevende hverdag.

Helsestasjonen har jevnlig fått tilskudd fra Helsedirektoratet for å styrke og utvikle helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Den inkluderer også svangerskaps- og barselomsorg ved helsestasjonen, helsestasjons- og skolehelsetjenesten for barn og ungdom 0-20 år. Dette omfatter også helsestasjon for ungdom. Tilskuddordningen skal bidra til å oppfylle formålet med tjenesten, det vil si å fremme psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold, forebygge sykdom og skader, utjevne sosiale helseforskjeller, og forebygge, avdekke og avverge vold, overgrep og omsorgssvikt.

Hjemmebasert omsorgstjenester

Tjenesteområder

- hjemmebaserte tjenester som helsetjenester i hjemmet
- praktisk bistand
- rehabilitering utenfor institusjon
- avlastning utenfor institusjon
- trygghetsalarmer
- ambulerende vaktmester
- dagtilbud for eldre og personer med demens

- omsorgsboliger med bemanning på Solbakken
- demensteam, rehabiliteringsteam og kreftkontakt

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	15 200	15 200	15 200	15 200
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Sum Lønns- og prisvekst	632	632	632	632
Konsekvensjusteringer	632	632	632	632
Konsekvensjustert ramme	15 832	15 832	15 832	15 832
Innsparingstiltak				
Korrigeringspensjonspremie	-94	-94	-94	-94
Redusert overtid	-130	-130	-130	-130
Redusert stilling	-80	0	0	0
Redusert stilling husfar	-85	-85	-85	-85
Redusert variabel lønn	-143	0	0	0
Økning refusjon sjukelønn	-100	-100	-100	-100
Sum Innsparingstiltak	-632	-409	-409	-409
Nye tiltak og realendringer	-632	-409	-409	-409
Ramme 2023-2026	15 200	15 423	15 423	15 423

Kommentarer og konsekvenser

Sum lønns- og prisvekst på 632.000 kr i tabellen ovenfor gjelder i hovedsak økt lønn fra lønnsoppgjøret i 2022 og økt pensjonspremie til KLP på 1,5 %-poeng.

Bemanning

I turnustjenesten er det til sammen 9,5 årsverk fagarbeidere og 3,74 årsverk sykepleiere, herav 1,0 årsverk fagsykepleier. I tillegg har enheten 1,0 årsverk som avdelingsleder og 1,0 årsverk som enhetsleder, 0,63 årsverk som husfar og 0,86 årsverk på dagsentrene. Tilsammen 16,75 årsverk. Merkantile oppgaver utføres av avdelingsleder og enhetsleder.

Hjemmebaserte tjenester som helsetjenester i hjemmet

Korttidsavdelingen (lavterskelavdelingen) er i løpet av 2022 blitt overført fra HBO til Solsida, noe som er riktig sett fra pasientenes behov. Det har ikke vært noen faste ansatte på denne avdelingen, men er blitt bemannet opp ut fra behovet. Det foreslås for 2023 at denne stillingsressursen i hovedsak beholdes i enheten som en styrking av grunnbemanningen, og at det veksles mot reduksjon på overtid og ekstrahjelp. For de ansatte har dette en stor konsekvens da det ikke alltid har vært tid til å følge opp pasientene på denne avdelingen på god måte. Ved å legge ned lavterskeltilbudet vil det også gi HBO en større mulighet til å følge opp pasientene både hjemme og på Solbakken bedre, og således forsinke behovet for plasser på institusjon ytterligere. Helsetjenester i hjemmet er gratis.

Bemannede omsorgsleiligheter

Kommunen har svært få bemannede omsorgsleiligheter sammenlignet med de fleste andre kommuner. På Solbakken er det nå 8 omsorgsboliger med bemanning, der den ene blir brukt til korttid/ avlastning. I 2015 ble antall beboere i institusjonen redusert med 5, fra 32 til 27 plasser. Nå foreslås det å redusere antallet fra 27 til 23 beboere, under forutsetning av at det bygges flere bemannede omsorgsleiligheter.

Det foreslås at planlegging og prosjektering gjennomføres i 2023 med byggestart i 2024, og at antall omsorgsleiligheter som bør bygges vurderes i planleggingsfasen. Planlegging og prosjektering er ført opp som investeringsprosjekt.

Rehabilitering utenfor institusjon/ avlastning utenfor institusjon

For å imøtekomme dette behovet har HBO tatt i bruk en omsorgsbolig på Solbakken til dette formålet. Solbakken har bemanning 24/7, og det er lettere å følge opp disse pasientene der enn på en avdeling. Satsen følger samme betaling som for korttids plass på institusjon, dvs 180,- pr døgn inkludert måltider.

Praktisk bistand

Ut fra lovverket er det en del oppgaver i hjemmet som ligger under begrepet praktisk bistand, ikke bare rengjøring, støvsugning, etc., men også klesvask, oppvask, søppel, etc. Enheten har startet en prosess for å kartlegge oppgavene som utføres, noe som har resultert i at beboerne på Solbakken har fått innvilget praktisk bistand hver uke i stedet for hver andre uke fra november 2022. HBO vil fortsette med kartlegging ute "på bygda", og det blir trolig flere brukere som vil få økt sitt timeantall pr uke med praktisk bistand. Det foreslås derfor kun konsumprisindeks regulering av prisene over 2G. For brukere med inntekt under 2G fastsettes satsen av staten. Forslag på satser for 2023 framkommer i eget kapittel i budsjettdokumentet. Det budsjetteres med 1,2 årsverk på praktisk bistand.

Ambulerende vaktmester

Stillingen er opprinnelig en 80 % stilling, og det ble ansatt en ny ambulerende vaktmester i 2022 som er kjent i tjenesten fra tidligere. Etter eget ønske har den nyansatte en mindre stilling (63 %) for å kunne utnytte fagkompetansen med jobbing hver tredje helg i hjemmetjenesten. Ambulerende vaktmester har en viktig funksjon selv om det er få andre kommuner som har denne type stilling. Der vil det være andre personer, for eksempel ansatte i hjemmebasert omsorg som utfører oppgavene. Ambulerende vaktmester har en viktig rolle opp mot hjelpemidler, og stillingen er tiltenkt flere oppgaver innen velferdsteknologi. Sats for ambulerende vaktmester (husfar) er 410,- kr pr time.

Trygghetsalarmer

Trygghetsalarmene er viktige i denne tjenesten, både for brukerne og de ansatte. Det gir trygghet i hjemmet samtidig som det er mulig å kunne ta kontakt for å høre hva det gjelder når alarmen blir brukt. Antallet trygghetsalarmer er nå 63, og har økt over flere år. Kommunen tar egenandel fra brukerne.

Dagtilbud for eldre personer med demens

Kommunen har to typer dagtilbud for å følge opp eldre personer med demens. Det ene er ei gruppe som samles på dagsenteret 1-2 dager i uka, mens det andre er mer oppsøkende virksomhet til de som trenger det (ambulerende). Kommunen bruker 0,86 årsverk for å betjene disse to tilbudene, og utføres av demenskontakten. Ambulerende dagtilbud er pr dags dato gratis, mens satsen på dagsenteret er 266,- kr pr dag inkludert et varmt måltid fra Solsida. Servicruta (handleruta) eksisterer fortsatt, og det er en del av kommunens befolkning som benytter seg av dette tilbudet. Sats pr tur er her 75,- kr.

Demensteam, rehabiliteringsteam og kreftkontakt

I hjemmebasert omsorg trenger en del tjenester koordinering på tvers av enhetene, og det ble opprettet demensteam og rehabiliteringsteam for en del år tilbake. Dette for å avklare hvem som gjør hva, og hvordan følge opp pasientene på best mulig måte. I tillegg er det behov for kreftkontakt som kan følge

opp kreftpasientene slik at de slipper å få så mange hjelpere i en kritisk fase. For hjemmebasert omsorg er det avdelingsleder som innehar en rolle på disse tre feltene, og kan koordinere dette godt. Slike team og kontakter vil sikre en god kvalitet på tjenestene, og er gratis.

Befolkningsprognosen

Den såkalte eldrebølgen vil også komme til Alvdal. Med eldrebølgen menes at andelen «eldre» (personer over en viss alder) kommer til å utgjøre en økende andel av den totale befolkningen. Dette skyldes i hovedsak to forhold. 1: Folk lever lenger, det vil si at gjennomsnittlig levealder øker og 2: Årskullene etter 2. verdenskrig, det vil si fra 1946 og utover, er store. De som ble født i 1946 er nå 75-76 år, og noen av disse vil i løpet av de neste 10-15 årene trenge hjelp fra hjemmebasert omsorg. Samtidig er det flere spreke eldre nå enn tidligere da «eldrebølgen» har vært i fokus over en lengre tid.

Mål for enheten og satsingsområder for 2023

Det å yte forsvarlige og gode tjenester til innbyggerne der brukermedvirkning og «hva er viktig for deg» vil være prioritet nummer 1. Det er blitt vedtatt en Helse- og velferdsplan som vi må implementere i tjenesten og sikre oppfølging av. Digital hjemmeoppfølging vil komme som et satsingsområde (blant annet digihelse), samt å ta i bruk mer velferdsteknologi i hjemmene. Her er vi allerede i gang med noe, men siden det er mye tilbud på markedet så må en sikre at det vi investerer i, er det vi har behov for. Videre vil det å bygge nye omsorgsleiligheter i kommunen gi oss spennende oppgaver fremover. Her er det viktig at de ansatte blir tatt med i prosessen for å skape forståelse og eierskap til det som skjer.

Hjemmebasert omsorgstjeneste stilles det store krav til at de ansatte er fleksibelt innstilt da oppgavene endrer seg fortløpende. Det må være fleksibilitet i hele enheten, også hos ledelsen. Det finnes ikke to like dager i denne enheten. Dette er krevende naturligvis, men det gjør det også interessant for oss som jobber i denne enheten. Å ha fokus på kompetanse for å sikre kvalitet, og ha fokus på sykefraværet for å unngå mye bruk av vikarer blir viktig også i 2023.

Solsida

Tjenesteområder

- Institusjon pleie med 2 avdelinger og til sammen 27 plasser
- Kjøkken
- Vaskeri

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	21 400	21 400	21 400	21 400
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Sum Lønns- og prisvekst	1 078	1 078	1 078	1 078
Konsekvensjusteringer	1 078	1 078	1 078	1 078
Konsekvensjustert ramme	22 478	22 478	22 478	22 478
Nye tiltak				
Reduserte egenandeler	80	80	80	80
Teknisk justering lønn	46	46	46	46
Teknisk justering Solsida	2	2	2	2

Økonomiplan for 2023-2026

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Uspesifisert endring	130	130	130	130
Økning andre utgifter	104	104	104	104
Økning lønn ekstrahjelp	350	350	350	350
Økning lønn overtid	250	250	250	250
Økning vikarlønn	100	100	100	100
Sum Nye tiltak	1 062	1 062	1 062	1 062
Nye tiltak og realendringer	1 062	1 062	1 062	1 062
Ramme 2023-2026	23 540	23 540	23 540	23 540

Kommentarer og konsekvenser

Sum lønns- og prisvekst på 1.078.000 kr i tabellen ovenfor gjelder i hovedsak økt lønn fra lønnsoppgjøret i 2022 og økt pensjonspremie til KLP på 1,5 %-poeng.

Budsjettforslaget med en ramme på 23.540.000 kr i 2023 er basert på 23 langtidsplasser og 4 korttidsplasser i institusjon, i tillegg til produksjonskjøkken og vaskeri.

Nye tiltak (det vil si økninger i budsjettrammen for 2023 sammenlignet med 2022-budsjettrammen):

Årsaken til reduserte egenandeler er bruk av korttidsplasser framfor langtidsplass. Budsjettet har ellers en økning på ekstrahjelp, dette er styrking av grunnbemanning /fagressurs. Årsak i økning på overtid er behovet for vikar ved fravær på alle typer vakter gjennom døgnet. Mange ansatte har nå fått økt sin stillingsprosent gjennom opparbeidede rettigheter (AML § 14.4 a). Da mange har stor stilling blir det fort overtid på ekstravakt utover 35,5, timer/uke. Vi mener at styrket grunnbemanning vil redusere bruk av overtid for dagvakter i uka. Budsjett for overtid har vært underbudsjettet tidligere. Økning i andre utgifter gjelder spesielt medisinsk forbruksmateriell, medisiner, forbruksmateriell og mat (gjelder kjøkken)

Korttidsavdeling

Solsida har fra mai 2022 driftet alle korttidsplasser innenfor helse- og omsorg (bortsett fra 1 korttidsplass/avlastningsplass på Solbakken). Lavterskel (hjemmebasert omsorgstjeneste sin korttidsavdeling) ble tatt ut av drift i mai da Solsida trengte lavterskelfløyen til institusjonsplasser under ombygging av sør-fløyer. Hjemmebasert omsorgstjeneste beholdt 2 rom/plasser, men disse er pr i dag ikke benyttet. Nå tildeles korttidsplasser på ledige rom på alle avdelinger på Solsida. Det er ikke en optimal løsning å spre korttidsplasser inn i alle avdelinger. Sektor helse- og velferd ønsker at det etableres en egen korttidsavdeling på Solsida institusjon med 4 plasser. Avdelingen må tilpasse rutiner og kompetanse for rehabilitering. Avdelingen er tenkt i 2 sør (åpnes etter ombygging høst 2023).

Antall institusjonsplasser

Budsjettet for 2023 er basert på 23 langtidsplasser og 4 korttidsplasser. Reduksjon til 19 langtidsplasser og 4 korttidsplasser kan vurderes når nye omsorgsboliger er en realitet. Det er en målsetting at tildeling av korttidsopphold skal redusere behovet for langtidsplasser. Målsetting med et korttidsopphold kan være utredning ved endret helsetilstand, rehabilitering etter operasjoner/akutte helseutfordringer, avlastning for pårørende, eller palliativ plass ved livets slutfase. Gode og effektive korttidsplasser krever både kompetanse og samarbeid på tvers. Å tildele korttidsplasser i større grad er en faglig ønsket målsetting for å utsette/forhindre behov for langtidsplass. Egenandel for korttidsopphold gir mindre inntekt for kommunen enn vederlag ved langtidsopphold.

Styrket grunnbemanning/fagledelse

Etter omorganisering i kommunen med overgang til 3-nivåmodell og dermed inndeling i sektorer med kommunalsjefer som ledere for enhetslederne, ble ledelsesressursen på Solsida redusert. Samtidig, det vil si med virkning fra 01.01.2022, ble det også etablert et sentralt kontor for tildeling av tjenester innen helse og velferd. Dette kontoret ble bemannet med overflytting av personellressurs fra enhetene innen sektor helse og velferd. Solsida hadde inntil 01.02.22 to avdelingsledere i institusjon. Disse hadde både fag og administrativt ansvar. Dette ble redusert til 1 avdelingsleder. Denne skal da ha overordnet ansvar både for fag og administrering av tjenestene i institusjon. Det er en stor jobb med tanke på mange ansatte og beboere i døgn tjeneste. Fra 2023 skal grunnbemanninga styrkes med en ansatt på dagtid i ukedagene. Målsetting er oppfølging av fag og tiltak, blodprøver, legevisitt, pårørendesamtaler etc. Ressursen er også tenkt som vikarressurs ved akutte fravær. Til sammenligning har både TFF og HBO en ressurs til fagledelse i tillegg til administrativ ledelse.

Ombygging Solsida

Ombygging er godt i gang og skal etter planen være innflyttingsklart tidlig høst 2023. Nå i byggeperioden, fra mai 2022, har sansehagen vært delvis avstengt og det har i perioder vært en del nødvendig støy pga. betongarbeider (etter avtalte tidspunkter på døgnet). Samlet sett går prosessen fint og vi gleder oss til å ta i bruk 8 moderne sykehjemsrom. De ansatte har medvirket og kommet med gode innspill som i stor grad er hensyntatt.

Velferdsteknologi

Pasientvarslingsanlegget kapitulerte i vår og det var ikke deler å få tak i. Inntil nytt pasientvarslingssystem er på plass benyttes mobile trygghetsalarmer som i hjemmetjenesten. Det er jobbet en del for å finne gode løsninger for velferdsteknologi for "nye" Solsida. Vi har samarbeidet og høstet erfaring gjennom andre kommuner, og spesielt de andre FARTT kommunene.

Kjøkkenet

Kjøkkenet produserer mat til alle avdelinger på Solsida, til omsorgsboligene på Solbakken, til dagsenter, til arrangementer på frivilligsentralen og til hjemmeboende. Frivillige sjåfører kjører ut varm mat 6 dager i uka. Vi ser det som et godt tiltak for at folk skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. Utkjøring av varm middag til et fast tidspunkt på dagen fungerer også som et lite besøk. Kjøkkenet tilbyr salatbord hver tirsdag noe som er et populært tiltak også for besøkende. Det er ønske om å benytte kantina som møteplass, et tilbud til hjemmeboende for å spise middag sammen med andre. Dette er under planlegging og krever samarbeid med frivillige. Prosjektet kalles for "Restaurant Solsida".

Vaskeriet

Vaskeriet yter tjenester både internt i kommunen og eksternt. Vaskeriet har vask av alt arbeidstøy til Solsida, hjemmebasert omsorgstjeneste og legekantoret. De har i tillegg vask av privat tøy til beboerne og sengetøy/håndklær for Solsida. Vaskeriet kan tilby vask av privat tøy til hjemmeboende eldre.

Sykefravær

Sykefraværet for de 10 første månedene i 2022 har vært 10,2 %. Det er mange årsaker til fraværet. Alvådal kommune har valgt ut 3 områder, bl.a. Solsida som skal delta i prosjekt: "En bra dag på jobb". Opplegget er utarbeidet av STAMI (statens arbeidsmiljøinstitutt). Målsetting er å øke nærværet.

Ekstra fokus i 2023

- Holde et faglig godt nivå: Kjøkkenet har høy kompetanse, alle kokkestillinger besatt. Har også lærling i kokkefaget. Institusjon har god fagdekning, en lærling i helsefag. Fokus på bruk av egen kompetanse og på tverrfaglig samarbeid (ergo/fysio og tilsynslege)
- Aktivitet og fellesskap for beboerne: Fortsette innarbeidede rutiner for ukeprogram og aktiviteter for beboerne, i godt samarbeid med lag/foreninger, frivillige, prest/organist, barnehage/skole
- Nye sykehjemsavdelinger høst 2023: Ny korttidsavdeling vil kreve ny organisering av turnus, kompetanse og rutiner. Jobbe med kompetanseplan i samarbeid med de andre enhetene i helse- og velferd.
- Nærværet: Jobbe for å redusere sykefraværet. Deltakelse: "En bra dag på jobb"

Tjenesten for funksjonshemmede**Tjenesteområder**

Kommunens plikt til å yte tjenester til funksjonshemmede er hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Dette betyr at enhetens brukere er:

- Personer med stort hjelpebehov som bor enten i kommunal leilighet eller i egen bolig/leilighet. Kommunen bidrar med praktisk bistand og opplæring eller brukerstyrt personlig assistanse.
- Personer med noe hjelpebehov. Kommunen bidrar med praktisk bistand, boveiledning eller avlastning.
- Personer som trenger aktivitetskontakt.
- Personer som mottar hjelp fra nært familiemedlem som mottar omsorgsstønning.
- Personer som trenger brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	23 600	23 600	23 600	23 600
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Sum Lønns- og prisvekst	1 213	1 213	1 213	1 213
Konsekvensjusteringer	1 213	1 213	1 213	1 213
Konsekvensjustert ramme	24 813	24 813	24 813	24 813
Innsparingstiltak				
Korrigerings	3	3	3	3
Korrigerings	-100	-100	-100	-100
pensjonspremien				
Redusert bemanning	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Teknisk justering TFF	-16	-16	-16	-16
Økning refusjon sjukelønn	-200	-200	-200	-200
Sum Innsparingstiltak	-1 713	-1 713	-1 713	-1 713
Nye tiltak				
Redusert refusjon fra staten	900	900	900	900
Sum Nye tiltak	900	900	900	900

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Nye tiltak og realendringer	-813	-813	-813	-813
Ramme 2023-2026	24 000	24 000	24 000	24 000

Kommentarer og konsekvenser

Tjenestetilbudet og tjenestemottakerne

Tjenesten for funksjonshemmede er delt inn i to avdelinger. Avdeling Solgløtt og avdeling Klokkaregga. Solgløtt har 10 leiligheter, hvor det per oktober 2022 er 7 beboere som bor og mottar tjenester. I tillegg benyttes en av de ledige leilighetene nå til en såkalt KAD-seng, som kommunen er pålagt å ha i forhold til mennesker med øyeblikkelig behov for helse- og omsorgshjelp. Se for øvrig kommunens rus- og psykiatritjeneste. Dette har vært i drift siden august 2022.

Avdeling Klokkaregga har tre leiligheter, i dag har denne avdelingen 2 beboere som mottar tjenester, samt en beboer som følges tett i egen bolig nær Klokkaregga. Den tredje leiligheten brukes til avlastning, per i dag en ettermiddag i uken for en mindreårige.

Tjenesten har i tillegg ansvar for å yte tjenester for enkelte hjemmeboende i bygda som er i behov for bistand av ulik grad. Dette er personer med lettere psykisk utviklingshemming og psykisk sykdom. Dette gjelder til sammen 10 personer. Her er det samarbeid med psykiatritjenesten i forhold til de som har psykisk sykdom.

Tjenesten har ansvaret for kommunens BPA-ordning (brukerstyrt personlig assistent). Tjenesten per i dag er knyttet til en person som bor i egen bolig.

Aktivitetssenter

Aktivitetssenteret har tilhold i gamle Steigen skole og på området kalt Kattmoen. På aktivitetssenteret produseres lunsjmat, veving av matter og produksjon av sløydartikler for salg. På Kattmoen er det vedproduksjon for salg, samt gode muligheter for tur og uteaktiviteter. En dag i uka flyttes aktivitetene til Savalen, der bassenget benyttes, og øvrige turmuligheter i området. Senteret er en viktig møteplass og arena for sosiale aktiviteter for våre brukere, og produksjonen for salg er en fin motivasjonsfaktor for de ansatte. Aktivitetssenteret brukes også av psykiatritjenesten en formiddag i uken, og en nabokommune kjøper en plass til bruker med psykisk utviklingshemming. Det er 7 beboere i TFF som benytter aktivitetssenteret.

Tjenesten for funksjonshemmede kjøper aktivitetstjenester fra Meskano AS, i 2022 for 6 personer. Dette er VTA-plasser (varig tilrettelagt arbeid) for personer med ulike diagnoser der alle har en uføretrygd. Det er tjenestemottakere både i TFF og psykiatritjenesten som benytter tilbudet. I 2022 var kostnaden per hele plass kr 44.634.

Øvrig tjenestetilbud i TFF er aktivitetskontakter (tidligere støttekontakter), som ytes i ulikt timetall fra 1 til 7 timer per uke. Det er i dag 11 personer som mottar denne tjenesten med til sammen 72 timer per uke. Timebetaling for aktivitetskontakt er kr. 194,- og i tillegg utbetales en utgiftsdekning per måned på kr. 200,- for to timer i uken, og kr. 300,- for 3 timer og mer per uke. Kommunen har i tillegg 3 personer som er tildelt omsorgsstønad, organisert fra TFF.

Vedtakstimer i TFF

Til grunn for tjenestene som gis i TFF ligger vedtak for den enkelte tjenestemottaker. For 19 tjenestemottakere i boliger utgjør vedtakene 1462,5 vedtakstimer per uke, som i utgangspunktet tilsvarer 40 årsverk. Tjenesten har i dag 36,25 årsverk i turnus, da alle beboere ikke har vedtak som knyttes opp mot en til en tjenester. Vi har en grunnturnus som gjør at vi klarer å yte bistand innenfor de årsverk vi har.

Lønnsutgifter er delt inn i fastlønn, tilleggslønn kveld/natt og lør/søn, vikar ved sykefravær, vikar ved annet fravær, ekstrasjelp i de tilfeller det må ekstra personell inn, som f.eks opplæringsvakter og overtid. Tjenestemottakere kan i løpet av kort eller lengre tid få endrede behov, dette kan være utfordrende i fht lønnsbudsjett. Kommunen har anledning til å kreve en egenandel for praktisk bistand og opplæring, dette er vedtatt skal gjelde fra 01.01.22. Det er ikke anledning til å kreve egenandel for personrettet bistand.

Når det gjelder omsorgsstønad er budsjettet for 2023 er satt opp uti fra 92 timer pr. uke med en sats på 154 kr pr. time.

Bemanning, organisering og kompetanse

Ved omorganiseringen fra 2-nivå til 3-nivåmodell i hele kommunen fra 01.01.2022 og opprettelse av tjenestetildelingskontor/vedtakskontor fra samme dato reduserte TFF antall avdelingsledere fra 2 til 1. Avdelingsleder har sykepleierkompetanse og er i dag primært knyttet til Klokkaregga. Enhetsleder er primært knyttet til Solgløtt, og har en delt funksjon da det ikke er avdelingsleder knyttet til avdelingen. Disse to lederstillingene er ikke knyttet til turnusjobbing. TFF har pr. oktober 2022 6 ansatte med høgskole. Herav 5 vernepleiere, 1 sykepleier og 1 barnevernspedagog. Denne gruppen har fagansvar. Fagansvaret er knyttet til oppfølging og administrering av det faglige arbeidet overfor brukerne, herunder vedtak, ansvarsgruppemøter, oppfølging av arbeidsplaner og kontakt mot pårørende og habiliteringstjenesten. 20 % av fagstillingene er knyttet til den faglige jobbingen. 16 ansatte har fagbrev som helsefag, omsorgsfag, barne- og omsorgsarbeider, hjelpepleier, 1 ansatt går i dag utdanningen helsefagarbeider. 8 ansatte har deltatt på mitt livs ABC-kurs, som er samlingsbasert kompetanseheving. Vi har fokus på tilrettelegging for kompetanseheving innen psykisk helse hos utviklingshemmede og utviklingshemming og aldring.

Heltid/ kompetansekultur per oktober 2022:

Det har vært fokus på å jobbe med økning av deltidsstillinger opp mot 100% når tjenesten har hatt vakanse. Pr. oktober 2022 er det 18 ansatte som har full stilling, mens det er 10 ansatte som har deltidsstilling større enn 75 %. Resten har lavere deltidsstilling enn 75 %. Det er 4 ansatte som kun jobber i helger.

Sjukefraværet i 2022 har vært høyt. Budsjettet for 2023 er basert på et lavere sjukefravær, ca. 7 % i gjennomsnitt gjennom året.

Internkontroll

Årshjul for planlegging av avvikling av ferie og annet fravær, medarbeidersamtaler, datoer for budsjett og overholdelse av frister. Faste teammøter rundt beboere og tjenestemottakere, faste husmøter med ansatte, ligger inne i turnus, HMS-oppfølgning med påfølgende ROS-analyse.

Refusjon fra staten

Kommunen har anskaffet et dataprogram for beregning av den statlige refusjonen. Dette vil sikre kvaliteten på beregningen. Leverandøren har ikke "satt opp" programmet enda. Det er avtalt at det

kommer til å skje i desember 2022. For budsjett 2023 er derfor beregningen gjort manuelt på "gamlemåte", det vil si i regneark. Refusjonen fra staten har de siste årene stadig blitt redusert, noe på grunn av stor økning i innslagspunktet, men også av andre årsaker som f.eks. endringer i vedtakene. Når det gjelder innslagspunktet for 2023 blir dette fastsatt av staten i desember 2023, noe som gjør at kommunene må anslå et innslagspunkt nå i forbindelse med utarbeidelsen av budsjettene for 2023. Vår beregning viser en reduksjon i refusjonen på kr 900.000 sammenlignet med opprinnelig 2022-budsjett. Da har vi basert beregningen på økning i innslagspunktet tilsvarende lønnsøkning fra 2022 til 2023.

Satningsområder i 2023

Faglig utvikling, benytte fagmiljøer som Habiliteringstjenesten og andre kompetansesenter som Frambu. Fortsette det gode arbeidet som er initiert i 2022 i forhold til "Leve hele livet" reformen, utvikle ytterligere samarbeidet med de andre enhetene innen helse- og velferd i forhold til ny helse og velferdsplan som er revidert i 2022. Dette vil også være bakgrunnen for videre å se ressursene innen helse og velferd under ett.

Ressursgjennomgang i TFF: Hvordan utnytte personalressursene bedre? Vi har en utfordring med to avdelinger som bl.a. gir ekstra ressursbruk i forhold til nattevakter spesielt, og bemanning generelt. Viktig i denne prosessen å ta hensyn til brukere av tjenesten sine behov. I tillegg styring av vikarbruk og overtid ved hjelp av "tett på ledelse".

Via medarbeidersamtaler avdekkes utfordringer med arbeidsmiljøet, og dermed behovet for å utvikle et bedre miljø. Dette er det et mål om å ta opp temaer på personalmøter, med fokus på hvilken rolle og mål vi har som arbeidstaker og arbeidsgiver.

Kartlegge behov framover i forhold til økt behov for avlastning og øvrige tjenester for mindreårige med spesielle behov.

Forslaget til budsjettramme for 2023 er basert mye på det ovennevnte i tillegg til andre kjente faktorer. Administrasjonen har kommet fram til at det skal være mulig å gi et forsvarlig tjenestetilbud til beboerne/brukerne i TFF innenfor en budsjettramme på 24,0 millioner kr. Dette er samme netto utgift som årsprognosen for 2022.

Mål for enhetens virksomhet

Tjenestemottakerne skal ha et godt liv. Det skal oppleves meningsfylt og trygt å bo i kommunens bofellesskap for psykisk utviklingshemmede. Man skal kunne utvikle seg ut fra de forutsetningene man har. Tjenesten skal være oppdatert på det faglige arbeidet rundt brukergruppen vår, og de ansatte skal føle mestring i arbeidshverdagen. Det er også et mål at det skal være en god arbeidsplass, som skal gi motiverte medarbeidere til beboernes beste.

Kommunalsjef helse og velferd

Tjenesteområder

Her har vi plassert budsjett for tjenester som enten er felles innen sektor helse og velferd eller som ikke «tilhører» noen av enhetene. Det gjelder:

- NAV kommune (sosial)

- Tjenestekontoret
- Frivilligsentralen
- Krisesenter
- Utgifter knyttet til stillingen som kommunalsjef

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	5 767	5 767	5 767	5 767
Sum Tekniske justeringer	350	350	350	350
Sum Lønns- og prisvekst	121	121	121	121
Konsekvensjusteringer	471	471	471	471
Konsekvensjustert ramme	6 238	6 238	6 238	6 238
Nye tiltak				
Teknisk justering	12	12	12	12
Økning NAV	650	650	650	650
Sum Nye tiltak	662	662	662	662
Nye tiltak og realendringer	662	662	662	662
Ramme 2023-2026	6 900	6 900	6 900	6 900

Kommentarer og konsekvenser

NAV

NAV er organisert i et partnerskap mellom stat og kommune. NAV Nord-Østerdal er organisert som et interkommunalt samarbeid med kommunene Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset som deltakere. Tynset er vertskommune. Administrasjonen har 10 årsverk. For 2022 betaler Alvdal kr 1.295.000 for administrasjonsdelen. Budsjettall mottatt fra Tynset kommune viser at Alvdal sin andel i 2023 er anslått til 1.454.000 kr forutsatt 10 årsverk, det vil si samme som i 2022. NAV opplever stor arbeidsbelastning spesielt knyttet til den store bosettingen av flyktninger. NAV ønsker seg 1 ekstra årsverk for å redusere ventetid og arbeidsmengde på saksbehandlere. 11 årsverk vil for Alvdal bety en økning til kr 1.598.000. Signalet fra kommunene er at det skal holdes fast på 10 årsverk ved NAV Nord-Østerdal. Kostnader direkte knyttet til utbetaling til innbyggerne i den enkelte kommune (økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram mv) belastes direkte den kommunen der innbyggeren har opphold. I 2021 var de økonomiske ytelsene til sosialstønad kr 2.130.000, inkl. kvalifiseringsstønad, for Alvdal. For 2022 ser den ut til å bli en del større, og for 2023 ventes det at den kan øke ytterligere. Samfunnsmessige endringer forventes å påvirke innbyggernes behov for sosiale tjenester fra NAV fremover. Dette er spådd å vedvare. Vi ser en utvikling i 2022 som viser utfordringer på levekostnader, strøm, mat, drivstoff og økning på rentenivå. NAV har meldt inn behov/ønske om at Alvdal kommune legger inn 400.000 kr i budsjett/økonomiplan til tilskudd boliger (retningslinjer fra Husbanken).

Tjenestekontoret

Kontoret ble etablert i februar 2022 etter prosess med omorganisering i kommunen. Kontoret har to hele stillinger. Begge stillingsressursene var omroking innad i sektor helse og velferd. Tjenestekontoret og enhetene innen helse og velferd har felles mål om å utvikle et godt og effektivt samarbeid som bidrar til at kommunens innbyggere får et helhetlig og individuelt tilpasset tjenestetilbud etter god forvaltningsskikk og lik tildelingspraksis.

Formålet er tredelt

- ivareta pasientens/brukers rettssikkerhet og sikre likeverdig behandling, uavhengig av alder, hjelpebehov og hvor de er bosatt i kommunen.
- tydeliggjøre det ansvaret kommunen har som forvalter og tjenesteyter.
- kvalitetssikre tildelingen av tjenester ved å skille forvaltning og utøvende tjeneste.

Tjenestekontoret har avgjørende myndighet og ansvar for alle vedtak som fattes. Vedtak fattes etter drøftingsmøter med enhetene, eller kan fattes av tjenestekontoret alene. Dette avklares i hver enkelt sak/tilfelle. Enhetene kan starte tjenester på kveld, helge- og høytidsdager når det er nødvendig. Tjenestekontoret sørger da for vedtak i ettertid. Tjenestekontoret skal gjennomgå klager på enkeltvedtak om helse- og velferdstjenester og gi nødvendig veiledning til den som klager. Dersom man finner grunn til å endre vedtaket ut fra klagens innhold, sender tjenestekontoret ut nytt vedtak. Dersom man ikke finner grunn til å endre vedtaket til klagers fordel, skal tjenestekontoret forberede og sende klagesaken videre til klageinstans. Enhetsleder eller avdelingsleder i enheten har på samme måte ansvar for klager på utførte tjenester eller klager på manglende samsvar mellom vedtak og mottatt tjeneste. Tjenestekontoret har systemansvaret for fagprogrammet CosDoc, og skal til enhver tid holde innholdet i maler som brukes ajour, og bistå ansatte ved eventuelle endringer.

Frivilligsentralen

Frivilligsentralen mottar et statlig tilskudd som for 2022 er 448.000 kr. Kommunen yter 210.000 kr i tilskudd og i tillegg stiller kommunen lokaler gratis til disposisjon i tidligere Steigen skole. Frivilligsentralen har anledning til å leie ut lokalene og eventuelle leieinntekter tilfaller frivilligsentralen. For å motta statlig tilskudd er det krav om lokal finansiering tilsvarende minimum 40 % av frivilligsentralens totale driftsinntekter.

Frivilligsentralene skal stimulere til frivillig innsats, være åpne møteplasser for befolkningen og være bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor. Kommunen og frivilligsentralen i Alvdal har et godt samarbeid på flere områder. Det er aktiviteter gjennom hele uka, hvor det er mulighet å delta og bidra, noe som må ses på som god folkehelse for kommunens innbyggere. Det å få lov til å bidra vet vi kan forebygge ensomhet og gir mestringfølelse. Mye av aktiviteten ser vi kommunen drar god nytte av og må ses i tråd med kommune 3.0- tanken.

Krisesenter

Alvdal kjøper sitt lovpålagte krisesentertilbud av Gudbrandsdal krisesenter på Lillehammer. Kostnaden for kommunen er 190.000 kr i 2022 og vil øke til 210.000 kr i 2023. Gudbrandsdal Krisesenter IKS har som hovedformål å yte hjelp til voksne og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner.

Kommunalsjefrollen

Sitter i kommunens strategiske ledergruppe og samarbeider med kommunedirektør, kommunalsjef oppvekst og leder for stab innen de strategiske planene i kommunen. Har faste møtepunkt med enhetene innenfor sektoren. Har ansvaret for at kommunen etterlever "leve hele livet"-reformen, drive prosjekter som bl.a heltidskulturarbeidet, utrede behov for heldøgns omsorgsboliger, tar del i arbeidet knyttet til oppvekstreformen, Sitter som sekretær i eldrerådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse. Sitter i helseregion sammen med helse og omsorgssjefene i FARTT-kommunene, som samhandler på tema og spørsmål knyttet til arbeidet innen helse og velferd i region og hva som initieres fra helsefellesskapet i Innlandet.

Samfunn og utvikling

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Driftsutgifter						
Lønn	24 483	23 503	28 121	28 242	28 463	25 630
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	18 481	30 018	37 920	36 838	36 103	35 599
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	15 553	13 472	15 461	16 467	16 129	17 270
Overføringsutgifter	11 126	4 512	6 407	6 257	5 717	5 667
Finansutgifter	5 810	770	1 792	2 136	1 252	863
Sum Driftsutgifter	75 453	72 275	89 702	89 941	87 665	85 030
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-20 624	-20 387	-26 057	-30 209	-33 886	-37 140
Refusjoner	-12 087	-17 983	-18 912	-18 912	-18 912	-18 912
Overføringsinntekter	-3 380	-1 845	-3 270	-3 270	-3 270	-3 270
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-10 878	-8 890	-2 188	-2 528	-2 230	-3 140
Sum Driftsinntekter	-46 970	-49 105	-50 427	-54 919	-58 298	-62 462
Sum	28 484	23 170	39 275	35 022	29 367	22 568

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Landbruk og miljø	1 911	2 150	2 230	2 230	2 230	2 230
Kultur	3 861	3 760	4 000	4 082	4 082	4 082
Kommunalteknikk	13 197	11 540	19 105	17 755	17 105	16 905
Vann, avløp og renovasjon	-2 292	-2 450	-3 222	-5 907	-10 372	-13 751
Flyktningtjenesten	4 720	0	8 380	8 130	7 590	4 320
Kommunalsjef samfunn og utvikling	7 087	8 170	8 782	8 732	8 732	8 782
Sum	28 484	23 170	39 275	35 022	29 367	22 568

Temaer for sektoren

Bruk av Sjulhustunet med Alvdalshallen og Kulturstua

Bolyst er et viktig satsingsområde og et mål i kommuneplanens samfunnsdel. Det er gjennomført store investeringer i anlegg og tilrettelegging spesielt for idrett og kultur. Vi har en aktiv og dyktig frivillighet med lag og foreninger, og enkeltpersoner som er viktige ressurser i lokalsamfunnet. I samhandling med kommunen og særlig enhet kultur skapes det aktivitet som igjen kan sikre bruk og leieinntekter på anleggene. Det må jobbes videre med aktiv bruk av anlegg som gir leieinntekter som grunnlag for drift.

Planarbeid og næringsutvikling

Kommunestyret vedtar i sitt første år i perioden planstrategi. Denne skal vurdere behov for revidering av eksisterende planer eller utarbeidelse av nye i kommunestyreperioden. Behovene for planarbeid er stort og erfaringsmessig blir behov og ønsker større enn det finnes ressurser til å følge opp. Alvdal og Tynset kommuner har felles plankontor og ressurs, der bestillinger og forventninger må harmoniseres. Det er utfordrende å prioritere, og vanskelig å legge realistiske rammer sett i forhold til forventninger. Planarbeid, og særlig arealplanlegging krever stor grad av involvering på tvers av fagområder der mange viktige hensyn skal veies opp mot hverandre, både faglig og politisk. Samhandling mellom ulike roller med tydelig rolleklarhet og respekt for ulike rollene må det jobbes med i 2023. Struktur for tett samhandling mellom saksansvarlig på plan og næringsansvarlig etableres, også med andre viktige funksjoner der det er viktig.

Investeringer

Mange investeringer påvirker andre områder. Et eksempel er investering i infrastruktur i takt med arealplanlegging og arbeid med næringsutvikling. Rollen som kommunalsjef er viktig i denne sammenheng.

Boligbygging og boligutvikling

Et boligmarked som fungerer og sikrer tilgang på boliger for å dekke ulike ønsker og behov er sentralt i samfunnsutviklingen. Strategisk arbeid for å sikre dette foreslås løftet opp i 2023. I regionen er det mangel på folk til å bekle mange stillinger i både privat og offentlig sektor. Når det skal rekrutteres nye arbeidstakere og nye innbyggere er tilgang på boliger viktig. For unge i etableringsfasen vil boliger for leie, og mulighet for leie-før-eie være et viktig tilbud for å få unge til å velge kommune å bosette seg i.

Landbruk og miljø

Tjenesteområder

Alvdal og Tynset har felles landbrukskontor der Alvdal er vertskommune. Enheten

- utfører oppgaver knyttet til landbruks- og miljøforvaltningen som i henhold til lov er lagt til kommunene samt tilskudds behandling innen jord- og skogbruksnæringen
- gir rådgivning og følger opp søknader innen både tradisjonell landbruksnæring (jord-/skogbruk), samt tilleggsnæringer
- ivaretar kommunens rolle i pågående prosjekter innen enhetens ansvarsområder
- selger skogbruks- og vilttjenester til Folldal kommune tilsvarende ca. 0,3 årsverk

- 0,2 årsverk finansieres gjennom vertskapsrollen for regionalt fellingslag.
- 0,4 årsverk næringskonsulent er lagt til enheten fra sommeren 2022, og finansieres gjennom kraftfond.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	2 150	2 150	2 150	2 150
Sum Lønns- og prisvekst	111	111	111	111
Konsekvensjusteringer	111	111	111	111
Konsekvensjustert ramme	2 261	2 261	2 261	2 261
Innsparingstiltak				
Diverse	-38	-38	-38	-38
Teknisk justering LM	-7	-7	-7	-7
Sum Innsparingstiltak	-45	-45	-45	-45
Nye tiltak				
Økt husleie	14	14	14	14
Sum Nye tiltak	14	14	14	14
Nye tiltak og realendringer	-31	-31	-31	-31
Ramme 2023-2026	2 230	2 230	2 230	2 230

Kommentarer og konsekvenser

Enheten vil fra 1. januar 2023 være 8 ansatte fordelt på 6,6 årsverk (6,4 fra medio 2023). Nytilsetting som følge av tilført rolle som næringsrådgiver og ansatt som går ned i stilling fra sommeren 2023 tilfører enheten kompetanse som styrker skogbruksfaglig kompetanse. Dette er et fagområde som i dag både er sårbart og underbemannet.

Prosjektet Endring i utmarksbeite:

Landbruk/miljø deltar i prosjektet «Endring i utmarksbeite» sammen med de andre kommunene i Nord-Østerdalen og Norsk Institutt for biovitenskap (NIBIO).

Skogbruksplaner:

Revisjon av skogbruksplaner i Folldal og Tynset starter i 2023.

Prosjekt «Regionalt fellingslag»:

Prosjektet startet opp i 2018 med kommunene Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen og Engerdal som deltakere. Administreringen av prosjektet ble lagt til landbruk/miljø i Alvdal kommune. Hver av kommunene har bidratt med 30.000 kr årlig til å dekke administrasjonskostnader. Fra 2022 ble beløpet fra hver kommune økt til 40.000 kr. Kostnader til søk etter rovdyr har blitt dekt av staten ved statsforvalteren. Bevilgningen til prosjektet må søkes årlig. Statsforvalteren i innlandet mener dette prosjektet er godt forankret for siste prosjektår 2023, og styringsgruppa i prosjektet har forventninger om at penger bevilges i henhold til søknad. Prosjektet har løftet skadefellingsoppdraget på effektivitet, og senket kostnadene ute i felt pr fellingsoppdrag. Skadegjørere tas i gjennomsnitt ut vesentlig raskere enn tidligere, dette fører til redusert timesforbruk pr. skadefellingsoppdrag. Den politisk oppnevnte styringsgruppa i prosjektet jobber med å få til en fast overføring fra staten til vår region, slik at vi kan gå fra prosjekt til fast drift med det kommunale skadefellingssamarbeidet som er opprettet.

Generelt næringsarbeid (førstelinjetjeneste for kommunen)

Enheten fikk overført oppgaven som næringsrådgiver fra siste halvdel av 2022 med 40%. For enheten og de oppgaven som skal løses innen landbruks og miljøforvaltningen er det viktig at forventet aktivitet i denne stillingen tilpasses faktisk stillingsressurs som næringsrådgiver. Tilført ressurs må tilpasses behov, politisk ønske og forventning til aktivitet for næringsrådgiver funksjonen.

Kultur**Tjenesteområder**

- folkebibliotek og skolebibliotek inkl. diverse arrangementer/utstillinger
- ungdomsklubb
- Husantunet
- folkebad
- planlegge og koordinere utleie/bruk av Alvdalshallen og Alvdal kulturstue
- kulturminneforvaltning
- samarbeid med lag og foreninger
- saksbehandling, bl.a. spillemiddelsøknader og div. andre tilskuddsordninger
- lokalhistorisk arkiv

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	3 760	3 760	3 760	3 760
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Sum Lønns- og prisvekst	123	123	123	123
Konsekvensjusteringer	123	123	123	123
Konsekvensjustert ramme	3 883	3 883	3 883	3 883
Innsparingstiltak				
Innsparing enhetsleder	-107	0	0	0
Sum Innsparingstiltak	-107	0	0	0
Nye tiltak				
Klubbleder	82	82	82	82
Teknisk justering kultur	9	9	9	9
Utstyr til ungdomsklubben	25	0	0	0
Økt intern husleie	108	108	108	108
Sum Nye tiltak	224	199	199	199
Nye tiltak og realendringer	117	199	199	199
Ramme 2023-2026	4 000	4 082	4 082	4 082

Kommentarer og konsekvenser

Sum lønns- og prisvekst på 123.000 kr i tabellen ovenfor gjelder i hovedsak økt lønn fra lønnsoppgjøret i 2022 og økt pensjonspremie til KLP på 1,5 %-poeng.

Administrasjon

Administrasjonen består av enhetsleder og kulturkonsulent, begge i fulle stillinger.

Folkebiblioteket

Bemanningen her er biblioteksjef i full stilling. Åpningstidene er onsdag fra kl. 12 til kl. 18, torsdag og fredag fra kl. 12 til kl. 16 og annenhver lørdag fra kl. 11 til kl. 14. Biblioteket gjennomfører ulike arrangementer som f.eks. temakvelder med gjesteforelesere og andre gjester og utstillinger.

Skolebiblioteket

Stillingsressursen er 1,0 årsverk som fordeles med 0,4 årsverk på barneskola, 0,2 årsverk på ungdomsskola og 0,25 årsverk på Storsteigen videregående. Og 0,15 årsverk på folkebiblioteket, Skolebibliotekar og biblioteksjef deler på lørdagsjobbingen på folkebiblioteket.

Alvdal kulturstue og Alvdalshallen

Kulturkonsulenten planlegger og koordinerer utleie og bruk av kulturstua og Alvdalshallen. Etter to år med sterke begrensninger på bruken av både kulturstua og hallen på grunn av pandemien vil det jobbes for å øke bruken. Sjøl om anleggene brukes mye, er det ledig kapasitet. Enhet kultur legger til rette for utleie av utstyr i kulturstua.

Samarbeid med lag og foreninger

Enhet kultur samarbeider generelt med lag og foreninger. Enheten råder over tilskuddsmidler som tildeles etter søknader.

Ungdomsklubb

Etablering og finansiering av ungdomsklubb ble behandlet i sak 47/22 i kommunestyret den 16.06.22. Vedtak:

1. Ungdomsklubb startes opp igjen fra 1. september 2022, kostnaden dekkes inn i inneværende budsjett på enhet kultur.
2. Videre drift av ungdomsklubb vurderes som del av prosessen med Budsjett 2023 og Økonomiplan 2023 – 2026.

I forslaget til årsbudsjett og økonomiplan er 0,2 årsverk som klubbleder lagt inn, men finansiert av tilskudd. Kommunen har søkt på midler fra Bufdir . Foreløpig foreligger det ikke tilsagn, så finansieringen som er lagt inn i budsjettet for 2023 er svært usikker. Faller dette tilskuddet ut, må finansieringen løses på annen måte. En mulig løsning kan ligge i en omorganisering av dagens enhet kultur. Se mer om dette lenger ned.

Museer

Kommunen er eier av Husantunet. Husantunet er kommunens bygdetun med flere gamle bygninger av historisk verdi. På Husantunet er det omvisninger i juli og ellers på bestilling. Husantunet brukes også i forbindelse med diverse arrangementer og tilstelninger. Garveriet er en del av Husantunet. Enhet kultur tar seg også av Lovise Hytte. Kommunen er tilknyttet og har aksje i Anno museum.

Folkebadet

Høysesongen for folkebadet har normalt vært fra oktober til april. Bassenget, svømmehallen og garderobeanlegget krever mye energi ved bruk, som betyr at strømforbruket er stort. Dette kombinert

med svært høye strømpriser er det bestemt at svømmehallen blir stengt fram til 1. mars 2023. Hvor langt ut på våren folkebadet vil være åpent er det ikke tatt stilling til. Lønn til badevakt er redusert med 15 % i budsjettforslaget.

Aukrust AS

Alvdal kommune og Aukruststiftelsen eier 50% hver av Aukrust AS. Aukrust AS forvalter arven etter Kjell Aukrust. Aukrust AS leier eiendommen med bygg og anlegg på Aukrustsenteret av Alvdal kommune.

Annet

Alvdal kommune har siden sammen med tre nabokommuner inngått en avtale med N.Ø-musikerne. Avtalen går ut på at det betales inn en årlig sum til NØ musikere og at de gjennomfører ulike kulturinnslag for kommunene, blant annet barnehage/skole konserter, innslag på eldredagen og andre opplegg rundt omkring i kommunen.

Pr. november fungerer stabs- og organisasjonsleder som enhetsleder kultur i tillegg til å være stabs- og organisasjonsleder. Dette er en situasjon som ser ut til å vare en stund utover i 2023. Derfor er det gjort noen vurderinger på hvordan enheten kan løse dette på en best mulig måte. Det som foreslås er at det gjøres en midlertidig endring i organisering av stab og kultur. Etter omorganiseringsprosessen har både stab og kultur blitt færre ansatte og en ser at det kan være fornuftig å prøve ut en endring som er tenkt slik; Stab og organisasjonsleder har personal og budsjettmyndighet på begge enhetene. En ansatt på servicekontoret fordeler seg mellom servicekontoret og kultur i en avdelingslederfunksjon.

Kommunalteknikk

Tjenesteområder

- forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygninger og boliger
- den kommunale vannforsyning
- kommunale avløp inklusive renseanlegg
- brøyting, strøing og vedlikehold av kommunale veier og parkeringsplasser
- vedlikehold av grøntareal og uteområder ved de kommunale bygningene
- vedlikeholde avtaler og
- administrering kommunale eiendomsgebyr
- rollen som kommunens boligkoordinator – det vil si saksbehandle søknader om leie av kommunal bolig/leilighet, tildele og følge opp leieforhold.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	11 540	11 540	11 540	11 540
Sum Tekniske justeringer	581	581	581	581
Sum Lønns- og prisvekst	402	402	402	402
Konsekvensjusteringer	983	983	983	983
Konsekvensjustert ramme	12 523	12 523	12 523	12 523
Innsparingstiltak				

Økonomiplan for 2023-2026

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Endring fordelt lønn til VAR og inv.	-200	-200	-200	-200
Teknisk justering komm.tekn.	-3	-3	-3	-3
Sum Innsparingstiltak	-203	-203	-203	-203
Nye tiltak				
Prisstigning utenom energi	400	500	600	700
Økning biodiesel	245	0	0	0
Økning fjernvarme	205	500	600	700
Økning i kommunale eiendomsgebyr	0	400	550	650
Økning strømutgiftene	4 900	3 000	2 000	1 500
Sum Nye tiltak	5 750	4 400	3 750	3 550
Politisk vedtak				
Økt tilskudd - vedtak kommunestyret 15.12.2022	1 035	1 035	1 035	1 035
Sum Politisk vedtak	1 035	1 035	1 035	1 035
Nye tiltak og realendringer	6 582	5 232	4 582	4 382
Ramme 2023-2026	19 105	17 755	17 105	16 905

Kommentarer og konsekvenser

Administrasjon

Pr. november er det 3,6 årsverk i administrasjonen. I forslaget til økonomiplan er det lagt ytterligere 1,0 årsverk slik at det totalt blir 4,6 årsverk i 2023. Av disse utgiftsføres 1,8 årsverk på vann/avløp/renovasjon i forslaget til økonomiplan 2023-2026, mens 1,2 årsverk foreslås utgiftsført i investeringsbudsjettet i perioden 2023-2026. Resten, dvs. 1,6 årsverk, fordeles på de ulike bygningene og veivedlikehold. Dette betyr at den administrative bemanningen på investeringer økes.

Driftsoperatører

Forslaget til økonomiplan er basert på 7,0 årsverk, det vil si samme antall som for 2022. Av disse utgiftsføres 3 årsverk på vann/avløp/renovasjon i forslaget til økonomiplan 2023-2026, mens 0,4 årsverk foreslås utgiftsført i investeringsbudsjettet. Resten, dvs. 3,6 årsverk, fordeles på de ulike bygningene, veivedlikehold og grøntareal.

Renholdere

Forslaget til økonomiplan er basert på 9,1 årsverk. Dette er samme antall som for 2022.

Bygningene (ekskl. boliger/leiligheter)

Kostnadsanalyse fra Fortum er lagt til grunn for budsjettet strømkostnad. Samme forbruk som 2022 er lagt til grunn, selv om vi allerede begynner å se effekt av strømbesparende tiltak. Strømpris er uforutsigbar og sterkt svingende, men trenden tilsier økning. Energirapporten, kostnadsanalyser og oversikt over strømforbruk følges opp gjennom året. Det legges inn kr 4.900.000 økning fra opprinnelig budsjett for strøm. Fjernvarme indeksreguleres, dette utgjør kr 205.000. Økte priser på biodiesel utgjør kr 245.000, ved samme forbruk som i 2022. Det er igangsatt arbeid med å kople bassenget til fjernvarme, og skifte av strømtavle. For å få gjennomført dette og også som strømbesparende tiltak, åpner ikke bassenget før etter vinterferien 2023.runnet

Også kommunen betaler naturligvis kommunale eiendomsgebyr for vann, avløp og renovasjon. Disse gebyrene øker betydelig i 2023 sammenlignet med 2022. Økningen er stipulet til kr 400.000. Det er økte utgifter til strøm, rente, men også generell prisøkning på kjøp av varer og tjenester som er årsakene til de økte gebyrene. Se mer om dette i kapitlet om vann/avløp/renovasjon lenger ned i dokumentet.

Det er ikke budsjettet med økt vedlikehold i 2023 sammenlignet med 2022. Tiltak som gir energibesparelse og målbar gevinstrealisering i form av enklere vedlikehold/renhold/drift og effektivitet for brukere prioriteres. Økt behov dokumenteres ved budsjettjustering.

Det er budsjettet med samme renholdsressurs som for 2022, jfr. avsnittet om renhold lenger opp. Det planlegges med restriktiv bruk av vikar.

Det budsjetteres med husleie på kr 500.000 for utleie av Huset Aukrust til Aukrust AS, det vil si samme beløp som for 2022. Beløpene for utlån av lokaler på Sjulhustunet til Alvdal Friskliv, Storsteigen videregående skole og Alvdal Idrettslag indeksreguleres i henhold til leiekontraktene. Det samme gjelder prisene ved utlån til andre på Sjulhustunet.

Boliger/leiligheter

Midler fra Enova til energibesparende tiltak i form av etterisolering tak for leilighetene i Dalsegga, Øverbrenna 25-31 og Lensmannssvingen 21,23 er omsøkt, men ble ikke innvilget. Det vil i 2023 bli endringer i husleiekontraktene for to kommunale boliger, der strøm har vært inkludert i husleie. Dette har det ikke vært mulig å endre tidligere innenfor Husleieloven.

Vi setter som mål å renovere to kommunale boliger i 2023. Ved utflytting vurderes behov for tiltak og utbedring, før ny innflytting. Det avklares om det ut fra omfang/ressurs kjøpes tjenester eller gjennomføres i egenregi. De fleste leilighetene er utleid, og det er stort press på å skaffe tilstrekkelige boliger.

Leiesatsene på kommunale boliger ble sist indeksregulert fra 01.02.2021. Det foreslås å øke husleien med 12,4 % som er tilsvarende økningen i konsumprisindeksen for de to siste årene. Økningen gjelder fra 01.02.2023. De 3 leilighetene som er renoveret i 2022, er satt opp med gjengs leie.

Verktøyet LAFT (skiftet navn fra IK-bygg) med modulene Internkontroll og FDV er tatt i bruk og gir god oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov i boligene (gjelder også de kommunale næringsbyggene). Modulen Utleie er tatt i bruk, og er et nyttig og ressursbesparende verktøy i administrasjon av leieforholdene. Sammen med Husbanken og KS sitt digitale system for kommunale utleieboliger, KOBO, som er planlagt tatt i bruk fra april 2023, vil det bli en lettere og raskere søknadsprosess, en tryggere behandling av personopplysninger, bedre oversikt over søkere og leietakere samt bedre oversikt over boligenes status og egenskaper. Dette gir bedre grunnlag for å planlegge ut fra behov og utnytte boligmassen bedre. Dessuten vil det være nyttig for kommunens boligsosiale arbeid og for den strategiske boligutviklingen.

Veier og parkeringsplasser

Kommunen har drifts – og vedlikeholdsansvar for gatebelysningen langs veier og gang- og sykkelveier, også langs private og fylkeskommunale veier. Det er skiftet armatur til led i mye av gatebelysningen i 2022. Dette er noe det vil bli arbeidet kontinuerlig med inn i 2023. De fleste gatelys er nå justert til å tennes senere om morgenen og slukkes tidligere på kvelden. Dette fører til totalt ca 2 timer kortere lystid. Langs Brannvålsveien fra Shell til jernbanekulvert er det montert lys som lyser hele døgnet, men som dimmes ned med 50% om natten.

Kosting og spyling av parkeringsplasser utføres om våren. Vedlikeholdsoppgaver utføres ved behov. Brøyting og strøing gjennomføres ved behov, det skjeles til Statens veivesen sin norm.

Grøntareal og andre uteområder

For 2023 vurderer vi å sette stell av grønntareal og vår- og høstrusken ut på anbud. Det har vært utfordrende å finne sommerhjelp som påtar seg arbeid gjennom ferieukene som dekker enhetens hovedferieavvikling. Avtale med blandakoret om stell av uteområder ved Huset Aukrust ønskes videreført.

Vann, avløp og renovasjon

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	-2 450	-2 450	-2 450	-2 450
Konsekvensjustert ramme	-2 450	-2 450	-2 450	-2 450
Nye tiltak				
Avsetning til fond	511	1 366	482	93
Endring kjøp av tjenester	-53	1 103	665	1 706
Redusert bruk av fond	1 977	1 637	1 935	1 025
Økning i gebyrinntektene	-5 228	-9 380	-13 057	-16 311
Økning lønnsutgifter	200	214	435	572
Økning strømudgifter	1 310	1 310	1 310	1 310
Økning vedlikehold	0	293	308	304
Sum Nye tiltak	-1 283	-3 457	-7 922	-11 301
Nye tiltak og realendringer	-1 283	-3 457	-7 922	-11 301
Ramme 2023-2026	-3 733	-5 907	-10 372	-13 751

Kommentarer og konsekvenser

Vann

Det er budsjettet med totalt 1,0 årsverk på vann. Av dette gjelder 0,35 årsverk administrasjon. 0,65 årsverk gjelder driftsoperatører. Til strøm er det budsjettet med kr 800.000 for vann produksjon og kr 250.000 for vann distribusjon. For 2022 var det budsjettet med 400.000 kr totalt for produksjon og distribusjon. Det er budsjettet med samme kronebeløp som for 2022 til vedlikehold.

Kalkulatoriske renter og avskrivninger er beregnet til kr 1.205.000 som betyr en økning på kr 285.000 fra 2022. De indirekte kostnadene er beregnet til kr 212.000. De samlede gebyrinntektene for vann skal dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnentsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2023 er det beregnet at abonnementsgebyret skal være 1.861 kr og forbruksgebyret 10,03 kr/m³ (inkl.mva) for å dekke kommunens forventede kostnader.

Dette gir et samlet årsgebyr på kr 3.365 for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Avløp (rørledning, kummer og renseanlegg)

Det er budsjettet med totalt 3,35 årsverk på avløp. Av dette gjelder 1,06 årsverk administrasjon. 2,29 årsverk gjelder driftsoperatører. Til strøm er det budsjettet med kr 400.000 for avløpsnett og kr 750.000 for renseanlegget. Dette er en økning på hhv. 180.000 kr og 490.000 kr fra 2022-budsjettet. Det er budsjettet med samme kronebeløp som for 2022 til vedlikehold. Dette betyr en realnedgang, men hva som trengs av løpende vedlikehold er vanskelig å forutse. Årsprognosen for 2022 viser et lavere beløp i 2022 enn budsjettet som betyr at det kan være "noe å gå på".

Kalkulatoriske renter og avskrivninger er beregnet til kr 1.688.000 for 2023. Dette er en økning på kr 407.000 fra 2022, mens de indirekte kostnadene er beregnet til kr 410.000.

De samlede gebyrinntektene for avløp vann er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnentsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2023 er det beregnet at abonnementsgebyret skal være 2.371 kr og forbruksgebyret 39,94 kr/m³ (inkl.mva) for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette gir et samlet årsgebyr på kr 8.362 for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Renovasjon

Alvdal kommune kjøper renovasjonstjenestene fra FIAS. FIAS er et aksjeselskap eid av kommuner, deriblant Alvdal. FIAS lager og vedtar sitt budsjett, herunder renovasjonsgebyrene. Budsjettnotat fra FIAS viser til at det forventes økning i antall abonnenter både for husholdninger og hytter, samt økning i mengder fra eksisterende hytter og at dette medfører økning i FIAS sine utgifter. Den største økningen er knyttet til strømutfordringene og til drivstoff. Dette må FIAS dekke inn ved økning i gebyrene fra abonnentene. Det er kommunen som fastsetter størrelsen på renovasjonsgebyrene. Renovasjon er en tjeneste som skal ytes til sjølkost, det vil si at gebyrene skal dekke alle kommunens utgifter knyttet til tjenesten. For 2023 er det beregnet at normalgebyret (standardgebyret) for renovasjon skal fastsettes til 5.395 kr for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en økning på 910 kr fra 2022 til 2023.

Septik

For et flertall av anleggene skjer slamtømming hvert 2. år. Gebyrene kreves inn hvert år. Dette medfører at det i år uten tømning er "overskudd" i regnskapet for septik. "Overskuddet" settes av til fond som brukes året etter til å dekke utgiftene knyttet til tømning. For 2023 er det beregnet at normalgebyret for slamtømming skal fastsettes til 1.556 kroner for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en endring på 74 kr fra 2022 til 2023.

Totalt for vann, avløp og renovasjon

Fra 2022 til 2023 foreslås en samlet gebyrøkning på 47,3 %, hvor vann øker mest i prosent med 110,9 %. I perioden 2022 til 2026 øker samlet gebyr med kr 22.713, fra kr 12.659 i 2022 til kr 35.371 i 2026. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 18,7 %. For mer detaljerte opplysninger vises det til eget dokument utarbeidet av Momentum Solutions AS, basert på selvkostmodellen Momentum selvkost kommune. Dokumentet følger som vedlegg til budsjettsaken.

Flyktningtjenesten

Tjenesteområder

Økonomiplan for 2023-2026

Enheten jobber etter introduksjonsloven for nybosatte før 31.12.2020 og integreringsloven for bosettinger fra 1.01.2021. Det gjelder eget kapittel i Integreringsloven for flyktningene med midlertidig beskyttelse som kommer fra Ukraina.

Den har tre mål:

- Gi grunnleggende ferdigheter i norsk
- Gi grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv
- Forberedelse til yrkeslivet

Formålet er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet. Dette skal skje gjennom deltagelse i introduksjonsprogrammet som er et opplæringsløp som i omfang skal gjennomføres fra 6 måneder opp til 4 år. Dette er avhengig av utdannings- og yrkesbakgrunn. Programmet skal fylle et ordinært arbeidsår i antall timer.

Det er flyktninger som er på introduksjonsprogram som enheten i utgangspunktet har hovedansvar for. Flyktningetjenesten følger opp flyktninger i inntil 5 år etter bosetting, dersom det er behov for.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	0	0	0	0
Sum Tekniske justeringer	4 346	4 346	4 346	4 346
Sum Lønns- og prisvekst	130	130	130	130
Konsekvensjusteringer	4 476	4 476	4 476	4 476
Konsekvensjustert ramme	4 476	4 476	4 476	4 476
Innsparingstiltak				
Teknisk justering FLY	-256	-256	-256	-256
Sum Innsparingstiltak	-256	-256	-256	-256
Nye tiltak				
Teknisk justering FLY	100	100	100	100
Ventestønad	440	440	0	0
Økning bemanning	660	660	660	0
Økning diverse utgifter bosetting	400	400	300	0
Økning intro.stønad	2 310	2 310	2 310	0
Økning netto utgift Tynset oppl.senter	250	0	0	0
Sum Nye tiltak	4 160	3 910	3 370	100
Nye tiltak og realendringer	3 904	3 654	3 114	-156
Ramme 2023-2026	8 380	8 130	7 590	4 320

Kommentarer og konsekvenser

I november 2021 vedtok kommunestyret en anmodning om bosetting av 12 + 6 flyktninger i 2022. På grunn av krigen i Ukraina ble kommunene anmodet av IMDI om å bosette et høyere antall flyktninger i løpet av 2022 enn det kommunene ble anmodet om i 2021. For Alvdal førte dette til en anmodning om å bosette 65 flyktninger totalt i 2022. Sak om dette var i april til behandling i kommunestyret som vedtok at Alvdal kunne bosette 65 flyktninger i 2022.

Budsjettet for 2023 er lagt ut fra forutsetninger og bosettingstall enheten har hatt pr. september, det vil si bosetting av til sammen 44 flyktninger i 2022. Per 08.11.22 ser det ut til at vi kommer til å bosette 65

flyktninger i 2022. Justering av integreringstilskuddet og budsjetttrammene for berørte enheter gjøres i 1. halvår 2023 når kommunen har full oversikt over de siste 21 flyktningene (65 minus 44). Ny anmodning for mottak av flyktninger i 2023 er ikke avklart når budsjettet legges. Av bosatte pr. 08.11.22 er det 15 overføringsflyktninger, 1 mindreårig flyktning og 49 Ukrainske flyktninger. Av alle bosatte, er det 17 barn under 18 år. 5 av disse er i barnehagealder.

Integreringstilskudd

Med hver bosatt flyktning medfører det integreringstilskudd til kommunen. Kommunen får integreringstilskudd for hver flyktning i 5 år inkludert bosettingsåret. Satsene varierer og avhenger av alder og familiesammensetting. For eksempel for eldre over 60 år fører det med dobbelt tilskudd første året. I gjennomsnitt er det om lag slik: År 1 kr 189.000, år 2 kr 240.000, år 3 kr 172.000, år 4 kr 85.000 og år 5 kr 70.000.

Bolig/leilighet

Tilgang på boliger er en stor utfordring i arbeidet med bosetting slik situasjonen er nå. I år har vi bosatt flyktningene i 5 kommunale boliger og 13 i private boliger. Det er behov for flere mindre hus/leiligheter med 1 til 2 soverom. Fram til nå har vi unngått bokollektiv da vi har kunnet bosette flyktningene i egne boliger. Men hvis vi ikke får løst behovet for flere mindre boliger, kan løsningen være bokollektiv, slik mange andre kommuner løser sine boligutfordringer.

Introduksjonsprogram

Det er 20 deltakere på Introduksjonsprogrammet nå. Det er pr. 08.11.22 planlagt oppstart Intro i løpet av 2022, mens 3 deltakere starter 01.01.23. Programlengde styres av integreringsloven og avhenger av utdanning og måloppnåelse ved utgangen av programmet. Deltakere har krav på å bli vurdert individuelt. Det fattes vedtak om introduksjonsprogram av 6 måneders varighet for flyktninger med kollektiv beskyttelse over 25 år. Unge voksne med rett til videregående utdanning søkes inn på videregående skole og det søkes om stipend i Lånekassen. I 2023 blir det flere deltakere på introduksjonsprogrammet enn det kommunen vil ha ved utgangen av 2022. For deltakere uten skolebakgrunn kan introprogrammet være mellom 2 til 4 år.

Ventestønad

Med en så stor økning i antall bosettinger i regionen som oppleves nå har NAV i samarbeid med Flyktingetjenesten valgt å gå over til ny praksis med ventestønad i stedet for sosialhjelpstønad som ble søkt hos NAV av alle ny bosatte i påvente av oppstart i introduksjonsprogrammet. Dermed skal ventestønad og husleie utbetales direkte fra hver enkelt kommune og ikke fra NAV Nord-Østerdal på Tynset. Det skal benyttes statens satser. Nyordningen innføres for å avlaste NAV og for å unngå mellomledd i kommunikasjonen.

Opplæring ved Tynset Opplæringscenter

Av de flyktningene som har kommet til Alvdal i år er mange under 25 år. Mange av disse har startet på videregående skole. Nybosatte over 56 år får individuell vurdering og kan tilbys introduksjonsprogram (intro). Eldre som ikke får intro får tilbud om å lære norsk. Dette medfører økt utgift til Tynset Opplæringscenter.

Bemanning

Bemanningen i 2022 har vært 3,4 årsverk fordelt på 4 ansatte.

For 2023 er det budsjettet med en økning på 1 full stilling som veileder ut 2023 for å håndtere økt aktivitet med antall bosettinger. Det må vurderes ytterligere styrking av bemanning om Alvdal kommune skal opprettholde høye bosettingstall i 2023.

Kommunalsjef samfunn og utvikling

Tjenesteområder

Her har vi samlet budsjett for tjenester som ikke hører hjemme på enhetene i sektor samfunn og utvikling. Det gjelder:

- Utgifter knyttet til stillingen som kommunalsjef for samfunn og utvikling
- Kommunens utgifter til Midt-Hedmark brann- og redningsvesen
- Kommunens tilskudd til Alvdal Sokneråd (kirkelig fellesråd)
- Kommunens andel av utgifter på felles tjenester med Tynset innen plan, byggesak og geodata
- Næringsfondene
- Prosjekt «Mobildekning i N.Ø.»
- Prosjekt «Bredbånd i Alvdal»

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	7 925	7 925	7 925	7 925
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Sum Lønns- og prisvekst	12	12	12	12
Konsekvensjusteringer	12	12	12	12
Konsekvensjustert ramme	7 937	7 937	7 937	7 937
Nye tiltak				
Teknisk justering	200	200	200	200
Økning Midt-Hedmark brann- og redning	0	100	200	300
Økning tilskudd til Alvdal Sokneråd	400	250	150	100
Sum Nye tiltak	600	550	550	600
Nye tiltak og realendringer	600	550	550	600
Ramme 2023-2026	8 537	8 487	8 487	8 537

Kommentarer og konsekvenser

Kommunalsjefstillingen

Stillingen som kommunalsjef har vært lyst ut to ganger. Det er ikke foretatt ansettelse. Stillingen vil bli lyst ut igjen før jul 2022.

Brann- og redningsvesen

Utgiftene til Midt-Hedmark brann- og redningsvesen øker med 12.000 kr fra i år til neste år. Dette betyr en realnedgang på 100.000 kr.

Alvdal Sokneråd

Kommunen har ansvaret for finansieringen av kirkelig fellesråds virksomhet som gjelder drift av kirkebyggene og lønnsutgifter til de ansatte i kirkelig fellesråd. Alvdal Sokneråd «søker» om et tilskudd på 2.500.000 kr for 2023, som er en økning på 470.000 kr fra opprinnelig budsjett 2022. Det er økning i strømavgiftene som er mye av årsaken til økningen, men også en stor økning på pensjonspremien. Kommunedirektøren foreslår at tilskuddet økes med kr 400.000 fra 2022 til 2023, som betyr et tilskudd på 2.430.000 kr for 2023. Dette er 70.000 kr mindre enn soknerådets budsjetterte tilskudd fra kommunen.

Plan, byggesak, geodata

Kommunen kjøper tjenester innen disse fagområdene gjennom vertskommunesamarbeid der Tynset kommune er vertskommune. Plan, byggesak og geodata er fagområde der rekruttering av fagkompetanse er utfordrende. Ved inngangen av 2023 er det flere vakante stillinger. Kommunestyret behandlet som egen sak 57/22 prioritering av planarbeid i 2022 – 2023. I bunn for denne ligger også kommunestyrets vedtatt planstrategi, sak 113/20. Kommunestyrets vedtak 57/22 sier følgende prioritering;

1. Tronfjellveien
2. Utvikling av Kvernbekkdalen mm
3. Paureng – Søberg
4. Masseuttak Folla, Alvdal vannverk Gulløymoen
5. Kommuneplanens arealdel.

I tillegg er revidering av felles kommunedelplan for Savalen med Tynset kommune godt i gang. Det budsjetteres med utgangspunkt i samme tjenesteomfang som for 2022.

Næringsfondene

Alvdal kommunes næringsfond består av Kraftfondet og Tiltaksfondet. Kraftfondet har årlige inntekter fra konsesjonsavgifter som blir betalt fra vannkraftreguleringer som berører kommunen, eierutbytte fra Alvdal Skurlag og renter av fondskapitalen. Ressurs som næringsrådgiver tilsvarende 40 prosent stilling finansieres fra kraftfondet. Kommunestyret vedtar årlig budsjett for bruk av fondet i egen sak. Kraftfondet hadde 1. januar 2022 en saldo på 1.904.000 kr. Tiltaksfondet hadde tidligere årlig faste inntekter gjennom regionale virkemidler fastsatt i statsbudsjettet. Ser en bort fra tilførsel knyttet til Covid-19 pandemien og tiltak mot næringslivet har ikke fondet blitt tilført midler fra staten på flere år. Eneste inntekt er da renter av fondskapitalen. Tiltaksfondet disponeres til bedriftsrettede tiltak ved nyetablering eller utvikling av eksisterende bedrifter løpende etter søknad. Tiltaksfondet hadde 1. januar 2022 en saldo på 2.002.000 kr. Næringsfondene har egne vedtekter vedtatt av kommunestyret.

Prosjekt «Mobildekning i Nord-Østerdal»

Regionrådet søkte i sin tid midler fra Hedmark fylkeskraft for videre utbygging av mobilnett i regionen med dårlig dekningsforhold. Prosjektet ble innvilget 10.125.000 kr. Det ble satt som vilkår for tilskuddet en kommunal medfinansiering tilsvarende 3.375.000 kr. Kommunestyret ga sin tilslutning til prosjektet og finansierte sin andel 562.500 kr i sak 75/21. Alvdal kommune er vertskommune for å administrere prosjektet. Med bakgrunn i endringer i EU-direktiv er prosjektet noe forsinket, men forventes nå å være

ferdig gjennomført senest i 2024. Det forventes at utbygger er valgt i løpet av inneværende år etter nytt forsøk med anbudskonkurranse.

Bredbåndsutbygging i Alvdal

I tråd med inngåtte avtale med Eidsiva bredbånd skal store deler av Alvdal nå være ferdig utbygd slik at de fleste fastboende skal ha tilbud om løsning. Dette bortsett fra;

- Follia nord som tidligst blir utbygd sommeren 2023. Forsinkelsen knytter seg til Klive sitt arbeid med oppgradering av overføring fra Einuna kraftverk til Follsund.
- Noen adresser på Barkald.
- Noen adresser i området Sjulhus – Lerdiket.

Det jobbes for å finne løsning også på de 2 siste punktene, noe som kan medføre noe ekstrapgift på kommunen i størrelsesorden 100 000 kr.